วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา

Academic Journal Institute of Physical Education

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2559 Vol.8 No.1 January - April 2016

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
MINISTRY OF TOURISM AND SPORTS

ISSN 1905-291X

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง

Students' Satisfaction Towards Educational Administration of Angthong Sports School

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชิน ม่วงมี
โรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัด สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ : 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทองที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3–4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 319 คน ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้องกับเนื้อหาโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Consequence) นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach เพื่อหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ จากนั้นนำไปทดลองใช้ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ ตอนที่ 1 จำแนกตามสถานภาพของนักเรียน วิเคราะห์โดยความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบายประกอบ ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 6 ด้าน วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบายประกอบ

ผลการวิจัย ตอนที่ 1 พบว่า นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง มีจำนวนทั้งหมด 319 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 58.62 มีนักเรียนหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.38 จำแนกตามชั้นเรียน พบว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.06 ขณะที่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนนักเรียนน้อยที่สุด คือ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.54 จำแนกตามชนิดกีฬาที่สังกัด พบว่า กีฬาฟุตซอลชายมีมากที่สุด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.81 ขณะที่ กีฬามวยหญิงมีนักกีฬา

น้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.94, S.D.= 0.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ 2) ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.06, S.D. = 0.89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ 3) ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17, S.D.= 0.96) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ 4) ด้านการบริหารงานหอพัก พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.89, S.D. = 0.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ 5) ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ 6) ด้านการบริหารงานโภชนาการ จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.07, S.D. = 1.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ

Abstract

The purposes of this research were: 1) To study the Students' satisfaction towards educational administration of Angthong Sports School. 2) To study the problems and suggestions from students of Angthong Sports School. The populations are from 319 students of Angthong Sports School. The sample groups are the same as the sample groups. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test to evaluate the statistical significance at level of .05

The results of the study were as follows. Students of Angthong Sports School are 187 boys or 58.62 percentage and 132 are girls or 41.38 percents. In Mathayomsuksa 3 has the most of students at 64 students or 20.06 percents and at the same time Mathayomsuksa 4 has only 40 students or 12.54 percents. Boy futsal team has the most players at 60 or 18.81percents at the same time girl boxing team has the fewest players at 2 girls or 2.19 percents. The Student's satisfaction towards educational administration of Angthong Sports School in 1) The Academic administration found that the students' satisfaction were in high level ($\overline{X}$ = 3.94,S.D.= 0.90) in all items. 2) The Students' personality and discipline development found that the students' satisfaction were in high level ($\overline{X}$ = 4.06, S.D.= 0.89) in all items. 3) The Building and Landscape found that the students' satisfaction were in

high level ($\overline{X}$ = 4.17, S.D.= 0.96) in all items. 4) The Dormitory found that the students' satisfaction were in high level ($\overline{X}$ = 3.89, S.D.= 0.99) in all items. 5) The Sports promotion and development found that the students' satisfaction were in high level ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.= 0.82) in all items. 6) The Foods and nutrition found that the students' satisfaction were in moderate level ($\overline{X}$ = 3.07, S.D. = 1.22) in all items

บทนำ

ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ทุกประเทศในประชาคมอาเซียนต่างเร่งพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งการพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นตัวบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาอย่างแท้จริง และการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคน แต่ละประเทศจึงมุ่งเน้นพัฒนาทางด้านการศึกษา ดังจะเป็นได้จากแนวคิดในการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคน โดยใช้การศึกษาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา และการจัดการแข่งขันวิชาการให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆ เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถผลิตและพัฒนาคุณภาพของคนเพื่อพัฒนาประเทศ ตลอดจนปรับปรุงระบบการศึกษาไทยทั้งระบบสู่ยุคโลกาภิวัฒน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข พึ่งตนเองและก้าวทันโลก โดยยังรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้สามารถเลือกใช้ความรู้และเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่า

การศึกษาของเยาวชนไทยได้มีคำอธิบายไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 4 ว่า "การศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า 2) ซึ่งหากพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับแล้ว พบว่าการจัดการศึกษาระดับนี้แบ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี คือ การประถมศึกษา 6 ปี และการมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี ทั้งนี้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา จะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง มีความสุข ความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝน การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดสังคมแหล่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 5) อย่างไรก็ตามรัฐได้ตระหนักว่าการจัดการศึกษาที่อยู่ปัจจุบัน ยังไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล

ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้น ให้เกิดผลได้ดีเท่าที่ควร รัฐเห็นความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย ให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะแก่การเวลา และบริบทของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 12)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้นักเรียนกล้าคิดกล้าที่จะแสดงออกมาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะให้เราหรือโรงเรียนทราบว่าพวกเขาคิดอย่างไร ต้องการอะไร ตามสิทธิของพวกเขา เพราะพวกเขาเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและมีผลกระทบโดยตรงในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนประจำที่สังคมเรียกว่า “โรงเรียนกินนอน” เช่นเดียวกันกับโรงเรียนกีฬา จังหวัดอ่างทอง ที่มีนักเรียนหลายร้อยคนมาใช้ชีวิต กินอยู่ หลับนอน รวมกันในหลายๆ ระดับชั้นการศึกษา การจัดการสถานศึกษาจึงต้องมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีผลกระทบโดยตรงนี้เพื่อนำผลการวิจัยมากำหนดนโยบาย กำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินการบริหารจัดการของโรงเรียน ผลของการมีส่วนร่วมของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจใน มีความเชื่อถือและศรัทธาในโรงเรียน ความร่วมมือของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะทำให้โรงเรียนก้าวสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการ ถ้าโรงเรียนปราศจากการให้ความร่วมมือจากนักเรียนแล้วจะประสบผลสำเร็จได้อยาก โรงเรียนก็เหมือนบ้าน ครูก็เปรียบเสมือนพ่อและแม่ นักเรียนก็เปรียบเสมือนลูกชายและลูกสาวที่ทุกคนจะต้องอยู่ด้วยกันอย่างอบอุ่น ด้วยความรักและความผูกพัน ความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของพ่อแม่ และปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปให้ความสนใจในแนวคิดของเด็กๆ มากขึ้น พ่อแม่ก็ต้องมาศึกษาว่าลูกๆ ต้องการอะไร การจัดห้องนอน การจัดกิจกรรมในครอบครัว ด้านอาหารการกิน การอบรมสั่งสอน เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นโรงเรียนที่เป็นบ้านหลังใหญ่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในองค์กรจะต้องร่วมกันสร้างให้ครอบครัวที่เปี่ยมไปด้วยรัก หรือที่เรียกว่า ครอบครัวอบอุ่น นั่นเอง

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ เป็นเฟืองที่จะทำให้ระบบการขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างไหลลื่น มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วย เพราะพวกเขาเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา อันจะส่งผลถึงอนาคตของพวกเขาโดยตรง ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ด้านการบริหารงานหอพัก และด้านการบริหารงานโภชนาการ ทั้งนี้ย่อมส่งผลถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทองให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีเป้าประสงค์มุ่งที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ที่จะนำมาพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเป็นฐานในการสร้างเสริมนักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน 3) ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา 4) ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ 5) ด้านการบริหารงานหอพัก 6) ด้านการบริหารงานโภชนาการ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ คือ ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และบริบทของโรงเรียนกีฬา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย การกำหนดกลุ่มประชากร สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทองที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3–4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 319 คน และใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้ง 6 ด้าน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน / คน	ร้อยละ
ชาย	187 คน	58.62
หญิง	132 คน	41.38
รวม	319 คน	100

จากตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากข้อมูลที่ ปรากฏ พบว่า นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง มีจำนวนทั้งหมด 319 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 58.62 มีนักเรียนหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.38

ตารางที่ 2 ระดับชั้นการศึกษาของตอบแบบสอบถาม

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน/คน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	50 คน	15.67
มัธยมศึกษาปีที่ 2	49 คน	15.36
มัธยมศึกษาปีที่ 3	64 คน	20.06
มัธยมศึกษาปีที่ 4	40 คน	12.54
มัธยมศึกษาปีที่ 5	62 คน	19.44
มัธยมศึกษาปีที่ 6	54 คน	16.93

จากตารางที่ 2 ระดับชั้นการศึกษาของตอบแบบสอบถาม จากข้อมูลที่ ปรากฏ พบว่า นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.06 ขณะที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนนักเรียนน้อยที่สุด คือ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.54

ตารางที่ 3 ชนิดกีฬาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด

ชนิดกีฬา	จำนวน / คน	ร้อยละ
ฟุตซอลชาย	60 คน	18.81
ฟุตซอลหญิง	25 คน	7.04
วอลเลย์บอลชาย	25 คน	7.04
วอลเลย์บอลหญิง	45 คน	14.11
มวยชาย	22 คน	6.90
มวยหญิง	7 คน	2.19
ยกน้ำหนักชาย	19 คน	5.96
ยกน้ำหนักหญิง	2 คน	0.63
เทควันโดชาย	24 คน	7.52
เทควันโดหญิง	13 คน	4.08
กรีฑาชาย	28 คน	8.78
กรีฑาหญิง	30 คน	9.40
กีฬาอื่นๆ	17 คน	5.33
รวม	**319**	

จากตารางที่ 3 ชนิดกีฬาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด จากข้อมูลที่ ปรากฏ พบว่า นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดกีฬาฟุตซอลชายมากที่สุด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.81 ขณะที่ กีฬายกน้ำหนักหญิงมีนักกีฬาน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63

ตอนที่ 2 ระดับค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก</u>**			
	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรไว้ในคู่มือนักเรียน	3.97	0.79	ระดับมาก
2	ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยากเข้าไปนั่งเรียน	3.73	0.92	ระดับมาก
3	ห้องเรียนมีเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกให้ผู้สอนได้ใช้อย่างเหมาะสม	3.77	0.89	ระดับมาก
4	โรงเรียนมีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบทุกภาคเรียน	4.03	0.81	ระดับมาก
5	โรงเรียนจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้รับการปรึกษาปัญหา	4.15	0.83	ระดับมาก
6	**<u>ด้านอาจารย์ผู้สอน</u>**			
	อาจารย์ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์และการแต่งกายที่เหมาะสม	4.22	0.82	ระดับมาก
7	อาจารย์ผู้สอนมีการใช้สื่อการสอนในรูปแบบ DVD/ VCD/PPT/ AUDIO ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน	3.72	1.10	ระดับมาก
8	อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาจารย์คอยให้คำปรึกษาแนะนำ	3.94	0.88	ระดับมาก
9	อาจารย์ผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัยในตนเอง และจิตอาสา	4.00	0.92	ระดับมาก
10	อาจารย์ผู้สอนเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา	3.90	1.04	ระดับมาก
	รวม	3.94	0.90	ระดับมาก

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานวิชาการ จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.94, S.D.= 0.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานวิชาการ ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 5 ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>การบริหารงานบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน</u>**			
	โรงเรียนแจกคู่มือนักเรียน และเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยตั้งแต่การปฐมนิเทศ การประชุมนักเรียน และหลังเข้าแถวเคารพธงชาติตอนเช้า	4.10	0.83	ระดับมาก
2	ฝ่ายปกครองลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดกฎระเบียบอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค	3.94	0.92	ระดับมาก
3	โรงเรียนมีการแจ้งให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ และนโยบายของสถาบันอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.82	ระดับมาก
4	โรงเรียนมีการจัดหาชุดนักเรียน ชุดฝึก ให้กับนักเรียนเป็นการป้องกันการสวมใส่ชุดเรียนและชุดฝึกที่ผิดระเบียบ	3.99	0.93	ระดับมาก
5	โรงเรียนมีการแจ้งการปฏิบัติการแต่งกายเมื่อออกนอกบริเวณโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.07	0.85	ระดับมาก
6	โรงเรียนมีการอบรมและสอนเรื่องระเบียบวินัยเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักในการที่จะประพฤติตนตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน	4.10	0.90	ระดับมาก
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้นักเรียนได้ผ่อนคลายจากการฝึกซ้อมกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีควบคู่ไปด้วย	4.12	0.90	ระดับมาก
8	โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียนระดับใด	3.95	0.94	ระดับมาก
	รวม	4.06	0.89	ระดับมาก

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.06, S.D.= 0.89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียนในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 6 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>ด้านการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวก</u>**			
	โรงเรียนพัฒนาสถานที่รอบๆ บริเวณสะอาด ร่มรื่นและมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเป็นสถานศึกษาสมัยใหม่	4.30	1.82	ระดับมาก
2	นักเรียนมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการจัดสถานที่และดูแลช่วยเก็บขยะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บริเวณโรงเรียนสะอาด	4.20	0.80	ระดับมาก
3	โรงเรียนมีสนามกีฬา และโรงฝึกกีฬาเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนกีฬาที่เปิดสอน	4.24	0.80	ระดับมาก
4	โรงเรียนติดไฟสนามกีฬาให้สว่างพร้อมใช้งานได้อย่างเหมาะสม	4.37	0.74	ระดับมาก
5	โรงเรียนจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกตลอดเวลา 24 ชั่วโมง	4.27	0.78	ระดับมาก
6	เมื่อมีปัญหาน้ำไม่ไหล ไฟดับ งานอาคารและสถานที่อำนวยความสะดวกและดำเนินการแก้ไขให้อย่างรีบด่วน	4.00	0.93	ระดับมาก
7	นักเรียนมีความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ตามที่ต้องการอย่างเหมาะสม	4.17	0.85	ระดับมาก
8	ในกรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉินโรงเรียนมีสัญญาณเตือนภัยจุดรวมพลและซักซ้อมความเข้าใจให้ทุกคนได้รับทราบ	3.90	1.03	ระดับมาก
9	โรงเรียนจัดสถานที่ไว้ในกรณีที่ผู้ปกครองมาเยี่ยม	4.14	0.91	ระดับมาก
10	ภาพโดยรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อ อาคาร บริเวณสถานที่ภายในโรงเรียนระดับใด	4.15	0.94	ระดับมาก
	รวม	4.17	0.96	ระดับมาก

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17, S.D.= 0.96) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความพึงพอของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 7 ด้านการบริหารงานหอพัก

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>ด้านการบริหารจัดการหอพัก</u>**			
	โรงเรียนจัดให้มีจำนวนหอพักอย่างพอเพียงกับจำนวนนักเรียน	3.99	0.90	ระดับมาก
2	ห้องพักสะอาด มีเตียง ตู้ส่วนตัว อย่างพอเพียง	3.90	0.94	ระดับมาก
3	หอพักจัดให้มีน้ำดื่มและน้ำใช้อย่างเหมาะสม	3.64	1.01	ระดับมาก
4	หอพักมีห้องอาบน้ำ ห้องส้วมตามอัตราส่วนตามเกณฑ์กับจำนวนนักเรียนที่พักอาศัย	3.82	1.04	ระดับมาก
5	หอพักมีห้องศึกษา (Study Room) และห้องพักผ่อน เช่น ดูโทรทัศน์ รับฟังข่าวสาร หรือพักผ่อนตามอัธยาศัยอย่างเหมาะสม	3.87	0.94	ระดับมาก
6	โรงเรียนมีป้ายประชาสัมพันธ์เวลาเปิด / ปิดหอพัก ให้ทุกคนได้รับทราบอย่างชัดเจน	3.96	0.97	ระดับมาก
7	ด้านอาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักพูดจาเป็นกันเองทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น	3.98	1.05	ระดับมาก
8	อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก จัดให้มีการประชุมรวมกันอบรมคุณธรรมจริยธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	3.92	0.96	ระดับมาก
9	อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก ทำการสำรวจรายชื่อนักเรียนหลังจากปิดหอพักแล้วเป็นประจำ	3.90	1.01	ระดับมาก
10	อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา และแสดงความคิดเห็นต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ในเวลาที่เหมาะสม	3.92	1.06	ระดับมาก
	รวม	3.89	0.99	ระดับมาก

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานหอพัก จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.89, S.D. = 0.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 8 ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>ด้านการสนับสนุนส่งเสริม</u>**			
	โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์การฝึก/สถานที่ฝึกอย่างเหมาะสม	4.14	0.95	ระดับมาก
2	โรงเรียนปรับเวลาฝึกซ้อม รับประทานอาหาร เข้าแถวเคารพธงชาติ เข้าเรียน เปิด ปิดหอพักอย่างเหมาะสม	4.19	0.91	ระดับมาก
3	โรงเรียนอำนวยความสะดวกเรื่องยานพาหนะ อาหาร เวลาไปแข่งขันอย่างเหมาะสม	4.13	0.92	ระดับมาก
4	โรงเรียนสร้างขวัญและกำลังใจ ประกาศเกียรติคุณนักกีฬาที่ประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน และให้กำลังใจนักกีฬาที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน	4.36	0.79	ระดับมาก
5	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬาฝึกโดยใช้หลักวิทยาศาสตร์การกีฬา	4.45	0.76	ระดับมาก
6	**<u>ด้านผู้ฝึกสอน</u>**			
	ผู้ฝึกสอนมีความรู้ความสามารถด้านการฝึก มียุทธวิธีที่หลากหลาย และจิตวิทยาในการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักกีฬามีความพยายาม	4.43	0.78	ระดับมาก
7	ผู้ฝึกสอนและนักกีฬามีการวางแผนและมีเป้าหมายเดียวกัน	4.44	0.77	ระดับมาก
8	ผู้ฝึกสอนอบรมสั่งสอนให้นักกีฬาเป็นผู้ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เคารพผู้ตัดสิน คนดู และคู่แข่งขัน	4.44	0.77	ระดับมาก
9	ผู้ฝึกสอนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นกันเอง ทำให้นักกีฬารู้สึกอบอุ่น	4.45	0.75	ระดับมาก
10	ผู้ฝึกสอนลงโทษนักกีฬาที่ผิดระเบียบอย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.38	0.83	ระดับมาก
	รวม	4.34	0.82	ระดับมาก

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.= 0.82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 9 ด้านการบริหารงานโภชนาการ

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	**<u>ด้านการให้บริการ</u>**			
	บริเวณภายในและภายนอกโรงอาหารมีความสะอาดตามหลักสุขอนามัย มีแสงไฟสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวก	3.27	1.17	ระดับปานกลาง
2	สถานที่ทำการประกอบอาหารมีความสะอาดตามหลักสุขอนามัย	2.97	1.29	ระดับปานกลาง
3	โรงอาหารมีโต๊ะ ที่นั่งสะอาดและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.17	1.22	ระดับปานกลาง
4	มีการแบ่งส่วนรับบริการม.ต้น / ม. ปลายที่ชัดเจน	3.12	1.19	ระดับปานกลาง
5	ช้อน/ ซ่อม / ถาดหลุม / แก้วน้ำ สะอาดถูกหลักอนามัย	3.04	1.16	ระดับปานกลาง
6	โรงอาหารมีการป้องกันสัตว์เลี้ยงและแมลงต่างๆ อย่างเหมาะสม	3.04	1.19	ระดับปานกลาง
7	**<u>ด้านคุณภาพของอาหาร</u>**			
	ผู้ประกอบการบริการให้ด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไพเราะ	3.02	1.25	ระดับปานกลาง
8	เจ้าหน้าที่ของผู้ประกอบการจัดอาหารไว้อย่างเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	2.91	1.26	ระดับปานกลาง
9	ผู้ประกอบการจัดทำอาหารตามรายการอาหารที่งานโภชนาการของโรงเรียนกำหนด	2.93	1.24	ระดับปานกลาง
10	คุณภาพของอาหารมีความเหมาะสม	2.91	1.26	ระดับปานกลาง
11	ช่วงระยะเวลาของการให้บริการ ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยยึดหลัก “ผู้บริโภคเป็นสำคัญ”	3.40	1.24	ระดับปานกลาง
	รวม	3.07	1.22	ระดับปานกลาง

จากตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานโภชนาการ จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า ระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.07, S.D.= 1.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจด้านโภชนาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

สรุปและอภิปรายผลวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลของการวิจัยไว้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(1) จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง

(2) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั้นปีของการศึกษา

จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.06 มีมากที่สุดและที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มี 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.54 มีน้อยที่สุด

(3) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชนิดกีฬาที่สังกัด

จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ชนิดที่นิยมมากที่สุดสามอันดับแรกคือ กีฬาฟุตซอลชาย มี 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.81 รองลงมาคือ กีฬาวอลเลย์บอลหญิง มี 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.11 และกีฬากรีฑาหญิง มี 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 ตามลำดับ ส่วนชนิดกีฬาที่มีนักกีฬาน้อยที่สุดคือ กีฬายกน้ำหนักหญิง มี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 6 ด้าน ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลของการวิจัยไว้ ดังนี้

(1) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานวิชาการ จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานวิชาการ ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.94, S.D.= 0.90) ทุกข้อ

(2) ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัยนักเรียน ในระดับมากทุกข้อ

(3) ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17, S.D.= 0.96) ทุกข้อ

(4) ด้านการบริหารงานหอพัก จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานหอพัก ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.89, S.D.= 0.99) ทุกข้อ

(5) ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬา จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารงานส่งเสริมและพัฒนากีฬาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.= 0.82) ทุกข้อ

(6) ด้านการบริหารงานโภชนาการ จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง ด้านโภชนาการบริหารในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.07, S.D.= 1.22) ทุกข้อ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป คือ แบ่งเป็น 2 ข้อ คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง นำผลของการวิจัยทั้ง 6 ด้าน มากำหนดทิศทางในการพัฒนาโรงเรียน และข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ผู้บริหารสามารถกำหนดมอบหมายงานให้กับบุคลากรได้นำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย ตามพันธกิจ และวิสัยทัศน์ ต่อไป

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการที่จะทำการวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรทำวิจัยลักษณะสถาบันคือทุกงานและทุกฝ่ายของสายบริหารงานตามโครงสร้างของโรงเรียน เพื่อการนำผลการวิจัยมาพัฒนาโรงเรียนในทุกมิติและระบบ ในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศตามพันธกิจของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

Best, J.W. (1993). Research in Education. Boston MA: Allyn and Bacon.

Cronbach, R.J. (1990). Essentials of Psychology Testings. 5th. ed. New York: Harper Collins Publishers Inc.

Academic Journal Institute of Physical Education

พฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่

Exercise behaviors of people in Krabi Province

ก้องเกียรติ เชยชม
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายและหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดโดยใช้สูตรของยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ±5% จากประชากรจำนวน 432,704 คน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ในการนี้ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของแบบสอบถามดังกล่าว พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและหาค่าสถิติพรรณนาของพฤติกรรมการออกกำลังกาย รวมทั้งหาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ โดยการทำตารางไขว้ (cross tabulation) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 53.3 และเพศหญิงร้อยละ 46.7 มีอายุระหว่าง 26-45 ปี อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองกระบี่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 24.5 มัธยมศึกษาร้อยละ 39.0 ปริญญาตรีร้อยละ 29.8 และสูงกว่าปริญญาโทร้อยละ 6.7 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย โดยมีความคิดเห็นว่าคนเราต้องการออกกำลังกายเป็นประจำทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมสนุกสนาน และต้องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอในระดับมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์ของการออกกำลังกายโดยทราบว่าการออกกำลังกายช่วยให้ระบบต่างๆ ของร่างกายดีขึ้น ทำให้จิตใจแจ่มใส ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันโรค และช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพในระดับมากที่สุด ด้านการมีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง เลือกกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสภาพตนเอง

ทราบถึงหลักการออกกำลังกายที่ถูกต้อง มีการออกกำลังกายหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ทราบถึงเหตุที่ควรระวังในการออกกำลังกาย และสวมใส่เครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับการออกกำลังกายในระดับมาก ด้านการมีวิธีการออกกำลังกาย โดยกลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกายประมาณ 20-30 นาทีต่อครั้ง และมีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลังออกกำลังกายทุกครั้งในระดับมากที่สุด และด้านอุปสรรคของการออกกำลังกายว่าไม่สามารถออกกำลังกายได้เพราะไม่มีสถานที่ รวมทั้งการไม่มีผู้สอนหรือแนะนำในระดับมาก ตามลำดับ

Abstract

This research aimed to study the exercise behavior and the relationship between personal characteristic and exercise behavior of the people in Krabi province. The sample in this study was 400 Krabi people from the total number of the population (432,704 people), from the eight districts, using simple random sampling method according to the calculated sample size in each district. Instrument used in this research was open-ended and five-scales rating questionnaire. The questionnaire was tested for content validity and reliability utilizing the Cronbach's coefficient alpha with the equivalence of 0.96. Percentage distribution was applied to determine the general individual data; descriptive statistics for evaluating exercise behavior. Cross tabulation was employed to investigate the relationship between personal characteristics and exercise behavior of the people in Krabi province. The results according to the data analysis were reported with table and description.

Summary of findings: 53.3% of the participants were male and 46.7% of them were female. Most of the participants aged between 26-45 years old, lived in Krabi town, highest degree of education was in high school level and had own business. The participants' opinions towards exercise were that people needed to exercise regularly to keep strong and healthy, exercise was a fun activity, and they would like to exercise regularly at the highest level. The participants were aware of the benefits of exercise that it supported the body systems, enhanced sound mind, built immunity, and enhanced good personality at the highest level. The participants were knowledgeable about exercise; they conducted themselves before and after exercise properly, chose proper kind of exercise for their own conditions, knew how to properly exercise, knew various forms of exercise to avoid boredom, knew the precautions in the exercise, and wore appropriate clothes for each exercise at a high level, respectively. The participants knew how to exercise; they exercised for 20-30 minutes at a time and always relaxed the muscles after exercise at the highest level. The participants

found some barriers in exercise; they could not exercise because there was no place available including not having coach or adviser at a high level.

Keywords: Exercise behaviors, personal characteristic, opinions towards exercise, aware of the benefits of exercise, knowledgeable about exercise, knew how to exercise and barriers in exercise.

บทนำ

"กระบี่เมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก" เป็นคำขวัญประจำจังหวัดกระบี่ เพื่อให้คำขวัญที่ตั้งไว้เป็นจริง จังหวัดกระบี่จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ระหว่างปี 2557-2560 ขึ้นภายใต้วิสัยทัศน์ เมืองท่องเที่ยวคุณภาพระดับนานาชาติ แหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน สังคมน่าอยู่ไว้ 3 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนสู่สังคมน่าอยู่ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม (สำนักงานจังหวัดกระบี่, 2557) การที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ตามยุทธศาสตร์นั้น ต้องประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านเศรษฐกิจ

จากสภาพปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านทางบวกและทางลบ (วิจิตร บุณยะโหตระ, 2554) ดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญ (Savage, 2010) และเป็นกลไกหลักที่จะขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม และสิ่งหนึ่งที่เราสามารถจะส่งเสริมให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี คือการส่งเสริมและผลักดันให้ทุกคนได้ออกกำลังกาย (Asch-Martin, 2014) หรืออาจจะกล่าวได้ว่าการออกกำลังกายของประชาชนจะเป็นกิจกรรมหลักในการได้มาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดกระบี่ ให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ครบทั้ง 4 ด้าน

ดังนั้น ผู้ที่ออกกำลังกายเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพ (Mackie, 2013) เพราะสุขภาพดีเป็นแหล่งประโยชน์อันสำคัญของการพัฒนาในระดับบุคคลด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม พฤติกรรม และปัจจัยทางชีวภาพล้วนสามารถส่งเสริมสุขภาพและเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ การสร้างเสริมสุขภาพมีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนให้ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลดีต่อสุขภาพ (สินศักดิ์ชนม์ อุ่นพรมมี, 2556) เพราะการออกกำลังกายทำให้ระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกายได้รับการพัฒนาและมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น (Arany, 2014) ไม่ว่าจะเป็นระบบหัวใจ ผู้ที่ออกกำลังกายระยะเวลานานๆ สามารถหายใจเข้าออกได้อย่างเต็มที่ อัตราการหายใจสภาวะปกติจะลดลง ผลต่อระบบไหลเวียนโลหิตทำให้มีปริมาณเลือดเพิ่มขึ้น

เมื่อมีการออกกำลังกายเป็นประจำร่างกายต้องใช้เลือดรักษาระดับอุณหภูมิ ปริมาณเลือดดำไหลกลับสู่หัวใจเพิ่มขึ้นเมื่อฟอกจากปอดทำให้ปริมาณเลือดแดงมีมากตามไปด้วย จึงสามารถเลี้ยงกล้ามเนื้อได้เพียงพอ เมื่อปริมาณเลือดเพิ่ม เส้นเลือดจะขยายและหดตัวมากขึ้นทำให้การยืดหยุ่นดีขึ้น ป้องกันไม่ให้เส้นเลือดแข็งตัวหรือเปราะ (Kozinn,

2014) ความดันเลือดมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากปริมาณเลือดเพิ่มทำให้ความต้านทานในเลือดน้อยลงด้วย หัวใจได้ทำการสูบฉีดเลือดดีขึ้น เป็นผลให้กล้ามเนื้อหัวใจแข็งแรงเป็นการป้องกันโรคหัวใจเสื่อมสมรรถภาพหรือหัวใจวายได้

นอกจากนี้ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬายังเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ท้าทายความสามารถและสร้างสุขภาพที่ดีให้กับทุกคนทุกเพศทุกวัย (Berryman, 2010) ทั้งนี้เนื่องจากการออกกำลังกายนอกจากจะทำให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสมรรถภาพทางกายที่ดี และสุขภาพที่ดีแล้ว ยังทำให้มีรูปร่างที่สง่างาม จิตใจที่แจ่มใส เบิกบานไม่โมโหง่าย อารมณ์ดี ไม่ใจร้อน มีความสุขุมรอบคอบ มีไหวพริบปฏิภาณ และสติปัญญาที่ดี อีกทั้งยังเป็นการช่วยป้องกันการเสื่อมโทรมของสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่มั่วสุมกับยาเสพติดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาจังหวัดกระบี่ และประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการออกกำลังกายว่าอยู่ในระดับใด ทั้งนี้เพื่อที่จะได้หาแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษา 2 ประการ คือ

1. พฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่
2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย: ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดกระบี่ จำนวน 432,704 คน

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ±5% โดยให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) โดยแยกเป็นออกเป็นระดับอำเภอ 8 อำเภอ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งสิ้น 400 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยให้การชี้แจงรายละเอียดต่างๆ กับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้มีการตรวจ สอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ไม่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α- Coefficient) ของครอนบาค พบว่า แบบสอบถามพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล: การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าสถิติพรรณนา ค่าความ สัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ โดยการทำตารางไขว้ (cross tabulation) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเสนอตามตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (n=400)

คุณสมบัติ	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
เพศ	ชาย	53.3
	หญิง	46.7
อายุ	ต่ำกว่า 25	13.1
	26-45	66.6
	สูงกว่า 45	20.3
อำเภอ	เมืองกระบี่	24.5
	คลองท่อม	16.8
	เหนือคลอง	13.8
	เขาพนม	12.0
	อ่าวลึก	11.3
	ปลายพระยา	8.8
	เกาะลันตา	7.8
	ลำทับ	5.3
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	24.5
	มัธยมศึกษา	39.0
	ปริญญาตรี	29.8
	สูงกว่าปริญญาโท	6.7
อาชีพ	ธุรกิจส่วนตัว	40.0
	เกษตรกรรม	39.0
	ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	21.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 53.3 และเพศหญิงร้อยละ 46.7 มีอายุระหว่าง 26-45 ปี อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองกระบี่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 24.5 มัธยมศึกษาร้อยละ 39.0 ปริญญาตรีร้อยละ 29.8 และสูงกว่าปริญญาโทร้อยละ 6.7 และมีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกาย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกาย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออกกำลังกายกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดกระบี่

คุณลักษณะส่วนบุคคล	รายการ (ร้อยละ)					
	พฤติกรรมการออกกำลังกาย (396)	เจตคติ (400)	การรับรู้ประโยชน์ (400)	ความรู้ (397)	วิธีการ (399)	อุปสรรค (400)
เพศ						
ชาย	53.1	53.3	53.3	52.9	53.4	53.3
หญิง	46.9	46.7	46.7	47.1	46.6	46.7
ระดับนัยสำคัญ	.01	.01	.01	.04	.08	.04
อายุ						
ต่ำกว่า 25	14.1	14.0	14.0	14.1	14.0	14.0
26-30	18.4	18.5	18.5	18.6	18.3	18.5
31-35	16.7	16.5	16.5	16.6	16.5	16.5
36-40	16.7	16.5	16.5	16.6	16.5	16.5
41-45	14.6	14.5	14.5	14.6	14.5	14.5
46-50	11.6	12.3	12.3	11.6	11.5	12.3
51-55	5.6	5.5	5.5	5.5	5.5	5.5
มากกว่า 56	2.3	2.2	2.2	2.4	2.2	2.2
ระดับนัยสำคัญ	.00	.00	.00	.00	.00	.00
อำเภอ						
เมืองกระบี่	24.7	24.5	24.5	24.7	24.6	24.5
เขาพนม	11.9	12.0	12.0	12.1	11.8	12.0

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออกกำลังกายกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดกระบี่ (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	รายการ (ร้อยละ)					
	พฤติกรรมการออกกำลังกาย (396)	เจตคติ (400)	การรับรู้ประโยชน์ (400)	ความรู้ (397)	วิธีการ (399)	อุปสรรค (400)
เกาะลันตา	7.8	7.7	7.7	7.8	7.8	7.7
คลองท่อม	16.2	16.8	16.8	16.2	16.8	16.8
อ่าวลึก	11.4	12.2	12.2	11.3	11.2	12.2
ปลายพระยา	8.8	8.7	8.7	8.8	8.8	8.7
ลำทับ	5.3	5.2	5.2	5.3	5.3	5.2
เหนือคลอง	13.9	13.8	13.8	13.8	13.7	13.8
ระดับนัยสำคัญ	.00	.00	.00	.01	.00	.00
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	24.7	24.5	24.5	24.6	24.6	24.5
มัธยมศึกษา	38.4	39.0	39.0	38.5	38.8	39.0
ปริญญาตรี	30.1	29.7	29.7	29.9	29.9	29.7
สูงกว่าปริญญาโท	6.8	6.8	6.8	7.0	6.7	6.8
ระดับนัยสำคัญ	.00	.01	.00	.00	.00	.00
อาชีพ						
ธุรกิจส่วนตัว	39.7	40.0	40.0	39.5	40.1	40.0
เกษตรกรรม	39.1	39.0	39.0	39.3	38.8	39.0
ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	21.2	21.0	21.0	21.1	21.1	21.0
ระดับนัยสำคัญ	.00	.01	.00	.01	.05	.00

หมายเหตุ ระดับนัยสำคัญ = Peason Chi-square Probability

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศ อายุ อำเภอ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านวิธีการออกกำลังกายนั้น พบว่า เพศที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ ทำให้ได้ข้อค้นพบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา

วัตถุประสงค์ 1: พฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ ผลการ ศึกษามีดังนี้

1) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษา พบว่า เป็นเพศชายร้อยละ 53.3 และเพศหญิงร้อยละ 46.7 มีอายุระหว่าง 26-45 ปี อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองกระบี่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 24.5 มัธยมศึกษาร้อยละ 39.0 ปริญญาตรีร้อยละ 29.8 และสูงกว่าปริญญาโทร้อยละ 6.7 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกรรม

2) ด้านข้อมูลพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า ประชาชนในจังหวัดกระบี่มีความคิดเห็นดังนี้

2.1) ความคิดเห็นด้านเจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย ประชาชนดังกล่าวมีความคิดเห็นว่า คนเราต้องการออกกำลังกายเป็นประจำทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมสนุกสนาน และต้องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอในระดับมากที่สุด และคิดว่าการออกกำลังกายเป็นเรื่องจำเป็นไม่เสียเวลาแต่อย่างใด เป็นเรื่องง่ายไม่ยุ่งยาก และไม่มีกิจกรรมใดทดแทนได้ในระดับมาก ตามลำดับ

2.2) ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการออกกำลังกาย พบว่า การออกกำลังกายช่วยให้ระบบต่างๆ ของร่างกายดีขึ้น ทำให้จิตใจแจ่มใส ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันโรค และช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพ ในระดับมากที่สุด และทราบว่าผู้ที่ออกกำลังกายเป็นประจำจะทำให้ทำงานได้นานและเหนื่อยน้อยกว่าคนที่ไม่ออกกำลังกาย ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และทำให้มีเพื่อนมากขึ้นในระดับมาก ตามลำดับ

2.3) ด้านการมีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง เลือกกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสภาพตนเอง ทราบถึงหลักการออกกำลังกายที่ถูกต้อง มีการออกกำลังกายหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ทราบถึงเหตุที่ควรระวังในการออกกำลังกาย และสวมใส่เครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับการออกกำลังกาย ในระดับมาก ตามลำดับ

2.4) ด้านวิธีการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกายประมาณ 20-30 นาทีต่อครั้ง และมีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลังออกกำลังกายทุกครั้งในระดับมากที่สุด ส่วนการออกกำลังกายจนรู้สึกว่าเหนื่อยและมีเหงื่อออกอย่างสม่ำเสมอเพราะถือเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน จะหยุดออกกำลังกายทันทีเมื่อรู้สึกเกิดความผิดปกติกับร่างกาย ออกกำลังกายอย่างน้อย 3-4 วันต่อสัปดาห์ และมีการอบอุ่นร่างกายก่อนออกกำลังกายทุกครั้งในระดับมาก ตามลำดับ

2.5) ด้านอุปสรรคของการออกกำลังกาย พบว่า ไม่สามารถออกกำลังกายได้เพราะไม่มีสถานที่ รวมทั้งการไม่มีผู้สอนหรือแนะนำในระดับมาก และไม่ทราบวิธีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ไม่มีเวลา ไม่มีเพื่อน มีสุขภาพไม่ดี ไม่มีอุปกรณ์ และการเล่นกีฬาไม่เป็นจึงทำให้ไม่อยากออกกำลังกายในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3) ด้านสถิติพรรณนาพฤติกรรมการออกกำลังกาย พบว่า ประชาชนในจังหวัดกระบี่มีพฤติกรรมการออกกำลังกายดังนี้

3.1) ด้านเจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าคนเราต้องมีการออกกำลังกายเป็นประจำทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง เป็นกิจกรรมสนุกสนาน ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นเรื่องง่ายไม่ยุ่งยาก และการออกกำลังกายเป็นเรื่องจำเป็นไม่เสียเวลาแต่อย่างใดอยู่ในระดับมาก ส่วนที่คิดว่าไม่มีกิจกรรมใดทดแทนการออกกำลังกายได้อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.2) ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างทราบว่าการออกกำลังกายช่วยให้ระบบต่างๆ ของร่างกายดีขึ้น ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ช่วยสร้างภูมิ คุ้มกันโรค ช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพ การออกกำลังกายเป็นประจำจะทำให้ทำงานได้นานและเหนื่อยน้อยกว่าคนที่ไม่ออกกำลังกาย ช่วยชะลอความแก่ ก่อให้เกิดการพัฒนาทาง ด้านสติปัญญา และทราบว่าการออกกำลังกายทำให้มีเพื่อนมากขึ้น อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3.3) ด้านการมีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสภาพตนเอง และสวมใส่เครื่องแต่งกายที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ส่วนการมีการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง มีหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย การทราบถึงเหตุที่ควรระวังในการออกกำลังกาย การปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องในการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.4) ด้านวิธีการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกายโดยใช้เวลาในการออกกำลังกายประมาณ 20-30 นาทีต่อครั้ง อยู่ในระดับมาก โดยถือเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีการออกกำลังกายอย่างน้อย 3-4 วันต่อสัปดาห์ มีการอบอุ่นร่างกายก่อนและผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลังการออกกำลังกายทุกครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.5) ด้านอุปสรรคของการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบวิธีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง การไม่สามารถออกกำลังกายได้เพราะไม่มีเวลา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่ไม่สามารถออกกำลังกายได้เพราะไม่มีอุปกรณ์ ไม่มีผู้สอนหรือผู้แนะนำ ไม่มีสถานที่ เล่นกีฬาไม่เป็น สุขภาพไม่ดี และไม่มีเพื่อนอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ 2: ด้านความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศ อายุ อำเภอ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านวิธีการออกกำลังกายนั้น พบว่า เพศที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

สำหรับการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำประเด็นซึ่งเป็นข้อค้นพบสำคัญที่ควรแก่การอภิปรายผลดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เพศที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าหญิงและชายต่างก็มีบทบาทเพศตามเพศสรีระที่มีมาตั้งแต่เกิดตามสรีระร่างกายว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย (Eliot, 2011) และเพศชายจะมีฮอร์โมนเทสโทส เตอโรน ซึ่งเป็น

ฮอร์โมนที่สำคัญมากต่อการพัฒนาลักษณะทางกายภาพของความเป็นเพศชาย ทั้งการพัฒนากระดูกและกล้ามเนื้อ (ชนสรณ์ ภูเด่นแดน, 2551) ส่งผลให้เพศชายแข็งแรงมากกว่าเพศหญิง

ในขณะที่เพศหญิงมีฮอร์โมนเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรน ทำให้เกิดการมีประจำเดือน มีการขยายใหญ่ของเต้านม มีการเจริญของต่อมน้ำนม มีเสียงแหลมเล็ก สะโพกผาย มีการเปลี่ยนแปลงที่รังไข่และเยื่อบุของมดลูก ทำให้มีไขมันสะสมตามที่ต่างๆ (Karp, & Smith, 2013) เช่น บริเวณสะโพก ต้นขาและใต้ผิวหนังทั่วไป

ดังนั้นเพศหญิงกับเพศชายจึงมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลให้มีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทพฤติกรรมการออกกำลังกายมากกว่าเพศหญิง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551)

สำหรับด้านวิธีการออกกำลังกายนั้น พบว่าเพศที่ต่างกันมีวิธีการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน เพราะว่าโดยทั่วไปแล้วทั้งเพศชายและเพศหญิงจะออกกำลังกายเพื่อเน้นในเรื่องของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ การทำงานของระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจ และความยืดหยุ่น ที่ใช้เป็นเกณฑ์ของการออกกำลังกาย ซึ่งวิธีการออกกำลังกายจะเลือกตามความชอบและความเหมาะสมขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความต้องการของแต่ละบุคคล (ชนินทร์ ล่ำซำ, 2553) เพื่อที่จะนำมาพัฒนาการที่ดีขึ้น (พงศ์ศักดิ์ ยุกตะนันทน์, 2558) จึงไม่มีความแตกต่างด้านวิธีการออกกำลังกายระหว่างเพศชายและเพศหญิง

2) อายุที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน กลุ่มอายุที่ออกกำลังกายมากที่สุด ได้แก่ วัยเด็ก การที่เด็กมีการออกกำลังกายที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมให้มีการเจริญ เติบโต เป็นการกระตุ้นให้มีการหลั่งฮอร์โมนต่างๆ ออกมาโดยเฉพาะ Growth hormone ทำให้มีการพัฒนาการของระบบกระดูก กล้ามเนื้อ และระบบข้อต่อของร่างกาย (ธันวรุจน์ บูรณสุขสกุล, 2557) นอกจากนี้ยังทำให้เกิดผลดีต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด การควบคุมน้ำหนัก รวมไปถึงการส่งเสริมสุขภาพจิต และเสริมสร้างนิสัยในการออกกำลังกายให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ (กองสุขศึกษา, 2556) การออกกำลังกายในวัยนี้ควรฝึกทักษะในการเล่นกีฬาหลายๆ ชนิดไปพร้อมกันด้วย

สำหรับวัยรุ่นยังมีการออกกำลังกายในระดับมาก เริ่มตั้งแต่ช่วงอายุประมาณ 12 หรือ 13 ปี จนกระทั่งถึงอายุประมาณ 20 ปี มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นสัญญาณสำคัญที่บอกถึงการพ้นระยะการเป็นเด็ก คือการเปลี่ยน แปลงร่างกายภายนอก และการมีวุฒิภาวะทางเพศ เช่น ความสูง น้ำหนัก การเริ่มมีลักษณะทางเพศ ได้แก่ การมีหน้าอกในวัยรุ่นหญิง การมีหนวดในวัยรุ่นชาย (Melvin, 2012)

ในขณะที่วัยทำงานเป็นช่วงที่ออกกำลังกายน้อยที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นความเข้าใจผิดของคนในวัยนี้ที่คิดว่า การทำงานหนักมาทั้งวันเป็นการออกกำลังกายอยู่แล้วและไม่จำเป็นต้องออกกำลังกายอีก (Oliver, Foot, & Humphries, 2014) ซึ่งหากเราจะพิจารณาประโยชน์ของการออกกำลังกายแบบต่างๆ นั้น นับว่าเป็นการทำงานที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งมีจะให้ประโยชน์ต่อสุขภาพในระดับหนึ่ง แต่อาจจะไม่ได้ประโยชน์ในด้านหัวใจ ปอด และหลอดเลือด เท่ากับการออกกำลังกายที่เป็นแบบ

แอโรบิกซึ่งจำเป็นต้อง ใช้เวลาและรูปแบบมากขึ้น

จนเมื่ออายุ 60 ปี จึงออกกำลังกายมากขึ้นอีกครั้ง วัยสูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากวัยอื่น เนื่องจากมีความเสื่อมสภาพของการทำงานระบบต่างๆ ทั่วร่างกาย การออกกำลังกายทุกวันเป็นประจำ โดยใช้วิธีที่ง่ายๆ เหมาะสมกับภาวะสุขภาพจะช่วยทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานประสานกันได้ดี (Lake, Swinton, & Keogh, 2014) นอกจากนั้นการออกกำลังกายยังช่วยชะลอการเสื่อมของอวัยวะของร่างกาย ยืดอายุของชีวิต จึงทำให้ผู้สูงอายุเห็นความสำคัญและหันมาออกกำลังกายกันมากขึ้น

3) อำเภอที่อยู่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน โดยประชากรในเขตเมืองออกกำลังกายมากกว่าในเขตชนบท เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีสถานที่ และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการออกกำลังกาย และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทอาจมีความคิดว่ามีการใช้กำลังกายในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว (Larson, & Tsitsos, 2012) จึงส่งผลให้สถานที่อยู่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน

4) ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน การศึกษามีอิทธิพลทำให้คนเราแตกต่างกันได้ การศึกษาที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมบุคคลแต่ละคนและความรู้สึกนึกคิดมีความแตกต่างกันไป ทั้งในด้านความคิดและอารมณ์ (Roberts, O'Connor, & Belanger, 2013) จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกัน

5) อาชีพที่ต่างกันที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน (Agopyan, 2015) ทั้งนี้เพราะว่า การมีอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญในการดำรงชีพในปัจจุบัน เป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงจากระบบเกษตรกรรมเป็นระบบอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผล กระทบต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากการเปลี่ยน แปลงลักษณะประชากร คือ การย้ายถิ่น และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ได้แก่ การประกอบอาชีพ สภาพความเป็นอยู่ และวิถีชีวิต ทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อ เสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผล การวิจัยและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1) สถาบันการพลศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง รวมทั้งจัดให้มีสถานที่และอุปกรณ์การออกกำลังกายที่เพียงพอ

2) จังหวัดกระบี่ ควรมีส่วนร่วมกันในการส่งเสริมสนับสนุนสุขภาพของประชาชน โดยการให้ความรู้ในการออกกำลังกาย รวมทั้งมีการกำกับติดตามสุขภาพ และสมรรถภาพของประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชน

2) ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการออกกำลังกายของประชาชน

บรรณานุกรม

กองสุขศึกษา. (2556). บทเรียนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโดยชุมชนที่ประสบความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.

ชนินทร์ ล่ำซำ. (2553). คนอ้วนกับการออกกำลังกาย. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล.

ชนสรณ์ ภู่เด่นแดน. (2551). การระบุเพศจากโครงกระดูกมนุษย์ (Sex Determination from Human Skeleton). วารสารนิติเวชศาสตร์, 1, 25-34.

ธันวรุจน์ บูรณสุขสกุล. (2557). พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์.

พงศ์ศักดิ์ ยุกตะนันทน์. (2558). การออกกำลังกายต่างวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร บุณยะโหตระ. (2554). ศาสตร์ชีวิต. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สินศักดิ์ชนม์ อุ่นพรมมี. (2556). พัฒนาการสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สามลดา.

สำนักงานจังหวัดกระบี่. (2557). แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2557-2560. กระบี่ : คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.

Agopyan, A. (2015). Comparison of body composition, cardiovascular fitness, eating and exercise habits among university students. Anthropologist, 19(1), 145-156.

Arany, Z. (2014). Healthy mind, healthy body : Benefits of exercise. United States of America : Harvard College, Beth Israel Deaconess Medical Center Harvard Medical School.

Asch-Martin, C. (2014). The better quality of life. The Journey to a Better Quality of Life, 24(1), 32-33.

Berryman, J. W. (2010). Exercise Is Medicine : A historical perspective. Washington : American College of Sports Medicine.

Eliot, L. (2011). The trouble with sex differences. Neuron, 72(6), 895-898.

Karp, J. R., & Smith, C. S. (2013). Running For Women. Champaign IL : Human Kinetics.

Kozinn, R. L. (2014). Under Pressure: Hypertension risk and guidelines to lower cardiovascular morbidity and mortality. United States of America : University of Arizona.

Lake, J. P., Swinton, P. A., & Keogh, J. W. L., (2014). Practical applications of biomechanical principles in resistance training : Moment arms. The Journal of Fitness Research, (3)1: 19-32.

Larson, J. A., & Tsitsos, W. (2012). Speed dating and the presentation of self: A teaching exercise in impression management and formation. American Sociological Association, 41(3), 307-313.

Mackie, D. (2013). Guidelines on Physical Activity for Older People (aged 65 years and over). New Zealand; Wellington, Ministry of Health.

Melvin, A. O. (2012). Dating practices and patterns of disclosure among in-school adolescents in Oyo State, Nigeria. Africa Development, 37(3), 19-39.

Oliver, D., Foot, C., & Humphries, R. (2014). Making Our Health and Care Systems Fit for an Ageing Population. London : Grasshopper Design.

Roberts, R., O'Connor, K., & Belanger, C. (2013). Emotion regulation and other psychological models for body-focused repetitive behaviors. Clinical Psychology, 33, 745-762.

Savage, M. (2010). The politics of elective belonging housing, Theory and Society, 27(2), 115–161.

Yamane, T. (1967). Statistics and Introduction Analysis. 2nd Ed., New York : Harper and Row.

Academic Journal Institute of Physical Education

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

The development model in research conduction competency for faculty of Physical Education Institute in the north

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ เหมรา
และศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประชากรคือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ รวบรวมข้อมูลโดย การศึกษาเอกสาร สำรวจ และการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบเชิงปัจจัย องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และองค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน 2) จากการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบพบว่า คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีความรู้ เจตคติต่อการวิจัยสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมและมีทักษะในการทำวิจัย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

Abstract

This research is for educational research and development and has the objectives (1) to develop a model for developing personnel's competency in the Physical Education Institutes in the North, and (2) to study the effectiveness of the model for developing personnel's competency for conducting research in the Physical Education Institutes in the North. The study population are some experts, administrators, and faculty of Physical Education Institutes in the North. The data is collection by study documents, explore and experiment. The statistics used for data analysis are the percentage, means, standard deviations and the T-test statistics.

The research found that . First, the researcher develops the model for developing the competency on research conduction of the faculty of Physical Education Institutes in the North which composed of three components. These are the component on input, component on process, and component on driven mechanics. Second, from the tests on the effectiveness of the model, the findings reveal that the faculty of Physical Education Institutes in the North reach scores on knowledge and attitude toward research conduction higher on the post-test treatment (after the training) than those before the training. They also have the levels of skill on research conduction higher than the identified criteria.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากกับการศึกษา การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของโลกยุคโลกาภิวัฒน์ได้อย่างโดดเด่นสง่างาม จะต้องเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นเพียรพยายาม ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์กว้างไกลไร้กรอบ มีไหวพริบ มีความรอบรู้ที่มิใช่เพียงแค่ความชาญฉลาด แต่ต้องมีสติปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดการเป็น ที่สำคัญต้องสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (วรภัทร ภู่เจริญ, 2549) ซึ่งจากการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา พบว่า การจัดการศึกษายังไม่เพียงพอที่จะพัฒนาให้คนไทยยุคใหม่ใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อมรวิชช์ นาครทรรพ และจุฬาภรณ์ มาเถียรวงศ์, 2548) จากสภาพบริบทดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาควรจะเป็นหัวรถจักรทางปัญญาที่พาประเทศออกจากวิกฤต เพราะมหาวิทยาลัยเป็นขุมกำลังทางวิชาการที่ใหญ่ที่สุด (ประเวศ วะสี, 2552) เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เป็นนิติบุคคล สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122, 2548) โดยการวิจัยเป็นพันธกิจหนึ่งของสถาบันการพลศึกษาที่จะต้องดำเนินงาน เนื่องจากการวิจัยเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่ทุกคนต้องทำวิจัย (ศึกษาธิการ, 2545) จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสามพบว่า งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ อยู่ในเกณฑ์คุณภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินผลคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน พบว่า จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ มีผลการประเมินในระดับต่ำ (สถาบันการพลศึกษา, 2556)

ดังนั้น อาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาจะต้องมีการพัฒนาปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เหมาะสมกับยุคสมัย ที่มี

การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (ประเวศ วสี, 2552) จากการตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการวิจัยที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการวิจัย ในรูปแบบต่างๆ สำหรับสถาบันการพลศึกษาได้นำรูปแบบที่ใช้และประสบผลสำเร็จจากภายนอก (Best Practice) มาใช้และประยุกต์ใช้กับการพัฒนานักวิจัยของสถาบันการพลศึกษา โดยในการพัฒนานั้นก็จะมีรูปแบบ ในลักษณะส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ทั้งงบประมาณดำเนินการ กำหนดหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดเนื้อหา และวิธีการฝึกอบรมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก และปัญหาจากการอบรมพบว่า เมื่อเข้าอบรมแล้วอาจารย์ก็ยังไม่ผลิตงานวิจัย ประกอบกับหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการฝึกอบรมก็ไม่มีกระบวนการติดตามนักวิจัย ซึ่งจากการดำเนินการพัฒนานักวิจัยของสถาบันการพลศึกษาที่ผ่านมาพบว่า สถาบันการพลศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนานักวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากสภาพบริบทดังกล่าว การพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของสถาบันการพลศึกษา ควรต้องมีความสอดคล้องกับบริบท ทั้งในด้านความต้องการพัฒนา และความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการพัฒนา และควรมีกระบวนการติดตามคอยช่วยเหลือนักวิจัยเพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษา แก่นักวิจัย และเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของอาจารย์ ในอันที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการศึกษา รองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และอาจารย์สถาบันการพลศึกษาสามารถใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน และสามารถเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ ขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของของคณาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วิธีการศึกษา

1. การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและคู่มือการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ การสังเคราะห์เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การศึกษาบริบทเกี่ยวกับการวิจัยของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

1.3 ผลการศึกษาบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเกี่ยวกับการทำวิจัย

ซึ่งในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) ซึ่งประกอบปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก

องค์ประกอบที่ 2. องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process)ในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

- กระบวนการช่วงวางแผน (Planning Phase)
- กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase)
- กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase)

องค์ประกอบที่ 3. องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanics) เพื่อการขับเคลื่อนรูปแบบฯ

2. นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและคู่มือที่ยกร่างไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

3. นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและคู่มือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 1.2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตลำปาง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยขั้นตอนนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทดสอบภาคสนามเบื้องต้น ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 3 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มที่ 2 กลุ่มทดสอบภาคสนามหลัก ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบเลือกตอบ 4 คำตอบ

หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) จากการตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ พบว่ามีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 – 1.00

วิเคราะห์ความยากง่าย และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ซึ่งความยากง่าย และอำนาจจำแนก วิเคราะห์โดยการใช้สูตรอย่างง่าย ด้วยเทคนิค 27% โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณ พบว่ามีค่าระหว่าง 0.22 -0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.21–0.72

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีหาความคงที่ภายในใช้วิธี KR-20 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ พบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

วิธีการศึกษา

1. ทดสอบภาคสนามเบื้องต้น โดยนำชุดฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็กๆ คือ คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 3 คน โดยในขั้นนี้ จะตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนา ระยะเวลา สื่อ และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

2. สอบถามปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกอบรม และรูปแบบฯ ตามผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้น

3. ทดสอบภาคสนามหลักโดยนำชุดฝึกอบรมที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้วจากการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัย โดยในขั้นนี้ นอกจากจะประเมินเนื้อหาวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในรูปแบบ และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบแล้ว จะมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการใช้รูปแบบในประเด็นของความรู้ และเจตคติ

4. สอบถามปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ตามผลการทดสอบภาคสนามหลักปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อค้นพบ

5. ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

2. ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การศึกษาคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder)ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ เป็นผู้ประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนา

สมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 46 คน

ประกอบด้วย 1) อธิการบดี รองอธิการบดีส่วนกลาง จำนวน 5 คน 2) รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คน 4) คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือที่มีประสบการณ์ในการวิจัย จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ โดยนำเครื่องมือของ สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์ และคณะ (2556) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามโดยประเมินใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) 2) ด้านความเหมาะสม (Appropriateness) 3) ด้านความเพียงพอ (Adequacy) 4) ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) 5) ด้านความเห็นพ้องต้องกัน (Agreement) 6) ด้านความเหมาะสมเชิงจริยธรรม (Propriety) ซึ่งมีลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Congruence : IOC) จากการตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามพบว่ามีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80–1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ หาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากการตรวจคุณภาพเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยรวมทั้งชุด เท่ากับ 0.75

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านคุณภาพของรูปแบบฯ พิจารณาจากค่าเฉลี่ย หากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่ารูปแบบมีความเหมาะสม แต่ถ้าต่ำกว่า 3.50 ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดค่าเฉลี่ยในการแปลผลความหมายของคะแนน จากการศึกษาคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ พบว่าในภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.03)

ขั้นตอนที่ 2.2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากร คือ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมในโครงการวิจัย

และผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินคุณภาพงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก 4 วิทยาเขต โดยคัดเลือกผู้ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยและมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (ประเมินความรู้)

เครื่องมือชุดที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการทำวิจัย (ประเมินเจตคติ)

เครื่องมือชุดที่ 4 แบบประเมินผลคุณภาพรายงานวิจัย (ประเมินทักษะ)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านความรู้

ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ วิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการทดสอบ โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

ด้านเจตคติ

เจตคติต่อการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือวิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลการประเมินเจตคติ โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

ด้านทักษะ

นำผลงานวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ที่ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จและประเมินผลงานโดยใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัยมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีการทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กระบวนการช่วงเตรียมการ (Planning Phase)

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 การทดสอบก่อนการฝึกอบรม (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบความรู้ และประเมินเจตคติต่อการทำวิจัย

2.2 ดำเนินการจัดการฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบให้กับคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือตามเนื้อหาที่และตารางที่กำหนดไว้ และการทำวิจัยหลังการฝึกอบรมโดยมีขั้นตอนการ ติดตาม ให้แนะนำคำปรึกษาแก่นักวิจัย

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.1 ด้านความรู้ นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดย

กำหนดเกณฑ์ผ่านด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยต้องอยู่ในระดับดีขึ้นไป

3.2 ด้านเจตคติ นำคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนและหลัง มาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังการฝึกอบรมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านด้านเจตคติเกี่ยวกับการทำวิจัยต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป

3.3 ด้านทักษะ นำผลของการประเมินรายงานวิจัย มาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์แบบนอนพาราเมตริก ใช้ สถิติ Wilcoxon Matched-Pairs Signed Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพงานวิจัย (ทักษะ) กับเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านด้านคุณภาพงานวิจัย (ทักษะ) มีคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยซึ่งรูปแบบประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process) และ 3) องค์ประกอบเชิงกลไกขับเคลื่อน (Driven Mechanics) โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input)

องค์ประกอบเชิงปัจจัยเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามรูปแบบซึ่งรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย เครือข่ายนโยบายของเครือข่าย บริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ชุดฝึกอบรม

2. ปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเนื่องจากการทำวิจัยเป็นภาระหน้าที่ของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา ที่เป็นบทบัญญัติกำหนดให้คณาจารย์ระดับอุดมศึกษาต้องทำวิจัย ซึ่งประกอบด้วย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และแก้ไข พ.ศ. 2551 ระบบการประกันคุณภาพ มาตรฐานอุดมศึกษา ตามที่มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา

องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process)

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย

ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีกระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

1. กระบวนการช่วงวางแผน (Planning Phase)
2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase)
3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase)

องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanics)

การขับเคลื่อนรูปแบบฯไปสู่การปฏิบัตินั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่จะผลักดันการทำงานของกลไกทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึกการมีส่วนร่วม รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการและกลไกการผนึกกำลังในหลายมิติในการประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ในการขับเคลื่อนองค์กรร่วมกัน ประสานงานกันและไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่จุดมุ่งหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนรูปแบบฯ ให้ประสบผลสำเร็จจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจากความสำคัญของการขับเคลื่อนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Tosi Rizzo and Carroll (1986) ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ โดยผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้สำหรับขับเคลื่อนรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย ของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

โดยในขั้นตอนดังกล่าวมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จากแบบสอบถามและได้วิเคราะห์โดยศึกษาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในภาพรวม ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นต่อคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในภาพรวม

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ (Feasibility)	4.19	0.72	มาก
2. ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (Appropriateness)	4.02	0.70	มาก
3. ด้านความเพียงพอ (Adequacy)	3.95	0.69	มาก
4. ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility)	4.13	0.70	มาก
5. ด้านการเห็นพ้องต้องกัน (Agreement)	3.91	0.75	มาก
6. ด้านจริยธรรม (Propriety)	3.95	0.76	มาก
รวม	4.03	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพของรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือโดยรวม ($\overline{X}$ = 4.03) ในภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.91–4.19

ขั้นตอนที่ 2.2 ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผู้วิจัยศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านเจตคติต่อการวิจัย และด้านทักษะในการทำวิจัยผลปรากฏดังตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\overline{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
ก่อนฝึกอบรม	9	24.89	3.48	2.67	0.01*	พอใช้
หลังฝึกอบรม	9	39.78	4.11			ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนจากผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนจากการทดสอบก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับพอใช้ ($\overline{X}$ = 24.89) และคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 39.78)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อการทำวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือก่อนและหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\overline{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
ก่อนฝึกอบรม	9	4.30	0.18	2.67	0.01*	ดี
หลังฝึกอบรม	9	4.66	0.10			ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เจตคติต่อการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจตคติก่อนการฝึกอบรมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.30) และเจตคติหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.66)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพรายงานการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

การทดสอบ	n	$\overline{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob	เกณฑ์
คุณภาพรายงานวิจัย	9	2.38	0.12	2.67	0.01*	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณภาพรายงานการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในภาพรวมรายงานการวิจัยมีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.39)

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 46 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ กลุ่มตัวอย่างคือคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตลำปาง จำนวน 3 คน สำหรับการทดสอบภาคสนามเบื้องต้น และจำนวน 9 คนสำหรับการทดสอบภาคสนามหลัก โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้สำหรับการพัฒนารูปแบบ และ คณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 16 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

องค์ประกอบของรูปแบบ : ซึ่งในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัยซึ่งรูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบเชิงปัจจัย 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ และ 3) องค์ประกอบเชิงกลไกขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบเชิงปัจจัย (Input) :

องค์ประกอบเชิงปัจจัยเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามรูปแบบซึ่งรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในซึ่งประกอบด้วย เครือข่าย

พัฒนานักวิจัยสถาบันการพลศึกษา นโยบายของเครือข่ายพัฒนานักวิจัยสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ บริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ชุดฝึกอบรม

2. ปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และ (ฉบับที่ 2) 2551 ที่กำหนดให้อาจารย์ในระดับอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและวิจัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้ คณาจารย์พัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา (ประกาศ กพอ. ฉบับที่ 10, 2556)

องค์ประกอบเชิงกระบวนการ (Process) :

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีกระบวนการในการดำเนินงานตามรูปแบบโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

1. กระบวนการช่วงวางแผน (Planning Phase)

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase)

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase)

1. *กระบวนการช่วงวางแผน (Planning* Phase) เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม

2. กระบวนการช่วงฝึกอบรม (Training Phase) กระบวนการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้ 1) ช่วงให้ความรู้โดยการฝึกอบรม และ 2) ช่วงทำวิจัย

3. กระบวนการช่วงประเมินผล (Evaluation Phase) เป็นช่วงของการประเมินประสิทธิผลของการพัฒนาโดยการประเมินตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตามแนวคิดของ ของ Bloom B.S., et al. (1956) ซึ่งมี 3 ด้านดังนี้

3.1 ด้านพุทธิพิสัยหรือความรู้ (Cognitive Domain)

3.2 ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ (Affective Domain)

3.3 ด้านทักษะพิสัยหรือทักษะ (Psychomotor Domain)

องค์ประกอบเชิงกลไกการขับเคลื่อน (Driven Mechanism)

การขับเคลื่อนรูปแบบฯไปสู่การปฏิบัตินั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่จะผลักดันการทำงานของกลไกทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามจุดมุ่งหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ โดยนำแนวคิดฐานอำนาจ (Power Base) ของ Tosi Rizzo and Carroll (1986) มาประยุกต์ใช้ ในการขับเคลื่อนรูปแบบ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบ : จากการประเมินคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ*การทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษา*ภาคเหนือ โดยผลการประเมินในภาพรวมและรายด้านพบว่าคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินด้านความรู้ : ผลการประเมิน

ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ พบว่าคะแนนการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือก่อนฝึกอบรมอยู่เกณฑ์พอใช้ และคะแนนทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดีและเมื่อเปรียบเทียบคะแนนจากผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการประเมินด้านเจตคติ : ผลการประเมินด้านเจตคติต่อการทำวิจัย ซึ่งทำการประเมิน โดยใช้แบบประเมินเจตคติ พบว่าเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยก่อนการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดี และเจตคติที่ดีต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และเมื่อเปรียบเทียบ เจตคติที่ดีต่อการวิจัยก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าเจตคติที่ดีต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการประเมินด้านทักษะ : ผลการประเมินด้านทักษะประเมินจากการทำวิจัย โดยการตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) พบว่าคุณภาพรายงานการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย : ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบพบว่ารูปแบบมีคุณภาพในระดับมาก ซึ่งในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารบูรณาการกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยที่มีคุณภาพ และมีความสอดคล้องกับบริบท ซึ่งเป็นไปตามทำนองเดียวกับแนวคิดการพัฒนาที่กล่าวว่าบริบทขององค์กรมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสมรรถนะของคนในองค์กร ดังนั้นในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรควรต้องมีการศึกษา หรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทขององค์กร เนื่องจากบริบทขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาบุคคลากร (Stockdill, Baizerman and Compton, 2002; Duttweiler, Grogan,1998; Johnson, 1998) และในทำนองเดียวกับแนวคิดการฝึกอบรมของ เพ็ชรี รูปะวิเชตร์ (2554); ชูชัย สมิทธิไกร (2554); อนิวัช แก้วจำนง (2554); Dessler (2005); Laird (1985) ;Swanson & Holton (2009) ที่กล่าวว่าในกระบวนการฝึกอบรมควรจะต้องมีการวิเคราะห์บริบท

ประสิทธิผลของการใช้รูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ : สำหรับการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบดังกล่าวไปจัดฝึกอบรมที่สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง โดยมีแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ซึ่งมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม จากวิทยาเขตต่างๆ จำนวน 16 คน โดยมีการประเมินประสิทธิผลของ

รูปแบบประกอบด้วยการประเมินผลด้านความรู้ การประเมินผลด้านเจตคติต่อการทำวิจัย และการประเมินผลด้านทักษะการทำวิจัย

ผลการประเมินด้านความรู้ : พบว่าคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในทำนองเดียวกับแนวคิดในการจัดฝึกอบรมของ เพ็ชรี รูปะวิเชตร์ (2554); ชูชัย สมิทธิไกร (2554); อนิวัช แก้วจำนง (2554); Dessler (2005); Laird (1985); Swanson & Holton (2009) ที่กล่าวว่าในกระบวนการฝึกอบรมควรจะต้องมีการวิเคราะห์บริบท ก่อนการพัฒนาและกิจกรรมการการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้ได้

ผลการประเมินด้านเจตคติ : พบว่าเจตคติต่อการวิจัยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในทำนองเดียวกับ สุรางค์ โค้วตระกูล (2552); ชูชัย สมิทธิไกร (2556); สมคิด บางโม (2554); เพ็ชรี รูปะวิเชตร์ (2554) ที่กล่าวเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการติดตาม ให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นพี่เลี้ยงระหว่างการปฏิบัติจริง จะสามารถพัฒนาเจตคติ

ผลการประเมินด้านทักษะ : พบว่าคุณภาพรายงานการวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในขั้นตอนการทำวิจัยในรูปแบบผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาบริบทเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ คำปรึกษา การฝึกปฏิบัติสอนงาน การสาธิต การฝึกอย่างมีส่วนร่วม ระหว่างการปฏิบัติทำวิจัยจริง มาใช้ในช่วงดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือนักวิจัยในระหว่างการทำวิจัย ซึ่งในทำนองเดียวกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะ โดยใช้กิจกรรม การฝึกปฏิบัติ การสาธิต การสอนงาน การฝึกอย่างมีส่วนร่วม จะสามารถพัฒนาทักษะได้ (ชูชัย สมิทธิไกร, 2556; สมคิด บางโม, 2554 : เพ็ชรี รูปะวิเชตร์, 2554)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการผลวิจัยไปใช้

จากการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณาจารย์ที่ได้รับการการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้รับบทเรียนจากการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยหลายประการดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ พบว่า ผู้บริหารทุกระดับมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัย โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักวิจัย การกำหนดนโยบาย การติดตาม และการสร้างแรงจูงใจในการผลิตงานวิจัยให้ชัดเจนและเผยแพร่ให้กับคณาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนาการพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะในการทำวิจัย โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบในงานวิจัยของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกด้านทรัพยากรที่ใช้สำหรับการพัฒนานักวิจัย เช่นเอื้ออำนวยความสะดวกด้านเวลา เนื่องจากคณาจารย์มีภาระมาก ไม่มีเวลาในการทำวิจัย ทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา ไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นต้น

1.3 ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจ ให้ความสำคัญกับผู้ผลิตงานวิจัย เช่นผู้บริหารควรนำผลงานวิจัยมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ อย่าง

จริงจังและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับคณาจารย์ในการผลิตงานวิจัย

1.4 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยาเขตของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือและหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพื่อขยายขอบเขตความคิดและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย และพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการติดตามกระบวนการเพียง 1 รอบ ซึ่งยังคงต้องมีการพัฒนารูปแบบต่อไปอีกเพื่อให้รูปแบบมีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยของคณาจารย์สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือ

บรรณานุกรม

ชูชัย สมิทธิไกร. (2556). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศ วะสี. (2552). ปฏิรูปประเทศไทย ปฏิรูประบบอุดมศึกษา อุดมศึกษาคือหัวรถจักรทางปัญญาพาชาติออกจากวิกฤต. กรุงเทพฯ: ทีคิวพี.

พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547. (2547). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 121. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

เพ็ชรี รูปะวิเชตร์. (2554). เทคนิคการจัดฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ: ดวงกมลพับลิสชิ่ง.

วรภัทร์ ภู่เจริญ. (2549). การบริหารวิถีพุทธ ตอน: การบริหารคุณภาพแบบองค์รวม. กรุงเทพฯ. อารยชน.

สถาบันการพลศึกษา. (2556). รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2556. กรุงเทพฯ : สถาบันการพลศึกษา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา . (2554). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/unversity.php 20 มีนาคม 2554.

_____ . (2556). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/home/index.php 16 สิงหาคม 2557.

ศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด บางโม. (2554). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์ และคณะ. (2556). การพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะที่ 2 : จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนิวัช แก้วจำนง. (2554). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

อมรวิชช์ นาครทรรพ และจุฬาภรณ์ มาเถียรวงศ์. (2005). เมื่อความทุกข์ไล่ล่าเด็ก : ข้อเท็จจริงงานวิจัยภาคสนาม กับคำถามที่ท้าทายในการเสริมสร้างสุขสภาวะไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Dessler, Gary. (2005). Human Resource Management. 10th ed., Upper Saddle River, N.J. : Pearson/Education International.

Duttweiler, MW. And Grogan S. (1998). An Action – Research Approach to Evaluation Capacity Building. Illinois: American Evaluation Association Evaluation.

Johnson, R.B. (1998). Toward a Theoretical Model of Evaluation Utilization. Evaluation and Program Plaining, 93-110.

Laird, D. (1985). Approach to Training and Development. (2nd ed.). Reading. MA:Addison–Wesley.

Stockdill, S. H., M. Baizerman, D.W. and Compton, D.W. (2002). Toward a Definition of the ECB Process: A Conversation with the ECB Literature. New Directions in Evaluation, 93: 1–25.

Swanson, R. & Holton, E. (2009). Foundation of Human Resource Development. San Francisco: Berrett-Koehler Publisher.

Tosi, H.L, Rizzo, J.R. and Carroll, S.J. (1986). Managing Organizational Behavior. New York: Pitman Publishing Inc.

Academic Journal Institute of Physical Education

ผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ของนักกีฬาฟุตบอล

The Effect of Weight Training, Plyometric Training and Complex Training Quadriceps Muscles on Muscular Strength, Muscular Power and Speed in Soccer

ประพันธ์ศักดิ์ เดชศรี, ดวงไกร ทวีสุข และสังเวียน ปินะกาลัง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล เพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักกีฬาฟุตบอล จำนวน 30 คน โดยสุ่มแบบกลุ่มมา 1 ทีม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก (Weight Training) โปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก (Plyometric Training) โปรแกรมการฝึกการแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก (Complex Training) แบบทดสอบความแข็งแรงสูงสุดของกล้ามเนื้อต้นขา (One Repetition Maximam) แบบทดสอบพลังของกล้ามเนื้อต้นขา (Counter Movement Jump Test) และแบบทดสอบความเร็ว (30 – Meters Sprint) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Friedman Test และ Kruskal - Wallis test ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Bonferroni โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 มีค่าไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขาและความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 พบว่าความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก, การฝึกพลัยโอเมตริก, การฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก, ความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา, พลังกล้ามเนื้อต้นขา, ความเร็ว

Abstarct

The purpose of this research is to study the effects of weight training, plyometric training and complex training quadriceps muscles on muscular strength, muscular power and speed on soccer. To compare the results pre – test of after the 4th and after the 4th and 8th weeks of training. And compare between groups the results pre – test of after the 4th and 8th weeks of training. The study sample consisted of 30 soccer players by cluster random sampling. The instruments used in this current study were a series of Physical Fitness Test which consisted of One Repetition Maximam, Counter Movement and 30 – Meters Sprint. For statistic implementation, this study mean, standard deviation, Friedman test, and Kruskal - Wallis test . A Bonferroni post-hoc test was calculated with an alpha level of .05 for all statistical tests. The findings were as followe :

1. Mean and Standard deviation of weight training, plyometric training and complex training quadricep muscles on muscular strength, muscular power and speed on soccer the results of after the 4th and after 8th weeks no significance.

2. When compare the results of after the 4th and 8th weeks the muscular strength, muscular power and speed of the third experimental were significance different at level .05.

3. When compare between groups, the results of pre – test after the 4th no significance and after 8th weeks, the muscular strength, muscular power and speed of the third experimental were significance different at level .05.

Keywords : weight training, plyometric training, Complex Training, muscular strength, muscular power, speed

บทนำ

กีฬาฟุตบอลในปัจจุบันเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย ในการแข่งขันฟุตบอลโลกชิงถ้วยทองจูลริเมท์ (ถ้วยทองคำ) ของนายจูลส์ ริเมท์ ชาวฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มการแข่งขันฟุตบอลโลกขึ้น และในทุกๆ 4 ปี จะมีการแข่งขันชนะเลิศฟุตบอลโลก (World Cup) ซึ่งก็ทำให้แต่ละประเทศพยายามฝึกปรือฝีมือของทีมตนให้ยอดเยี่ยมเสมอ เพื่อจะไปชิงชัยในฟุตบอลโลก ผู้ฝึกสอนและผู้จัดการทีมมีส่วนสำคัญในการให้ทีมประสบชัยชนะ และบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ (สกายบุ๊ก, 2550 : 12-13)

อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแต่ความมุ่งมั่นและความสามารถด้านกีฬาเท่านั้นที่ทำให้นักกีฬาคว้าชัยชนะในการแข่งขัน องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬาการฝึกฝนและการคิดค้นเทคนิคใหม่ๆ เครือข่าย ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการ นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักกายภาพบำบัด และนักโภชนาการ ล้วนมีส่วนสนับสนุนความสำเร็จของนักกีฬาชั้นนำ ให้สามารถสร้างรายได้มากมาย และปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จอย่างสูงสุดในระดับสากลคือการนำวิทยาศาสตร์มาใช้ในการพัฒนาการกีฬา ดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559) หัวข้อประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ วัตถุประสงค์ของแผนดังกล่าวได้กล่าวไว้ข้อหนึ่งว่า เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาทุกกลุ่ม ทุกระดับมีโอกาสได้เข้าร่วมการแข่งขันและพัฒนาความสามารถโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งมีตัวชี้วัดความสำเร็จอยู่ที่ผลการแข่งขันกีฬาหรือการได้รับเหรียญรางวัลในการแข่งขันจากเหตุผลดังกล่าวจึงได้มีมาตรการส่งเสริมและพัฒนาให้สมาคมกีฬาและองค์กรกีฬาต่างๆ นำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬา ซึ่งแอนเชล (Anshel, 1990) ได้ให้แนวคิดว่า การพัฒนาความสามารถสูงสุดของนักกีฬาในขณะแข่งขันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสามส่วน คือ สมรรถภาพทางกายและทักษะทางการกีฬา (Physical Fitness and Sport Skills) สมรรถภาพทางจิต (Mental Fitness) และสิ่งแวดล้อม (Environment) หากขาดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไปก็จะส่งผลให้นักกีฬาไม่สามารถแสดงความสามารถออกมาได้อย่างเต็มที่

ในยุคปัจจุบันบทบาทความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้เข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนารูปแบบวิธีการฝึกของนักกีฬาฟุตบอลอย่างมาก ดังนั้นจึงมีผู้พยายามที่จะนำเอาความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการกีฬาที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อให้นักกีฬาสามารถแสดงความสามารถสูงสุด (Peak Performance) ออกมา นอกจากนี้แล้วในปัจจุบันได้มีการทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลมากขึ้น เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาให้ดีขึ้น จึงมีผู้ทำการคิดค้นและศึกษารูปแบบการฝึกใหม่ๆ ขึ้นมา ซึ่งรูปแบบการฝึกที่มีการวิจัยและศึกษาเมื่อไม่นานมานี้ ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ พลังกล้ามเนื้อ และความเร็ว โดยวิธีการฝึกด้วยการยกน้ำหนัก (Weight Training) การฝึก พลัยโอเมตริก (Plyometric) และการฝึกแบบผสมผสาน (Complex Training) รูปแบบของการฝึกแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบด้วยกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ พลังกล้ามเนื้อ และความเร็ว ซึ่งในประเทศไทยเริ่มจะได้รับความนิยมและนำมาฝึก

กับนักกีฬาเมื่อไม่นานมานี้เอง จึงยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับวงการกีฬาอยู่แต่ก็มีงานวิจัยที่สนับสนุนวิธีการฝึกลักษณะนี้เอาไว้ว่ามีประสิทธิภาพมาก เพราะเดิมการฝึกจะเป็นการฝึกด้วยน้ำหนักเพียงอย่างเดียว

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาก็ได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกขึ้นมากมาย ซึ่งนำโปรแกรมการฝึกใช้ในการพัฒนาความแข็งแรงกล้ามเนื้อ พลังกล้ามเนื้อและความเร็ว นับว่ามีความสำคัญ โดยเฉพาะนักกีฬาฟุตบอล จำเป็นต้องมีความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วที่ดีในการเตะสกัดหรือแตะลูกบอลให้ได้ระยะไกล หรือวิ่งไปแย่งยิงประตูได้อย่างรวดเร็ว และอีกประการที่สำคัญคือ กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาประเภทที่เล่นติดต่อกันเป็นเวลานาน แต่มีลักษณะไม่สม่ำเสมอ การทำงานของกล้ามเนื้อจะเป็นแบบผสม คือ บางครั้งต้องใช้ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เช่น การวิ่งขึ้น-ลงตลอดระยะเวลา 90 นาที และบางครั้งต้องใช้พลังกล้ามเนื้อ เช่น การเร่งฝีเท้าเต็มที่เพื่อเข้าแย่งลูกบอล หรือวิ่งแข่งยิงประตูในระยะใกล้ พลังกล้ามเนื้อมีพลังมากก็จะสามารถเคลื่อนไหวได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น จึงสามารถเคลื่อนไหวได้ซ้ำๆ และบ่อยกว่า และยังพบว่าพลังกล้ามเนื้อยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเร็ว เพราะเมื่อกล้ามเนื้อมีพลังเพียงพอในการควบคุมน้ำหนักของร่างกาย เพื่อต่อต้านกับแรงเฉื่อย จะทำให้ร่างกายส่วนต่างๆ เคลื่อนไหวได้เร็วขึ้น นอกจากนั้นความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อยังเป็นปัจจัยหนึ่งในการเพิ่มความเร็ว เพราะร่างกายต้องการแรงมากเพื่อเร่งร่างกายให้เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง (ชูศักดิ์ เวชแพศย์ และกันยา ปาละวิวัธน์, 2536) ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงมีความสนใจที่จะสร้างโปรแกรมการฝึกที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถภาพของกล้ามเนื้อในนักกีฬาฟุตบอล เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ฝึกสอนนำไปพัฒนาความสามารถในการแข่งขันให้กับนักกีฬา นำไปสู่ความสำเร็จในการแข่งขันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึก พลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล ก่อนและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8

3. เพื่อเปรียบเทียบความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล ก่อนและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8 ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬาฟุตบอลในลีกภูมิภาค ดิวิชัน 2 ปี พ.ศ. 2556 ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 14 ทีม ทีมละ 30 คน รวมทั้งหมด 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬา

ฟุตบอลสโมสรมหาสารคาม ยูไนเต็ด ทีมในลีกภูมิภาค ดิวิชัน 2 ปี พ.ศ. 2556 เพศชาย อายุระหว่าง 19-25 ปี จำนวน 30 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกสุ่มแบบกลุ่มมา 1 ทีม (Cluster Random Sampling) เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ ส่วนสูง น้ำหนัก และความเร็ว (วินาที) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 10 คน โดยกลุ่มที่ 1 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก กลุ่มที่ 2 โปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก และกลุ่มที่ 3 โปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก แล้วทำการฝึกซ้อมฟุตบอลปกติ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระคือ

3.1.1 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก

3.1.2 โปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก

3.1.3 โปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก

3.2 ตัวแปรตามคือ

3.2.1 ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา

3.2.2 พลังของกล้ามเนื้อต้นขา

3.2.3 ความเร็วเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก (Weight Training) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. โปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก (Plyometric Training) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. โปรแกรมการฝึกการการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก (Complexed Training) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. แบบทดสอบความแข็งแรงสูงสุดของกล้ามเนื้อต้นขา (One Repetition Maximum)

5. แบบทดสอบพลังของกล้ามเนื้อต้นขา (Counter Movement Jump Test)

6. แบบทดสอบความเร็ว (30–Meters Sprint)

การรวบรวบข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียดเอกสารที่เกี่ยวกับวิธีการอุปกรณ์และสถานที่ที่ใช้ในการทดสอบ

2. ติดต่อผู้ช่วยในการทดสอบจำนวน 3 คน พร้อมอธิบายซักซ้อมเพื่อความเข้าใจถึงรายละเอียดต่างๆ ของการทดสอบเก็บข้อมูลและวิธีการปฏิบัติให้ถูกต้องตรงกัน

3. ประสานงานเพื่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อติดต่อขออนุญาตถึง รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม และสโมสรมหาสารคามยูไนเต็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้กลุ่มตัวอย่างสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยพร้อมทั้งนัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ชี้แจงกลุ่มตัวอย่างเรื่องระเบียบปฏิบัติในระหว่างเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ก่อนลงมือทำการทดสอบผู้วิจัยและผู้ช่วยชี้แจงจุดประสงค์ของการทดสอบการฝึกกล้ามเนื้อต้นขา (Quadriceps) ด้วยน้ำหนักโดยใช้ Machine Weight และ Free Weight การฝึก พลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริกโดยสาธิต วิธีทำการทดสอบแต่ละรายการให้ผู้เข้ารับการทดสอบเข้าใจ

6. ทดสอบการวิ่งระยะทาง 30 เมตร กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน และนำผลเวลาจากการ

ทดสอบมาแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 10 คน

7. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดฝึกตามโปรแกรมทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก กลุ่มที่ 2 โปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก กลุ่มที่ 3 โปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก จำนวน 3 วัน ต่อสัปดาห์ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 17.00 – 18.30 น. รวมระยะเวลา 8 สัปดาห์

8. ทดสอบความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา ก่อนการฝึก หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8

9. ทดสอบพลังของกล้ามเนื้อต้นขา ก่อนการฝึก หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8

10. ทดสอบความเร็วในการวิ่งระยะทาง 30 เมตร ก่อนการฝึก หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 8

11. บันทึกและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผลทดสอบความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา พลังของกล้ามเนื้อต้นขาและความเร็วมาวิเคราะห์สถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อแสดงลักษณะการแจกแจงของผลความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา พลังของกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3

2. เพื่อเปรียบเทียบผลของค่าเฉลี่ยของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา พลังของกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 โดยใช้สถิติ Friedman Test

3. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มของค่าเฉลี่ยของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา พลังของกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 โดยใช้สถิติ Kruskal – Wallis test หากพบค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของบอนเฟอโรนี (Bonferroni)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขาและความเร็ว ของนักกีฬาฟุตบอล ปรากฏผลดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 มีดังนี้

1.1 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนักที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อขา ก่อนการฝึก หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65, 2.43 และ 2.94 ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.61, 2.42 และ 2.65 ตามลำดับ และโปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.58, 2.35 และ 2.61 ตามลำดับ

1.2 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนักที่มีผลต่อพลังกล้ามเนื้อต้นขา ก่อนการฝึก หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.91, 43.46 และ 48.95 ซ.ม. ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.66, 44.10 และ 50.60 ซ.ม. ตามลำดับ และโปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.63, 43.30 และ 48.99 ซ.ม. ตามลำดับ

1.3 โปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนักที่มีผลต่อความเร็ว ก่อนการฝึกหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79, 4.50 และ 4.26 วินาที ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมการฝึกพลัยโอเมตริก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79, 4.55 และ 4.46 วินาที ตามลำดับ และโปรแกรมการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66, 4.48 และ 4.40 วินาที ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล ก่อนและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8 ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก มีดังนี้

3.1 ความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขาระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 พลังกล้ามเนื้อต้นขา ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 ไม่แตกต่างกัน

3.3 ความเร็ว ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขาและความเร็ว ของนักกีฬาฟุตบอล สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขาและความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิฑูรย์ โพธิ์ทิพย์ ที่ศึกษาผลของ

การฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแม่นยำในการเสิร์ฟลูกวอลเลย์บอลแบบมือบนเหนือศีรษะ โดยพบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เช่น อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเข้ารับการฝึกนั้นมีค่าไม่แตกต่างกัน แสดงถึงว่าตัวแปรเริ่มต้นของทั้งสองกลุ่มมีความใกล้เคียงกัน

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ที่มีผลต่อความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง บริคณฑ์ มายวัน (2550) อธิบายว่า นักกีฬาฟุตบอลมีการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอยู่แล้ว ซึ่งโปรแกรมการฝึกซ้อมมีกิจกรรมที่ประกอบไปด้วยการวิ่ง การกระโดด เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้น่าจะมีส่วนพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา อีกทั้งนักกีฬายังสามารถควบคุมท่าทางหรือทักษะการเตะลูกฟุตบอลให้อยู่ในท่าที่ถูกต้องตลอดระยะเวลาในการฝึกซ้อม เพราะเมื่อกล้ามเนื้อแข็งแรง ก็จะทำให้ขนาดของเส้นใยกล้ามเนื้อโตและช่วยให้เส้นเลือดฝอยมีการทำงานได้ดีขึ้นทำให้มีพลังกล้ามเนื้อต้นขา ความเร็ว และความทนทานด้วย

3. จากการศึกษาเปรียบเทียบความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วของนักกีฬาฟุตบอล ก่อนและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริกและการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก พบว่าความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก

สำหรับพลังกล้ามเนื้อต้นขา ระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนักการฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง บุญส่ง นครสวรรค์ (2557) อธิบายว่า นักกีฬามีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมออยู่แล้ว และมีระบบแบบแผนที่ถูกต้องรัดกุม แต่มิได้หมายความว่า ความหนักที่ใช้ในการฝึก (Training Load) เท่าเดิมหรือเหมือนกันทุกวัน เมื่อนักกีฬาทำการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เมื่อมีการฝึกหรือทดสอบในด้านพลังกล้ามเนื้อต้นขา จึงส่งผลให้ร่างกาย สามารถปรับตัวรับความหนักหรือความกดดันในการฝึกได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ง่ายต่อการที่จะพัฒนาความสามารถและสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาให้ก้าวหน้า ถ้ามีการหยุดชะงักหรือขาด การฝึกซ้อมเพียง 2-3 วัน จะมีผลทำให้ร่างกายต้องสูญเสียความอดทนและความตึงตัว (Tone) ของกล้ามเนื้อที่เคยได้รับการฝึก การพยายามเพิ่มความหนักในการฝึกเป็นพิเศษ (Extrahard Training) เพื่อเป็นการชดเชยหรือเพิ่มเติม (Make Up) ให้กับส่วนที่เสียไปอันเนื่องมาจากการขาดการฝึกซ้อม เมื่อนักกีฬาได้รับความกดดันต่อร่างกายมากเกินไป ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือเกิดการเจ็บป่วยได้ ความเครียดหรือความกดดันที่เกิดกับร่างกาย ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่าใด จะมีผลทำให้ร่างกายเกิดอาการเหนื่อยล้ามากขึ้นเท่านั้น

ส่วนความเร็วระหว่างกลุ่มการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ก่อนการฝึกและหลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังฝึกสัปดาห์ที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ไกรวิชญ์ จิรเดชากุล (2553) โดยวิจัยเกี่ยวกับผลของการฝึกพลัยโอเมตริกที่มีต่อกำลังกล้ามเนื้อ ความเร็ว และความคล่องแคล่วว่องไวในนักกีฬากาบัดดี้เพศชาย พบว่าค่าเฉลี่ยความเร็ว ก่อนการฝึก และภายหลังจากสัปดาห์ที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน แต่หลังการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเหตุผลส่วนใหญ่มาจากนักกีฬาใน กลุ่มที่ทำการฝึกซ้อมตามปกติและกลุ่มที่ทำ ได้ฝึกซ้อมด้วยโปรแกรมการฝึก ซึ่งการฝึกซ้อมดังกล่าวจะส่งผลให้ร่างกายเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ขึ้น แต่กลุ่มที่ฝึกซ้อมด้วยโปรแกรมการฝึกจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่ากลุ่มที่ฝึกซ้อมตามปกติ ซึ่งผลจากการฝึกซ้อมด้วยโปรแกรมการฝึก จะมีขั้นตอนการฝึกที่ชัดเจน ทำให้นักกีฬา เกิดการพัฒนาในด้านความเร็วมากกว่าได้รับการฝึกซ้อมตามปกติ เนื่องจากการฝึกซ้อมด้วยโปรแกรมจะเน้นและพัฒนาความสามารถในการหดตัวของกล้ามเนื้อ เมื่อกล้ามเนื้อยืดทันทีทันใด จะเกิดปฏิกิริยาสะท้อนแบบ ยืดตัว (Stretch Reflex) ทำให้มีระบบประสาท (Neurological Receptors) ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะในขณะที่สมองสั่งให้มีการหดตัวของกล้ามเนื้อ จะเกิดการทำงานประสานกันของ Alpha Motor Neurons และ gamma Motor neurons ซึ่งจะทำให้การตอบสนองทางประสาทและกล้ามเนื้อ (Reactive Neuromuscular) เพิ่มขึ้นและเพิ่มปริมาณการหดตัวกล้ามเนื้อมากขึ้น โดยใช้เวลาในการหดตัวน้อยส่งผลให้วิ่งได้เร็วขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่าในการเสริมสร้างพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา โปรแกรมการฝึกด้วยน้ำหนักจะมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับการฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ในขณะที่ทั้ง 3 โปรแกรม สามารถพัฒนาพลังของกล้ามเนื้อต้นขาดีเท่ากัน ส่วนการพัฒนาความเร็ว โปรแกรมการฝึกด้วยน้ำหนักสามารถพัฒนาความเร็วได้ดีที่สุด

จากที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่าในการเสริมสร้างพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา พลังของกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็วในนักกีฬาฟุตบอล ควรพิจารณาเลือกโปรแกรมการฝึกที่เหมาะกับนักกีฬา เพื่อที่จะพัฒนานักกีฬาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้สามารถนำการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก นำไปพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ของนักกีฬาฟุตบอล ซึ่งจะส่งผลให้สมรรถภาพทางกายภาพของนักกีฬาฟุตบอลสโมสรมหาสารคาม ยูไนเต็ดเพิ่มขึ้น

2. นักกีฬาฟุตบอลที่จะฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริก ควรจะฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากการฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกที่สร้างขึ้น จะต้องใช้ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ค่อนข้างหนักและต่อเนื่อง

3. ควรทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพทางกายของนักกีฬาฟุตบอลสโมสรมหาสารคาม ยูไนเต็ด

ก่อนการฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกที่สร้างขึ้น 1-2 สัปดาห์ เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยทราบผลและเห็นความแตกต่างในแต่ละสัปดาห์และนำไปปรับปรุงความหนักเบาของโปรแกรมการฝึกและแก้ไขในการฝึกครั้งต่อไป

4. ควรมีกิจกรรมการแข่งขันหรือเกมควบคู่กับการฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกที่สร้างขึ้นเพื่อไม่ให้นักกีฬาฟุตบอลเกิดความเบื่อหน่ายง่ายในการฝึก

5. ผู้ฝึกสอนที่จะทำการฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกที่สร้างขึ้น ควรประเมินสมรรถภาพของนักกีฬาฟุตบอล ก่อนทำการฝึก เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่อาจเกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาด้วยการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสานด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริกกับกีฬาประเภทอื่นๆ

2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาให้นานกว่า 8 สัปดาห์ เพื่อให้ทราบผลของการฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้วยน้ำหนัก การฝึกพลัยโอเมตริก และการฝึกแบบผสมผสาน ด้วยน้ำหนักและฝึกพลัยโอเมตริกของนักกีฬาฟุตบอลสโมสรมหาสารคาม ยูไนเต็ดในระยะยาว เพื่อพัฒนาความแข็งแรงกล้ามเนื้อต้นขา พลังกล้ามเนื้อต้นขา และความเร็ว

บรรณานุกรม

ไกรวิชญ์ จิรเดชากุล (2553). ผลของการฝึกพลัยโอเมตริกที่มีต่อกำลังกล้ามเนื้อ ความเร็ว และความคล่องแคล่วว่องไวในนักกีฬา กาบัดดี้เพศชาย. กรุงเทพ ฯ : ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชูศักดิ์ เวชแพทย์ และกันยา ปาละวิวัธน์ (2536). สรีรวิทยาของการออกกำลังกาย. กรุงเทพฯ

บริคณฑ์ มายวัน (2550) ผลการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาที่มีต่อความแม่นยำในการยิงประตูฟุตบอล ณ จุดเตะโทษ. เชียงใหม่ : ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บุญส่ง นครสวรรค์ (2557). หลักพื้นฐานในการฝึกซ้อม. ชมรมบางขุนเทียน (http://www.bangkhunthi-anjoggingclub.com). สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2557.

สกายบุ๊กส์ (2550). ฟุตบอล รวมกฎ กติกา และพื้นฐานการเล่น. ปทุมธานี : พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นติ้งส์

Anshel (1990). M. Sport Psychology : From Theory to Practice. Scotsdale, AZ : Gorsush Scarisbrik

Academic Journal Institute of Physical Education

การพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

A Development of Water Polo Skills Test For Youth Level

ดร.ธานินทร์ บุญญาลงกรณ์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำและเกณฑ์ปกติสำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน ซึ่งแบบทดสอบประกอบด้วย 4 รายการ ได้แก่ 1) ทักษะการเลี้ยงบอล 2) ทักษะการขึ้นน้ำ 3) ทักษะการยิงประตู 4) ทักษะการส่งบอล หาค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน หาค่าความเชื่อถือได้จากนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนจำนวน 20 คน โดยวิธีทดสอบซ้ำระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ และหาค่าความเป็นปรนัย ของแบบทดสอบ โดยการประเมินคะแนนทักษะจากผู้ประเมิน 2 ท่าน ประชากรที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์เป็นนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนจำนวน 71 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้โดยวิธีของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 4 รายการคือ 1) ทักษะการเลี้ยงบอล 2) ทักษะการขึ้นน้ำ 3) ทักษะการยิงประตู และ 4) ทักษะการส่งบอล มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 0.87 0.85 0.85 และ 0.84 มีค่าความเที่ยง 0.98 0.99 0.80 และ 0.84 และมีค่าความตรงตามเนื้อหา 0.99 1.00 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่าแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมและมีคุณภาพดี สามารถนำแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติทักษะกีฬาโปโลน้ำไปใช้ทดสอบกับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนได้

คำสำคัญ : แบบทดสอบ / กีฬาโปโลน้ำ

Abstract

The purpose of this research was to construct water polo skills test for youth athletes. The test consisted of four items: 1) dribbling, 2) vertical jumping, 3) shooting, and 4) throwing. The face validity of tests was agreed on by 9 experts. The test-retest method was used to determine the reliability with a sample of 20 youth water polo athletes in seven-day interval

and the objectivity was tested by the scoring judgment of two testers. The subjects were 71 youth water polo athletes for the construction of the criterion. The data were analyzed by using mean, standard deviation and Pearson product-moment correlation coefficient. The results on construction of water polo skills tests for youth Athletes for dribbling, vertical jumping, shooting, and throwing, were the following: Index of Item Objective Congruence were 0.87 0.85 0.85 and 0.84, reliability were 0.98 0.99 0.80 and 0.84, content validity were 0.99 1.00 1.00 and 1.00 respectively. It indicated that the water polo skills tests possessed a satisfactory quality for application to youth athletes.

Keywords: WATER POLO / SKILLS TEST

บทนำ

กีฬาเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของพลศึกษา เป็นกิจกรรมที่บุคคลทั่วไปเลือกใช้เป็นสื่อในการออกกำลังกาย ซึ่ง วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 10) ได้กล่าวว่า “กิจกรรมพลศึกษาเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยได้มากในการส่งเสริมให้เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนเป็นสื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุข ศาสตร์ที่สำคัญมากในการพัฒนาคนให้มีสมรรถภาพที่ดีได้คือ พลศึกษา เพราะวิชาพลศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และพัฒนาการทางด้านการทำงานของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายทุกๆ ส่วนให้ดีขึ้น ซึ่งถ้าพิจารณาย้อนไปสู่อดีตที่ผ่านมาเกี่ยวกับการเล่นกีฬาในระยะเริ่มแรกนั้น จุดมุ่งหมายของการเล่นกีฬานั้นก็เพื่อการออกกำลังกาย ความสนุกสนาน เพื่อความสมบูรณ์ทางกายและผ่อนคลายทางด้านจิตใจ โดยมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องน้อยมาก ต่อมาเมื่อคนเห็นคุณค่าของการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬามากขึ้น จึงหันมาเล่นกีฬากันอย่างแพร่หลาย ประกอบกับความต้องการด้านชื่อเสียงเกียรติยศและสิ่งตอบแทนด้านทรัพย์สินเงินทองของผู้เล่นและผู้ให้การสนับสนุน จุดมุ่งหมายของการเล่นกีฬาจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไปคือ การส่งเสริมการเล่นกีฬาแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และการเล่นกีฬาเพื่อแข่งขันชิงความเป็นเลิศทางกีฬา (ธวัช วีระศิริวัฒน์, 2538: 3) สำหรับผู้ที่เล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันหรือเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬา หรือที่เราเรียกกันว่านักกีฬานั้น โดยปกติจะต้องมีความสมบูรณ์และมีความสามารถทางกายมากกว่าคนทั่วไปเพราะต้องได้รับการฝึกอย่างหนัก ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่นกีฬาให้ได้สูงสุด การที่นักกีฬาจะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถสูงสุดได้นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ สมรรถภาพทางกายและทักษะ จิตใจ และสิ่งแวดล้อม (สืบสาย บุญวีรบุตร, 2541: 87)

กีฬาโปโลน้ำเป็นกีฬาชนิดหนึ่งในประเภทกีฬาทางน้ำ ซึ่งในอดีตอาจจะไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าใดนักเมื่อเปรียบเทียบกับกีฬาทางน้ำชนิดอื่นๆ เช่น กีฬาว่ายน้ำหรือกีฬากระโดดน้ำ เป็นต้น ดังที่ คณิต กิติโกวิท (2543) กล่าวว่า กีฬาโปโลน้ำ

เป็นกีฬาทีมที่ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของคนไทยเท่าใดนัก หลายๆ คนยังไม่เคยเห็น ไม่รู้ว่ามีการแข่งขัน มีการสอน หรือมีการฝึกซ้อมกันที่สระใด แม้ว่ากีฬาโปโลน้ำจะมีการแข่งขันในประเทศไทยมาไม่น้อยกว่า 30 ปีแล้วก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตประเทศไทยมีสระว่ายน้ำที่ได้มาตรฐานสำหรับการแข่งขันโปโลน้ำน้อยมาก อุปกรณ์สำคัญต่างๆ ไม่ว่าลูกบอล หมวก ประตูโปโลน้ำ ไม่ค่อยมีห้างร้านใดสั่งเข้ามาจำหน่าย การฝึกซ้อมและการแข่งขันจึงมีอยู่ในวงจำกัด จึงเป็นกีฬาที่เหมาะสำหรับคนรุ่นหนุ่มเป็นอย่างยิ่ง เพราะคุณสมบัติพิเศษของโปโลน้ำคือความฉับไว ความรวดเร็ว ความอดทน พละกำลัง การแข่งขัน และการเกื้อหนุนกันและกันในบางสถานการณ์ จนในปัจจุบันกีฬาโปโลน้ำ ได้มีความแพร่หลายมากขึ้น จึงทำให้มีหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ มากมายทั้งทางภาครัฐ และเอกชนที่ให้การสนับสนุนการกีฬาชนิดนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ อุปกรณ์รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อพัฒนานักกีฬาและบุคคลทั่วไปรวมทั้งเยาวชนให้มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจเพื่อเป็นการส่งเสริมให้กับผู้ที่มีความสนใจในกีฬาโปโลน้ำ อีกทั้งยังได้มีการจัดการแข่งขัน เพื่อให้นักกีฬาได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเองที่ซึ่งจะพัฒนาให้เป็นนักกีฬาที่ดีและมีคุณภาพสู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนั้นนักกีฬาระดับเยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ฝึกสอนจะต้องปลูกฝังพื้นฐานการเล่นที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับเยาวชน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำและมีเกณฑ์ระดับความสามารถของนักกีฬา เพื่อนำไปพัฒนาโปรแกรมการฝึกซ้อมของนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนให้มีความสามารถและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป โดยการสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬา หมายถึง แบบทดสอบที่ประเมินความสัมฤทธิ์ผลในทักษะกลไกด้วยวิธีแบบอัตวิสัย (Baumgartner and Jackson, 1999: 387) การทดสอบทักษะกีฬาไม่ค่อยมีคนนำไปใช้ นอกจากในโปรแกรมพลศึกษาและกีฬา ความสัมฤทธิ์ผลของทักษะกีฬาวัดได้ 3 วิธี คือ แบบทดสอบทักษะ แบบประเมินค่า และแบบทดสอบการปฏิบัติ วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบทักษะมักจะใช้เป็นวิธีการประเมินผลการปฏิบัติ แบบทดสอบทักษะจำเป็นจะต้องทำให้สิ่งแวดล้อมที่จะทดสอบเหมือนกับสิ่งแวดล้อมในการเล่นจริง และมีวิธีการดำเนินการที่เป็นมาตรฐาน ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบต้องมีความคงที่ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทดสอบและการปฏิบัติ ซึ่งหมายถึงการเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ ต้องมีความสัมพันธ์กับการเล่นกีฬานั้น (Baumgartner and Jackson, 1999: 388) แบบทดสอบทักษะกีฬาส่วนมากจะมีความเป็นปรนัย ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงในการประเมินทักษะทางกลไก เวลานำแบบทดสอบทักษะกีฬามาใช้ต้องคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างที่จะทดสอบต้องมีเพศ อายุ และระดับประสบการณ์เช่นเดียวกับในแบบทดสอบ

ซึ่งจะสอดคล้องเช่นเดียวกับ Safrit (1990: 432-434) ได้จำแนกแบบทดสอบทักษะกีฬาไว้ 6 ชนิด ดังนี้

1. แบบทดสอบเวลา (Measures of Time) เป็นการใช้เวลาในการวัดผลจากการปฏิบัติทักษะอย่างต่อเนื่อง เหมาะสำหรับการวัดความเร็ว เช่น ว่ายน้ำ กรีฑา หรือทักษะกีฬาที่ต้องเคลื่อนที่ไปบนพื้น เช่น ฮอกกี้น้ำแข็ง เป็นต้น

2. แบบทดสอบระยะทาง (Measures of Distance) เป็นการวัดระยะทางจากการปฏิบัติทักษะการกระโดดหรือขว้าง แต่เหมาะที่จะใช้กับทักษะกระโดดมากกว่า เนื่องจากทักษะการขว้างจำเป็น

ต้องอาศัยการประสานงานระหว่างแรงและความแม่นยำ เช่น การขว้างในกีฬาซอฟท์บอล

3. การวัดจำนวนครั้งจากการปฏิบัติในเวลาที่กำหนด (Measures of Number of Executions a Given Time) เป็นการวัดจำนวนครั้งจากการปฏิบัติทักษะในเวลาที่กำหนด รูปแบบในการวัดจะคล้ายกับการวัดเวลา แต่จะเน้นความเร็วมากกว่าความแม่นยำ

4. การวัดอัตราเร็ว (Measures of Velocity) ใช้วัดทักษะที่เกี่ยวข้องกับวัตถุที่มีการเคลื่อนที่ในอากาศ คะแนนของอัตราเร็วจะแสดงให้เห็นถึงจำนวนแรงที่ใช้ และวัดความแม่นยำได้อีกด้วย

5. การวัดความแม่นยำ (Measure of Accuracy) ความแม่นยำเป็นองค์ประกอบที่ใช้กันมากที่สุดในการวัดทักษะ โดยทั่วไปแล้วจะใช้เป้า (Target) เป็นเครื่องมือในการวัด

6. การวัดรูปแบบการปฏิบัติ (Measures of Form) เป็นการวัดโดยใช้วิธีการแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) หรือแบบประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อใช้ในการประเมินรูปแบบจากการปฏิบัติทักษะในกิจกรรมกีฬาต่างๆ และในการทดสอบทักษะกีฬานั้นจะให้ได้ผลที่ถูกต้องและมีความแน่นอนมากที่สุด ผู้ทดสอบต้องมีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของแบบทดสอบที่ดี จึงจะสามารถเลือกแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง ให้ผลเชื่อถือได้ รวมทั้งต้องศึกษาและรู้วิธีการทดสอบของแบบทดสอบนั้น ตลอดจนต้องรู้ถึงการดำเนินการทดสอบ นับตั้งแต่การเตรียมการ การจัดหาอุปกรณ์ สถานที่ แบบบันทึกผลการทดสอบ เพราะเมื่อถึงเวลาดำเนินการทดสอบจะได้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โดยที่แบบทดสอบทักษะกีฬาที่ดีนั้น ควรมีคุณสมบัติเฉพาะเจาะจง มีองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกันซึ่ง วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 151-154) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบทักษะทางพลศึกษาว่าควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง
2. มีความเชื่อมั่น
3. มีความเป็นปรนัย
4. สามารถนำผลการทดสอบไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป
5. ประหยัดเวลา โดยการทดสอบนั้นจะต้องไม่ใช้เวลาในการทดสอบมาก เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการทดสอบเกิดความเบื่อหน่าย ทำให้ผลการทดสอบผิดพลาด
6. ข้อสอบควรมีผลการทดสอบเป็นมาตรฐาน
7. มีความเหมาะสม โดยแบบทดสอบนั้นจะต้องไม่ยาก – ง่าย หรือยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป อีกทั้งจะต้องให้เหมาะสมกับเพศและวัย
8. ข้อทดสอบจะต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย

การทดสอบทักษะกีฬาจะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติแต่ละกิจกรรมกีฬา เมื่อทราบระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละอย่างแล้วจะทำให้สามารถนำเอาคะแนนความสามารถของเขาไปใช้ประโยชน์ต่อไป (พูนศักดิ์ ประถมบุตร: 2532, 261) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

พินิจ ประหยัดทรัพย์ (2527: 47-49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างแบบทดสอบทักษะฟุตบอลสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา”

ชาตรี จันทร์ดุสิตขจร (2539) ได้วิจัยเรื่อง "การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาแฮนด์บอล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร"

วัฒนา ตรงเที่ยง (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาบาสเกตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครปฐม"

Barrow and McGee (1979: 232–233) ได้ศึกษาแบทดสอบกีฬาบาสเกตบอลมีวัตถุประสงค์เพื่อทำนายและประเมินทักษะในการเล่นบาสเกตบอล

Kovac (อ้างใน สีชาติ คำหอมกุล, 2544: 43) ได้ศึกษาแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถโดยทั่วไปในกีฬาฟุตบอล และเจาะจงให้เป็นพื้นฐานในกีฬาฟุตบอล เพื่อที่จะทำนายความสามารถก่อนที่จะลงสนามจริง

Mor and Christian (อ้างใน Strand and Wilson, 1993: 122 -124) ได้สร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาฟุตบอลขึ้น 3 รายการ คือ แบบทดสอบการเลี้ยงลูกบอล โดยให้ผู้รับการทดสอบเลี้ยงลูกบอลซิกแซกตามจุดต่างๆ ห่างกัน 5 หลา ในวงกลมรัศมี 20 หลา แบบทดสอบการส่งลูกบอล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันนี้ พบว่ายังไม่มีการสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับเยาวชนและแหล่งข้อมูลหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกีฬาโปโลน้ำซึ่งยังมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับเยาวชน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำและมีเกณฑ์ระดับความสามารถของนักกีฬา เพื่อนำไปพัฒนาโปรแกรมการฝึกซ้อมของนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนให้มีความสามารถและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬาระดับเยาวชน จากสโมสรต่างๆ ทั่วประเทศ รวม 71 คน มีรายชื่อสโมสรดังนี้

1. สโมสรจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ จำนวน 24 คน
2. สโมสรราชนาวีพัน สอ.12 แหลมฉบัง จำนวน 19 คน
3. สโมสรราชนาวี จำนวน 10 คน
4. สโมสรรัตนโกสินทร์ จำนวน 9 คน
5. สโมสรบางกอกพัฒนา จำนวน 9 คน

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ หาความเที่ยง และหาค่าความตรงตามเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 20 คน จากสโมสรจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. กลุ่มที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติทักษะกีฬาโปโลน้ำในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน จากสโมสรจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ สโมสรราชนาวีพัน สอ.12 แหลมฉบัง สโมสรราชนาวี สโมสรรัตนโกสินทร์ และสโมสร

บางกอกพัฒนา

3. ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบใบตกลงเข้าร่วมการวิจัย (Assent Form)เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองยินยอมหรือปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยแบบทดสอบ 4 รายการ ดังนี้ 1. ทักษะการเลี้ยงบอล 2.ทักษะการขึ้นน้ำ 3. ทักษะการยิงประตู และ 4. ทักษะการส่งบอล

การพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ

การพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตลอดจนสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้สอดคล้องกับความสำคัญของปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ศึกษาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำระดับอุดมศึกษาของ นาย วิธูร อักษรพันธ์ ตลอดจนศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวความคิด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

3. วิเคราะห์และเลือกองค์ประกอบของทักษะกีฬาโปโลน้ำที่สำคัญในการเล่นกีฬาโปโลน้ำ ได้แก่ การเลี้ยงบอล การขึ้นน้ำ การยิงประตู และการส่งบอล

4. ดำเนินการพัฒนาแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ประกอบด้วยแบบทดสอบ 4 รายการ

5. นำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC = Index of Item – Objective Congruence) ด้วยวิธีของ Rovineli and Hambleton (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2545: 65)

6. นำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ ที่ได้คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC = Index of Item – Objective Congruence) และทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลอง (try out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับนักกีฬาโปโลน้ำ จำนวน 20 คน โดยวิธีการทดสอบซ้ำ (test–retest) ระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ Kirkendalll et al.

7. นำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) กับนักกีฬาโปโลน้ำ จำนวน 20 คน โดยใช้ผู้ประเมินจำนวน 2 ท่าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ Kirkendalll et al.

8. นำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่มีคุณภาพ คือ มีดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC = Index of Item – Objective Congruence) ค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ซึ่งประกอบไปด้วยแบบทดสอบ 4 รายการ ไปใช้ในการ

ดำเนินการวิจัย เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ทักษะกีฬาโปโลน้ำ โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ออกหนังสือบันทึกข้อความถึงผู้ฝึกสอนนักกีฬาโปโลน้ำจากสโมสรต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

1.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน ตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 จัดเตรียมและสำรวจอุปกรณ์ สถานที่ และใบบันทึกผลการทดสอบสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.2 ชี้แจงขั้นตอน วิธีทดลองและบันทึกผลการทดลองโดยละเอียดแก่ผู้ช่วยวิจัย

1.2.3 พบกับกลุ่มทดลองเพื่อชี้แจงอธิบายวิธีทดลองโดยละเอียด กำหนด วัน เวลา และสถานที่ใช้ดำเนินการทดลอง

1.2.4 ดำเนินการทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

1.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2. ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์ปกติ

2.1 ศึกษา ค้นคว้าตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาหลักการและวิธีการสร้างเกณฑ์ปกติที่เหมาะสมกับแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาสร้างเกณฑ์ปกติตามวิธีทางสถิติ จากการทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาระดับเยาวชน ในแต่ละรายการ โดยใช้หลักการตัดเกรดที่ใช้เคิร์ฟ (Curve Grading) บุญส่ง โกสะ (2547: 133)

2.2.1 เกณฑ์ปกติทักษะการเลี้ยงบอล

ทักษะดีมาก = มากกว่า -1.5 σ เหนือ μ

ทักษะดี = ระหว่าง - 0.5 σ ถึง -1.5 σ เหนือ μ

ทักษะพอใช้ = ระหว่าง - 0.5 σ ถึง +0.5 σ จาก μ

ทักษะน้อย = ระหว่าง + 0.5 σ ถึง +1.5 σ ต่ำกว่า μ

ทักษะต้องปรับปรุง = น้อยกว่า 1.5 σ ต่ำกว่า μ

2.2.2 เกณฑ์ปกติทักษะการขึ้นน้ำ ทักษะการยิงประตู และทักษะการส่งบอล

ทักษะดีมาก = มากกว่า 1.5 σ เหนือ μ

ทักษะดี = ระหว่าง +0.5 σ ถึง +1.5 σ เหนือ μ

ทักษะพอใช้ = ระหว่าง - 0.5 σ ถึง +0.5 σ จาก μ

ทักษะน้อย = ระหว่าง - 0.5 σ ถึง -1.5 σ ต่ำกว่า μ

ทักษะต้องปรับปรุง = น้อยกว่า - 1.5 σ ต่ำกว่า μ

ผลการวิจัย

1. แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาและตัดสินแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC = Index of Item – Objective Congruence) ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) โดยแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง จากการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำโดยวิธีของ Rovinelli and Hambleton

รายละเอียด	การเลี้ยงบอล	การขึ้นน้ำ	การยิงประตู	การส่งบอล
1. วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ	0.78	0.78	1.00	0.67
2. ความเหมาะสมของระดับนักกีฬา	0.89	0.89	1.00	1.00
3. วิธีดำเนินการ	1.00	0.89	0.89	0.89
4. อุปกรณ์และสถานที่	0.89	0.78	0.67	0.89
5. การให้คะแนน	0.67	0.78	0.67	0.67
6. ความสะดวกและความประหยัดของแบบทดสอบ	1.00	1.00	0.89	0.89
รวมเฉลี่ย	**0.87**	**0.85**	**0.85**	**0.84**

1.1 ค่า IOC ของแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล มีค่าเท่ากับ 0.87

1.2 ค่า IOC ของแบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ มีค่าเท่ากับ 0.85

1.3 ค่า IOC ของแบบทดสอบทักษะการยิงประตู มีค่าเท่ากับ 0.85

1.4 ค่า IOC ของแบบทดสอบทักษะการยิงประตู มีค่าเท่ากับ 0.84

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ตามรายการแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ แบบทดสอบทักษะการยิงประตู และแบบทดสอบทักษะการส่งบอล มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.87 0.85 0.85 และ 0.84 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำไปพิจารณากับเกณฑ์ของ Rovinelli and Hambleton พบว่าแบบทดสอบทักษะทุกรายการมีความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า

2. ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ โดยวิธีของ Kirkendall et al. (1980: 71–79) ปรากฏผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson-Produc Moment Correlation Coefficient)

แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ	ค่าเฉลี่ย		ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าความเชื่อถือได้
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
การเลี้ยงบอล (วินาที)	5.85	5.69	0.46	0.44	0.98
การขึ้นน้ำ (เซนติเมตร)	59.75	60.90	8.86	8.66	0.99
การยิงประตู (ลูก)	6.10	6.35	1.07	0.87	0.80
การส่งบอล (ลูก)	8.70	9.80	1.17	1.00	0.84

2.1 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล มีค่าเท่ากับ 0.98 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2.2 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ มีค่าเท่ากับ 0.99 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2.3 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทักษะการยิงประตู มีค่าเท่ากับ 0.80 อยู่ในเกณฑ์ดี

2.4 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทักษะการส่งบอล มีค่าเท่ากับ 0.84 อยู่ในเกณฑ์ดี

จากตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ตามรายการแบบทดสอบแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ แบบทดสอบทักษะการยิงประตู และแบบทดสอบทักษะการส่งบอล มีค่าดัชนีความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.98 0.99 0.80 และ 0.84 ตามลำดับ ซึ่งเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ Kirkendall et al. แสดงให้เห็นดังนี้

แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล ค่าความเชื่อถือได้มีค่าเท่ากับ 0.98 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ ค่าความเชื่อถือได้มีค่าเท่ากับ 0.99 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

แบบทดสอบทักษะการยิงประตู ค่าความเชื่อถือได้มีค่าเท่ากับ 0.80 อยู่ในเกณฑ์ดี

แบบทดสอบทักษะการส่งบอล ค่าความเชื่อถือได้มีค่าเท่ากับ 0.84 อยู่ในเกณฑ์ดี

3. ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ โดยวิธีของ Kirkendall et al. (1980: 71–79) ปรากฏผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเป็นปรนัย (Objectivity) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson - Product Moment Correlation Coefficient)

แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ	ค่าเฉลี่ย		ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าความเป็นปรนัย
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	
การเลี้ยงบอล (วินาที)	5.85	5.83	0.46	0.43	0.99
การขึ้นน้ำ (เซนติเมตร)	59.75	59.75	8.86	8.86	1.00
การยิงประตู (ลูก)	6.15	6.15	1.03	1.03	1.00
การส่งบอล (ลูก)	8.70	8.70	1.70	1.70	1.00

3.1 ค่าความตรงตามเนื้อหาของ แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล มีค่าเท่ากับ 0.99 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

3.2 ค่าความตรงตามเนื้อหาของ แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ มีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

3.3 ค่าความตรงตามเนื้อหาของ แบบทดสอบทักษะการยิงประตู มีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

3.4 ค่าความตรงตามเนื้อหาของ แบบทดสอบทักษะการส่งบอล มีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าความเป็นปรนัย ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนตามรายการแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ แบบทดสอบทักษะการยิงประตู และแบบทดสอบทักษะการส่งบอล มีค่าความเป็นปรนัยเท่ากับ 0.99 1.00 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ ซึ่งเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ Kirkendall et al. แสดงให้เห็นดังนี้

แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล ค่าความเป็นปรนัยมีค่าเท่ากับ 0.99 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ ค่าความเป็นปรนัยมีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

แบบทดสอบทักษะการยิงประตู ค่าความเป็นปรนัยมีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

แบบทดสอบทักษะการส่งบอล ค่าความเป็นปรนัยมีค่าเท่ากับ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

4. การหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาสร้างเกณฑ์ปกติตามวิธีทางสถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดง ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำของแต่ละรายการ (ดังตารางที่ 4)

4.2 สร้างเกณฑ์ระดับทักษะกีฬาโปโลน้ำ ตารางที่ 5–8) แต่ละรายการ โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็นระดับ (ดัง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ (หน่วยวัด)	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การเลี้ยงบอล (วินาที)	5.85	0.35
การขึ้นน้ำ (ซ.ม.)	54	6.96
การยิงประตู (จำนวนลูก)	6	0.85
การส่งบอล (จำนวนลูก)	8	1.21

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน มีคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบแต่ละรายการดังนี้

แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.85 วินาที ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.35

แบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54 เซนติเมตร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 6.96

แบบทดสอบทักษะการยิงประตูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6 ลูก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.85

แบบทดสอบทักษะการส่งบอลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8 ลูก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.21

ตารางที่ 5 เกณฑ์ปกติแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

ระดับทักษะ	คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล (วินาที)
ดีมาก	น้อยกว่า 5.32
ดี	5.32 – 5.67
พอใช้	5.68 – 6.03
น้อย	6.04 – 6.38
ต้องปรับปรุง	มากกว่า 6.38

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ระดับทักษะการเลี้ยงบอล สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน ดังนี้

1. ทักษะดีมาก คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอลน้อยกว่า 5.32 วินาที

2. ทักษะดี คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล 5.32–5.67 วินาที

3. ทักษะพอใช้ คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล 5.68–6.03 วินาที

4. ทักษะน้อย คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล 6.04–6.38 วินาที

5. ทักษะต้องปรับปรุง คะแนนทดสอบทักษะการเลี้ยงบอลมากกว่า 6.38 วินาที

ตารางที่ 6 เกณฑ์ปกติแบบทดสอบทักษะการขึ้นน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

ระดับทักษะ	คะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ (เซนติเมตร)
ดีมาก	มากกว่า 65
ดี	58 – 65
พอใช้	51 – 57
น้อย	44 – 50
ต้องปรับปรุง	น้อยกว่า 44

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ระดับทักษะการขึ้นน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน ดังนี้

1. ทักษะดีมากคะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำมากกว่า 65 เซนติเมตร

2. ทักษะดี คะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ 58–65 เซนติเมตร

3. ทักษะพอใช้ คะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ 51–57 เซนติเมตร

4. ทักษะน้อย คะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำ 44–50 เซนติเมตร

5. ทักษะต้องปรับปรุง คะแนนทดสอบทักษะการขึ้นน้ำน้อยกว่า 44 เซนติเมตร

ตารางที่ 7 เกณฑ์ปกติแบบทดสอบทักษะการยิงประตูสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

ระดับทักษะ	คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตู (ลูก)
ดีมาก	มากกว่า 7
ดี	7
พอใช้	6
น้อย	5
ต้องปรับปรุง	น้อยกว่า 5

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ระดับทักษะการยิงประตู สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน ดังนี้

1. ทักษะดีมาก คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตูมากกว่า 7 ลูก

2. ทักษะดี คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตู 7 ลูก

3. ทักษะพอใช้ คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตู 6 ลูก

4. ทักษะน้อย คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตู 5 ลูก

5. ทักษะต้องปรับปรุง คะแนนทดสอบทักษะการยิงประตูน้อยกว่า 5 ลูก

ตารางที่ 8 เกณฑ์ปกติแบบทดสอบทักษะการส่งบอลสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน

ระดับทักษะ	คะแนนทดสอบทักษะการส่งบอล (ลูก)
ดีมาก	มากกว่า 10
ดี	9 – 10
พอใช้	7 – 8
น้อย	6
ต้องปรับปรุง	น้อยกว่า 6

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ระดับทักษะการยิงประตู สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน จำนวน 71 คน ดังนี้

1. ทักษะดีมากคะแนนทดสอบทักษะการส่งบอลมากกว่า 10 ลูก

2. ทักษะดี คะแนนทดสอบทักษะการส่งบอล 9–10 ลูก

3. ทักษะพอใช้ คะแนนทดสอบทักษะการส่งบอล 7–8 ลูก

4. ทักษะน้อย คะแนนทดสอบทักษะการส่งบอล 6 ลูก

5. ทักษะต้องปรับปรุง คะแนนทดสอบทักษะการส่งบอลน้อยกว่า 6 ลูก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน มีกระบวนการสร้างแบบทดสอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการซึ่งมีทฤษฎีอ้างอิง และมีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ถูกคัดเลือกมานั้นเป็นผู้มีความเหมาะสมทางด้านคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางทั้งในด้านวิชาการและด้านการปฏิบัติ จึงอาจกล่าวได้ว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนมีความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า ซึ่งหมายถึงว่า แบบทดสอบดังกล่าวสามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งบุญเรียง ขจรศิลป์ (2539ก: 159) ได้กล่าวถึงความเที่ยงตรงเฉพาะหน้าไว้ว่า ความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่ใช้วัดเนื้อหาได้ครบตามขอบเขตที่กำหนดไว้ การพิจารณาว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามากน้อยเพียงไรนั้น พิจารณาจากเครื่องมือว่าครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะวัดครบถ้วนมากน้อยเพียงใด

การหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวิธีทดสอบซ้ำ (Test-Retest) พบว่า แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงบอล ทักษะการขึ้นน้ำ ทักษะการยิงประตู ทักษะการส่งบอล ซึ่งในการทดสอบซ้ำนั้นเป็นการวัดความคงที่ (Measurement of Stability) โดยให้ผู้สอบกลุ่มเดียวกัน สอบข้อสอบชุดเดียวกันสองครั้ง เว้นระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ การวัดโดยวิธีนี้มีหลักว่าถ้าแบบทดสอบมีความเชื่อถือได้ชนิดที่วัดความคงที่ของผู้สอบได้จริงแล้ว ผลสอบ 2 ครั้ง ควรมีลักษณะใกล้เคียงกัน ดัชนีความเชื่อถือได้ที่ใช้วัดความคงที่ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลสอบทั้งสองชุด (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539ข:164) ซึ่งเมื่อนำค่าที่ได้ไปพิจารณากับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของ Kirkendall et al (1987: 71-79) ที่กำหนดไว้ดังนี้ 0.00–0.59 อยู่ในเกณฑ์ต่ำ 0.60–0.79 อยู่ในเกณฑ์ยอมรับ 0.80–0.89 อยู่ในเกณฑ์ดี และ 0.90–1.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

จากระดับของความเชื่อถือได้ตามข้อมูลในตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อถือได้ในระดับดีถึงดีมาก

การหาค่าความเป็นปรนัย (Objectivity) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนโดยการหาค่าสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของผู้ประเมิน ทั้ง 2 ท่าน (Tester) ซึ่งผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ฝึกสอนกีฬาโปโลน้ำจึงมีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และผู้วิจัยได้ทำการอธิบาย ชี้แจง เพื่อให้ผู้ประเมินทั้ง 2 ท่าน มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ รวมถึงวิธีการปฏิบัติของแต่ละแบบทดสอบ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดและดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ทำการประเมินความสามารถของกลุ่มตัวอย่างจากแบบทดสอบ ถ้าคะแนนของผู้ประเมินทั้ง 2 ท่านใกล้เคียงหรือเหมือนกัน แสดงว่าแบบทดสอบมีความเป็นปรนัย (วิริยา บุญชัย, 2529: 26) จากการนำคะแนนของผู้ประเมินคนที่ 1 และคนที่ 2 มาหาค่าความเป็นปรนัย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์พบว่า ค่าความเป็นปรนัยของแบบทดสอบทักษะเลี้ยงบอล ทักษะการขึ้นน้ำ ทักษะการยิงประตู ทักษะการส่งบอล จากระดับของความเป็นปรนัยตามข้อมูลในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเป็นปรนัยอยู่ในระดับดีมาก

การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แบ่งเกณฑ์ปกติทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชน แต่ละรายการเป็น 5 ระดับ จากดีมาก ดี พอใช้ น้อย และต้องปรับปรุง (ดังตารางที่ 8-11) ซึ่งในเรื่องนี้สอดคล้องกับที่พยุงศักดิ์ สนเทศ (2532: 50) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ปกติทั้งคะแนนย่อยและคะแนนรวม อาจจะแสดงในรูปของการแบ่งคะแนนโดยวิธีโค้งปกติ ตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรืออาจจะใช้คะแนน “ที” ก็ได้ และยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบคือ ให้ผู้ทดสอบทราบถึงระดับความสามารถของตนเอง ว่าอยู่ในระดับใด สมควรที่จะได้รับการปรับปรุงอีกแค่ไหน และวิริยา บุญชัย (2529: 26) กล่าวว่า มาตรฐานที่กำหนดไว้ว่า ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของประชากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งครูสามารถนำผลการทดสอบไปเปรียบเทียบกับประชากรในลักษณะ

ใกล้เคียงกันได้ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้สร้างเกณฑ์ปกติไว้เพื่อเปรียบเทียบด้วยแล้ว ซึ่งเกณฑ์ปกติดังกล่าวถือเป็นเกณฑ์ปกติเฉพาะกลุ่ม และสอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์ (2526: 385) ที่ได้แบ่งประเภทของเกณฑ์ปกติตามกลุ่มอ้างอิงไว้ 4 ประเภท คือ เกณฑ์ปกติระดับชาติ เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น เกณฑ์ปกติโรงเรียน และเกณฑ์ปกติเฉพาะกลุ่ม

การใช้แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ทดสอบความสามารถของนักกีฬา เพราะมีวิธีการดำเนินการทดสอบที่ไม่ยุ่งยาก ใช้อุปกรณ์ในการทดสอบน้อย ใช้เวลาในการทดสอบไม่มาก อุปกรณ์ในการทดสอบมีความคงทนและประหยัด นอกจากนี้ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถทราบระดับความสามารถของตนเองได้ทันทีที่ปฏิบัติการทดสอบเสร็จสิ้น ดังที่ วิริยา บุญชัย (2529: 25-27) ได้เสนอเกณฑ์ในการเลือกแบบทดสอบไว้ พอสรุปได้ดังนี้ แบบทดสอบที่จะนำมาใช้จะต้องมีความเที่ยงตรง ความเชื่อถือได้ ความเป็นปรนัย และมีเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้การดำเนินการทดสอบต้องไม่ยุ่งยาก หรือซับซ้อนเกินไป ใช้อุปกรณ์น้อย ไม่ใช้เวลาทดสอบมาก และที่สำคัญคือ ผู้เรียนสามารถรับรู้ระดับพัฒนาการของตนเองจากผลการทดสอบ

ดังนั้นแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยงตรง มีความเชื่อถือได้ มีความเป็นปรนัย และมีเกณฑ์มาตรฐาน อีกทั้งประหยัดในด้านอุปกรณ์ที่มีราคาไม่แพง ใช้เวลาในการทดสอบไม่นาน วิธีดำเนินการไม่ซับซ้อน และยังมีความปลอดภัย จึงอาจกล่าวได้ว่าแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบที่ดี ดังที่ Willgoose (1961: 21–28); ผาณิต บิลมาศ (2530: 50) พูนศักดิ์ ประถมบุตร (2532: 22–25) และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 151–154) ได้กล่าวไว้ในลักษณะเดียวกันว่า แบบทดสอบที่ดีควรมีองค์ประกอบดังนี้ คือ มีความเที่ยงตรง มีความเชื่อถือได้ มีความเป็นปรนัย และมีเกณฑ์มาตรฐาน ในการแปลผลคะแนนแบบทดสอบแต่ละรายการ อีกทั้งไม่ยุ่งยาก ประหยัดเวลาและอุปกรณ์ในการทดสอบ จึงกล่าวได้ว่า แบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำ สำหรับนักกีฬาโปโลน้ำระดับเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ในการทดสอบและคัดเลือกนักกีฬาโปโลน้ำในระดับเยาวชนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้ฝึกสอนกีฬาโปโลน้ำสามารถนำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้กับนักกีฬาโปโลน้ำในระดับเยาวชนได้ เนื่องจากได้สร้างถูกต้องตามหลักทฤษฎีของการสร้างแบบทดสอบทักษะทางกีฬา แต่ทั้งนี้ ก็ไม่ควรนำแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำนี้ไปทดสอบกับนักกีฬาที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างจากประชากรที่ทำวิจัยครั้งนี้มากนัก หรือหากจะนำไปทดสอบ ควรจะปรับปรุงรายละเอียดต่างๆ เช่น ความยากง่ายของแบบทดสอบ เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถของประชากรที่จะนำไปทดสอบด้วย

2. ผู้ฝึกสอนกีฬาโปโลน้ำสามารถนำผลที่ได้จากการทดสอบมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาโปรแกรมการฝึกซ้อมของนักกีฬาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างเกณฑ์ปกติของทักษะการยิงประตูโดยแยกเกณฑ์ตามแต่ละหมายเลข เพื่อให้ทราบถึงความแม่นยำในการยิงประตูในตำแหน่งต่างๆ และสร้างเกณฑ์ปกติของทักษะการส่งบอลโดยแยกเกณฑ์ตามแต่ละระยะการส่ง เพื่อให้ทราบถึงความแม่นยำในการส่งบอลในระยะต่างๆ

2. ควรมีการสร้างแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำในระดับทักษะขั้นสูง เพื่อไปใช้ทดสอบกับนักกีฬาที่มีทักษะที่สูงและคลอบคลุมทักษะที่มากกว่านี้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

การกีฬาแห่งประเทศไทย (2543). ประวัติกีฬาโปโลน้ำ. กรุงเทพมหานคร: การกีฬาแห่งประเทศไทย. (จุลสาร).

คณิต กิตติโกวิท (2545). กฎ กติกาการแข่งขันโปโลน้ำ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชนารักษ์. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2).

จรินทร์ ธานีรัตน์. (2519). การทดสอบและการวัดผลทางพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เจษฎา ตาลเพชร. (2544). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาบาสเกตบอลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เฉลิมชัย สินธุอารีย์. (2545). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬารักบี้ฟุตบอลสำหรับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาตรี จันทร์ดุสิตขจร. (2539). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาแฮนด์บอลสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิวา จินตกานนท์. (2547). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาฮอกกี้เชิงปริมาณและคุณภาพสำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธวัช วีระศิริวัฒน์. (2538). หลักและการฝึกกีฬา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุรีวิริยาสาสน์.

บุญส่ง โกสะ (2547). การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.

ผานิต บิลมาศ (2530). การทดสอบและการประเมินผลทางพลศึกษา. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พินิจ ประหยัดทรัพย์. (2527). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาฟุตบอลสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พูนศักดิ์ ประถมบุตร. (2532). การทดสอบและการประเมินผลพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

วีธูร อักษรพันธ์. (2544). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาโปโลน้ำและเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบสำหรับนักกีฬาโปโลน้ำในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). หลักและวิธีการสอนพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สืบสาย บุญวีรบุตร. (2541). จิตวิทยาการกีฬา. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.

Aziz, A.R., Lee, H.C. , and The, K.C (2002). Physiological characteristics of Singapore National Water Polo Team Players.

Barrow, H.M. and R. McGee. (1979). A Practical Approach of Measurement in Physical Education. Philadelphia: Lea and Febiger.

Baumgartner, T.A. and A.S. Jackson. (1991). Measurement to Evaluation in Physical Education and Exercise Science. Lowa: Wm.c. Brown Publishers.

Hastad, D.N. and A.C. Lacy. (1998). Measurement for Evaluation in Physical Education and Science. Boston: Allyn and Bacon.

Kirkendall. D.R., J.J. Gruber and R.E. Johnson. (1980). Measurement and Evaluation for Physical Education. DubuQue, Iowa: Wm.c. Brown Publishers.

Kudson, D.V. and C.S. Morrison. (1997). Qualitative Analysis of Human Movement. Illinois: Human Kinetics.

Methews, D.K. (1978). Measurement of Physical Education. Philadelphia: W.B. Suanders Company.

Meyers.C.R. and E.T. Blesh. (1962). Measurement in Physical Education. New York: The Ronald Press Company.

Morrow, J.R., A.W. Jackson, J.G. Disch and D.P. Mood. (2000). Measurement and Evaluation in Human Performance. Illinois: Human Kinetics.

Safrit, M.J. (1990). Introduction to Measurement in Physical Education and Exercise Science. St. Louis: Times Mirror/ Mosby College Publishing.

Strand, B.N. and R. Willson. (1993). Assessing sport skill. Champaign, Illinois: Human KineticsPublishers.

Tritschler, k. (2000). Practical Measurement and Assessment. New York: Lippincott Williams and Wilkins.

Willgoose, C.E. (1961). Evaluation in Health Education and Physical Education. New York: McGraw-Hill Book Company.

Kirkendall. D.R., J.J. Gruber and R.E. Johnson. (1980). Measurement and Evaluation for Physical Educators. Dubuque, Iowa: Wm.C. Brown Publishers.

การสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

The Construction of Course Standard for Principles and Methods of Teaching Soccer

วิชาญ มะวิญธร, รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย และจิราภรณ์ ศิริทวี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานรายวิชาและรูปแบบการประเมินความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 2 หลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ภาคต้น ปีการศึกษา 2556 จำนวน 42 คน ที่ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถ แบบวัดเจตคติ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า มาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ประกอบด้วย 1. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในบทบาท หน้าที่ของตนเองและส่วนรวม 2. มีความรู้ความเข้าใจในกีฬาฟุตบอล 3. ประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐาน และทักษะกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีภาวะผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการประเมินความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การกำหนดหัวเรื่อง ขั้นที่ 2 การจำแนกมาตรฐานรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานความสามารถและตัวชี้วัดมาตรฐานความสามารถ ขั้นที่ 3 การกำหนดผลงานขั้นสุดท้ายและเกณฑ์การให้คะแนน ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดความรู้ที่มีความสำคัญ ทักษะและความสามารถของผู้เรียน ขั้นตอนที่ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินความสามารถ และขั้นตอนที่ 6 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ผลการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ได้รับทราบเกณฑ์การประเมินความสามารถที่ชัดเจน ซึ่งทำให้นิสิตใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ได้

คำสำคัญ: การประเมินความสามารถ มาตรฐานรายวิชาฟุตบอล

Abstract

The objectives of this research were to construct course standard and the performance-based assessment for the course of principles and methods of teaching soccer. Subjects were 42 physical education students, selecting by purposive sampling method, that enrolled in principles and methods of teaching soccer course in the first semester of 2013. The research instruments used were: 1) Questionnaire in form of rating scales; 2) Lesson plan; 3) Performance-based assessment form, and 4) Attitude questionnaire. Qualitative data were analyze by using content analysis . Percentage and mean were analyzed for numerical data.

The results were as follows: 1. Course standards for the course of principles and methods of teaching soccer consist of: a good attitude towards the profession, moral and ethics expression, and aware of their roles and responsibilities. 2. Having a better knowledge and understanding of soccer. 3. Application of basic skills and sport skills effectively. 4. Have a good relationships, leadership and followership including the ability to work as a team. 5. Student-center approach for learning management, and assessment of learning effectively.

Model of performance-based assessment for the course of principles and methods of teaching soccer consist of 5 steps: 1) Defining topics; 2) Identify course standards, learning objectives, performance standards and indicators. 3) Determining the final work and scoring rubrics. 4) Defining essential knowledge, skills and performance. 5) Learning activities and performance assessment management, and 6) Defining media and learning resources. The implementing of lesson plans showed that most students were informed clearly on scoring rubrics which is used to guide students in developing learning.

Keywords: performance - based assessment, course standards, soccer

บทนำ

การศึกษาตามมาตรฐานเป็นทิศทางใหม่ของการจัดการศึกษาในขณะนี้ โดยจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นักการศึกษาชาวอเมริกันส่วนใหญ่จะถือเอารายงาน เรื่อง A Nation at Risk ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยความเป็นเลิศทางการศึกษา (National Commission on Excellence in Education) เมื่อ ค.ศ. 1983 เป็นจุดเริ่มต้นของการให้ความสำคัญ เรื่องมาตรฐานการศึกษาของประเทศ Marzano and Kendall (1988 อ้างใน นาตยา ปิลันธนานนท์และคณะ, 2542: 7) จากการปฏิรูปการศึกษาที่ได้ดำเนินการมา มีผลทำให้รัฐต่างๆ และองค์กรสมาคมวิชาชีพต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างพัฒนาความเป็นมาตรฐานในวิชาชีพของตนกันอย่างขนานใหญ่ มีการพัฒนา

หลักสูตร รวมไปถึงการเรียนการสอน การประเมินผล และการฝึกหัดครู ให้เป็นแนวทางเดียวกันกับมาตรฐานที่วางไว้ และสู่เป้าหมายการศึกษาชาติสำหรับปี ค.ศ. 2000 หรือที่เรียกว่า Goals 2000 ร่วมกัน โดยมีการกำหนดว่า ระบบการศึกษาตามมาตรฐานจะต้องเสร็จสมบูรณ์ใน ปี ค.ศ. 1999 (นาตยา ปิลันธนานนท์ และคณะ, 2542: 10)

ความใหม่ของมาตรฐานในปัจจุบันนี้ ก็คือ 1) มาตรฐานจะเข้ามาอยู่ในระบบที่เป็นที่เปิดเผย ซึ่งผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเห็นได้ 2) ถูกตั้งไว้ในระดับที่สูงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความท้าทาย ไม่ใช่ระดับธรรมดา สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสื่อสารผลที่ได้จากการวิเคราะห์ 3) สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนทุกคน ไม่ใช่แค่กลุ่มที่จะเรียนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น 4) กลายเป็นพื้นฐานของระบบการศึกษาของรัฐ คณะอนุกรรมการยืนยันกับผู้กำหนดนโยบาย ผู้สอน และสาธารณะชนในประเด็นต่างๆ มากมาย รวมทั้งความสำคัญที่มุ่งเน้นไปที่ ผลการเรียนรู้ การให้ความยืดหยุ่นกับโรงเรียนและเขตการศึกษา ความเสื่อมของการวัดผลด้วยคะแนน มาตรฐานในหลักสูตรมัธยมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ความหลากหลายของวิธีการตัดเกรด การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และความต้องการของเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจนสำหรับทุกคน เป็นสิ่งที่มีพลังมากที่สุดในการปฏิรูปโรงเรียน (Marzano and Kendall, 1996 อ้างใน National Association of State Boards of Education (NASBE), 1997: 4-5) Wiggins (1989 อ้างใน Lund and Tannehill, 2005: 52) กล่าวถึงการประเมินว่า "จำเป็นที่จะต้องมีรูปแบบใหม่ในการประเมิน เป็นการออกแบบเพื่อวัดการเรียนรู้ในการลงมือกระทำอย่างแท้จริง" และกล่าวเพิ่มอีกว่า "การประเมินความสามารถถูกออกแบบเพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากกว่าข้อเท็จจริงหรือการรู้อย่างผิวเผิน" สอดคล้องกับ Hopple (1995:19) ที่กล่าวว่า "การประเมินความสามารถ เป็นการประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการที่ใช้ได้จริงในการวัดว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าต่อผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังไว้หรือไม่ ซึ่งจะให้ภาพที่ชัดเจนว่าผู้เรียนรู้อะไรและสามารถทำอะไรได้ มีความสัมพันธ์กับผลที่คาดหวังไว้ซึ่งมีความสำคัญกับความสำเร็จในชีวิตภายหลัง"

การประเมินความสามารถนั้นกระตุ้นให้ผู้สอนได้ให้โอกาสผู้เรียนที่หลากหลายในการแสดงการเรียนรู้ที่มีความใกล้เคียงกับชีวิตจริง ในการประเมินความสามารถ ผู้เรียนจะได้รับเกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้ในการตัดสินการประเมิน เมื่อผู้สอนเขียนสิ่งที่คาดหวังจากผู้เรียน ผู้สอนก็จะพัฒนาภาพที่ชัดเจนในสิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าเขาถูกคาดหวังอะไรไว้อย่างชัดเจน การเขียนเกณฑ์การให้คะแนนจะทำให้ผู้สอนได้กลับไปพิจารณาการประเมินและทำการปรับปรุงอีกครั้ง การให้เกณฑ์การให้คะแนนกับผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการประเมินมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้มุ่งไปที่องค์ประกอบและปัจจัยที่สำคัญในการประเมิน

Lund and Kirk (2002: 19) กล่าวถึงการประเมินความสามารถว่า "การประเมินความสามารถโดยทั่วไปไม่มีที่สิ้นสุด มีความซับซ้อน และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งใช้ในหน่วยการเรียนที่มีระยะเวลาเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ถึงแม้ว่าจะใช้เวลามากในการจัดการ แต่สามารถนำไปประกอบกับการสอนได้เพื่อยกระดับความสามารถของผู้เรียน การประเมินความสามารถเป็นการให้หนทางใหม่กับครูในการที่จะค้นหาความ

สำเร็จของผู้เรียน”

บางครั้งครูพลศึกษาใช้การประเมินเพื่อวัตถุประสงค์เดียวคือการให้เกรด โดยไม่ใช้การประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และครูพลศึกษาบางคนใช้การสอบข้อเขียนเพียงอย่างเดียวในการประเมินการเรียนรู้ซึ่งเป็นการวัดเพียงข้อเท็จจริงเท่านั้น หรือการทดสอบทักษะอย่างเดียว โดยการให้ผู้เรียนปฏิบัติให้ดู ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวทำในสภาพแวดล้อมที่สมมติขึ้นอาจไม่สัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตจริง

การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนถือว่ามีความสำคัญมากในการจัดการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรและสามารถที่จะทำอะไรได้ ซึ่งการประเมินนั้น จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ดังนั้นการเรียนการสอนและการประเมินควรจะมีความต่อเนื่องกัน ไม่ควรที่จะแยกออกจากกัน การใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย การวางแผนการเรียนการสอนและการประเมินควบคู่กันไป

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มุ่งผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์ด้วยปัญญาคุณธรรมและมีสัจจะแห่งตน เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในสาขาวิชาพลศึกษาที่จะนำไปถ่ายทอดได้ตลอด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ รู้จักค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความศรัทธาต่อวิชาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณครู รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณภาพของข้อมูลได้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนในหลักสูตร 5 ปี ได้มองเห็นความสำคัญของการเป็นครูที่มีคุณภาพ จึงมีความสนใจที่จะสร้างมาตรฐานรายวิชา (course standard) หลักและวิธีสอนฟุตบอล และพัฒนามาตรฐาน ความสามารถ (performance standard) สำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย ที่ต้องการสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล กระบวนการประเมินความสามารถในวิชาฟุตบอล พัฒนามาตรฐานความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยการบูรณาการการเรียนการสอนควบคู่กับการประเมิน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ภาคต้น ปีการศึกษา 2556

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน และนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มาตรฐานความรู้และมาตรฐานความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการประเมินความสามารถเพื่อเป็นไปตามมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการ

เรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตชั้นปีที่ 2 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 42 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ภาคต้น ปีการศึกษา 2556 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และมาตรฐานความสามารถสำหรับรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

2. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบประเมินความสามารถและ

2. แบบวัดเจตคติวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน และนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มาตรฐานความรู้และมาตรฐานความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มีวิธีการสร้างดังนี้

1. การศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด เป็นมาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

2. การสร้างมาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล และนำเสนอต่อคณะกรรมการประจำตัวนิสิต

3. การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนฟุตบอล และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานมาตรฐานรายวิชา และมาตรฐานความสามารถ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.2-4.8 อยู่ในระดับเหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการประเมินความสามารถเพื่อเป็นไปตามมาตรฐาน

1. วิเคราะห์มาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

2. สร้างแบบประเมินความสามารถตามมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล และนำเสนอต่อคณะกรรมการประจำตัวนิสิต โดยจัดทำเป็นสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

3. การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแบบประเมินความสามารถตามมาตรฐานรายวิชาวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยนำแบบประเมินความสามารถตามมาตรฐานที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนฟุตบอล และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความ

เหมาะสม การตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้สูตรในการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Item-Objective Congruency Index) โดยวิธีการของ Rovinelli และ Hambleton (บุญชม ศรีสะอาด, 2554:70) ผลการพิจารณามีค่าเท่ากับ 3.80 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นว่ารูปแบบการประเมินความสามารถรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มีลำดับขั้นการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

2. ศึกษาและวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาจากคำอธิบายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ประกอบด้วย สาระสำคัญ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการวัดและประเมินผล

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านฟุตบอล ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลในแต่ละประเด็น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

แบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

การสร้างแบบสอบถามเพื่อที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตรประมาณค่าที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้วัดเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล จากตำรา เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อและรายการในแบบสอบถาม

2. จากกรอบแนวคิดที่ได้ นำมากำหนดโครงสร้างของแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งเจตคติต่อผู้สอน ในด้านต่างๆ 3 ด้าน ดังนี้

- เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล
- เจตคติที่มีต่อครูผู้สอนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล
- เจตคติที่มีต่อการวัดและประเมินผลวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนฟุตบอล และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC

(Item-Objective Congruency Index) โดยวิธีการของ Rovinelli และ Hambleton

4. นำข้อคำถามซึ่งผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 มาใช้ ส่วนคำถามใดต่ำกว่า 0.5 ได้ทำการตัดทิ้ง หรืออาจปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ได้หาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอัลฟาของ Cronbach (α- coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล เท่ากับ 0.89 เจตคติที่มีต่อครูผู้สอนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล เท่ากับ 0.92 และเจตคติที่มีต่อการวัดและประเมินผลวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล เท่ากับ 0.72

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. จัดเตรียมอุปกรณ์ สถานที่ ให้พร้อมที่จะทำการสอน โดยสถานที่ในการสอนใช้สนามอินทรีจันทรสถิตย์

3. ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้กับนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ถึงวิธีดำเนินการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ที่สร้างขึ้นไปใช้กับนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา หลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง

5. นำแบบประเมินความสามารถ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประเมินความสามารถของผู้เรียนภายหลังจากจบการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน

6. นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ไปให้นิสิตซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทำหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังนี้

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบประเมินและแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย

2. หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอัลฟาของ Cronbach (α-coefficient)

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานความสามารถสำหรับวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความสามารถและตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลประกอบด้วย

มาตรฐานรายวิชาข้อที่ 1 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในบทบาท หน้าที่ของตนเองและส่วนรวม

มาตรฐานความสามารถ คือ ปฏิบัติตนตามบทบาทของตนเองและส่วนรวมต่อวิชาชีพอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลซึ่งประกอบด้วย

1. ปฏิบัติตามข้อตกลงและระเบียบของการเข้าชั้นเรียน
2. มีความมุ่งมั่นและตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
3. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานรายวิชาข้อที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจในกีฬาฟุตบอล

มาตรฐานความสามารถ คือ แสดงออกซึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค ทักษะและกลยุทธ์กีฬาฟุตบอล

ตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลซึ่งประกอบด้วย

1. สามารถอธิบายเกี่ยวกับเทคนิค ทักษะและกลยุทธ์ในกีฬาฟุตบอลได้
2. สามารถอธิบายกลยุทธ์ในการรุกและการรับในกีฬาฟุตบอลได้
3. สามารถอธิบายและวิเคราะห์เกี่ยวกับกติกาการแข่งขันฟุตบอล

มาตรฐานรายวิชาข้อที่ 3 ประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐานและทักษะกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานความสามารถ คือ ประยุกต์ความรู้ทักษะกีฬาฟุตบอลสู่การฝึกปฏิบัติอย่างมีระบบ

ตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลซึ่งประกอบด้วย

1. สามารถปฏิบัติเทคนิค ทักษะพื้นฐานและกลยุทธ์ในกีฬาฟุตบอลได้
2. สามารถวิเคราะห์และอธิบายเกี่ยวกับการใช้แรงในการฝึกเทคนิคฟุตบอล
3. สามารถแสดงกลยุทธ์ในการรุกและการรับในกีฬาฟุตบอลได้

มาตรฐานรายวิชาข้อที่ 4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีภาวะผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานความสามารถ คือ ยอมรับบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีและแสดงความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลซึ่งประกอบด้วย

1. แสดงความรับผิดชอบและความมีน้ำใจนักกีฬาในการเล่นเป็นทีม
2. ยอมรับบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. สามารถวางแผนการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานรายวิชาข้อที่ 5 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานความสามารถ คือ แสดงความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลซึ่งประกอบด้วย

1. สามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. สามารถจัดการชั้นเรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. สามารถวิเคราะห์และแก้ไขทักษะของผู้เรียนได้

4. สามารถเลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

รายละเอียดในมาตรฐานความสามารถเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถและกำหนดระดับความสามารถ เป็น 3 ระดับ คือ ระดับเหนือมาตรฐาน ระดับตามมาตรฐานและระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการประเมินความสามารถเพื่อเป็นไปตามมาตรฐาน

รูปแบบการประเมินความสามารถพัฒนาขึ้นโดยการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการเรียนรู้ของนิสิตในรายวิชา 01172263 หลักและวิธีสอนฟุตบอล เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของนิสิตในด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตไปในเวลาเดียวกัน โดยสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนานิสิตให้มีความสามารถในการปฏิบัติทักษะกีฬาฟุตบอล เนื่องจากในสมุดบันทึกจะมีการกำหนดมาตรฐานความสามารถต่างๆ เพื่อให้นิสิตใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินความสามารถของตนเอง และมีแบบทดสอบต่างๆ ที่นิสิตสามารถที่จะทำการทดสอบด้วยตนเอง โดยการประเมินด้วยตนเองและการประเมินโดยเพื่อน

ผลการพิจารณามีค่าเท่ากับ 3.80 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นว่ารูปแบบการประเมินความสามารถรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานรายวิชา มาตรฐานความสามารถ และตัวชี้วัดมาตรฐานความสามารถ เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการวัดและประเมินผลซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลที่เน้นการประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยใช้ขั้นตอนย่อยดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหัวเรื่อง แนวคิด เนื้อหา ทักษะ

2. การจำแนกมาตรฐานรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานความสามารถและตัวชี้วัดมาตรฐานความสามารถ

3. การกำหนดผลงานขั้นสุดท้ายและเกณฑ์การให้คะแนน

4. การกำหนดความรู้ที่มีความสำคัญ ทักษะและความสามารถของผู้เรียน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินความสามารถ

6. การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

การนำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลไปใช้

นิสิตส่วนใหญ่ รับทราบเกณฑ์การให้คะแนนในการเรียนรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล ทราบถึงเป้าหมายของการเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลงและระเบียบของการเข้าชั้นเรียน รวมทั้งงานที่ได้รับมอบหมายตลอดภาคการศึกษา การประเมินผลในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีการประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอน นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เกณฑ์การประเมินผลมีความเหมาะสมดีแล้ว มีเพียงนิสิตเป็นส่วนน้อยที่เห็นว่าเกณฑ์การประเมินผลค่อนข้างมีความยากในการที่จะประสบความสำเร็จ แต่นิสิตในกลุ่มนี้เห็นว่าเกณฑ์ที่มีความยากจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความพยายามมากขึ้น

การรับทราบเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายการที่ทำการประเมิน ทำให้นิสิตเห็นภาพทั้งหมดของการประเมิน มีการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนซึ่งทำให้นิสิตสามารถที่จะใช้เป็นแนวทางในการเรียน

นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าการประเมินผลการเรียนมีทิศทางที่แน่นอนและมีความชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของทักษะต่างๆ ที่ทำการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแนวทางการให้คะแนน ที่สามารถแยกแยะระดับความสามารถได้ นิสิตสามารถเรียนรู้วิธีการปฏิบัติจากแนวทางการให้คะแนน

ผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลได้ผลดังนี้

เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.20)

เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.34)

เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.15)

เจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.33)

เจตคติที่มีต่อครูผู้สอนด้านความรู้ ความสามารถอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.63)

เจตคติที่มีต่อครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ =4.53)

เจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ด้านสื่อและอุปกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.30)

เจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ด้านบุคลิกภาพและความเป็นครูอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.69)

เจตคติที่มีต่อการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.57)

การอภิปรายผล

ผลการนำมาตรฐานรายวิชาให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม พบว่า ผู้เชี่ยวมีความคิดเห็นว่ามาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งมาตรฐานรายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลพัฒนามาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งมาตรฐานรายวิชาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งหลักการของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เริ่มต้นที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา โดยการกำหนดกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวัง ซึ่งเป็นมาตรฐานชั้นต่ำเชิงคุณภาพ ที่จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษายึดเป็นหลักในการดำเนินการภารกิจต่างๆ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันได้สอดคล้องและเป็นระบบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิจึงเป็นการประกันต่อสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการตามกระบวนการผลิตบัณฑิตที่มีมาตรฐานเทียบเคียง

กันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล กลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังของไทยมี 5 ด้าน คือด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะความคิดเชาว์ปัญญา ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสารองค์ประกอบอื่นๆ ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ที่จะนำไปสู่การปลูกฝังให้บัณฑิตมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานความสามารถและตัวชี้วัดความสามารถวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอล พบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นควรให้ปรับรายละเอียดในมาตรฐานความสามารถเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานความสามารถ และให้กำหนดมาตรฐานความสามารถ ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับ Hopple (2005:57) กล่าวถึง "มาตรฐานความสามารถว่า ถ้ามาตรฐานสาระความรู้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง อะไรที่ผู้เรียนควรรู้และควรทำได้ มาตรฐานความสามารถจะเป็นการวัดว่าผู้เรียนมีความรู้และทำได้ดีเพียงใด เป็นการถ่ายทอดมาตรฐานสาระความรู้และให้ระดับของความคาดหวังและตอบคำถาม มาตรฐานความสามารถจะเกี่ยวข้องกับความรู้ หรือความสามารถทางกาย แต่ควรควบคู่กันไป มาตรฐานความสามารถที่ดี ควรจะตอบคำถามสองข้อต่อไปนี้ 1) ความลึกซึ้งของมาตรฐานสาระความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียน 2) ระดับของคุณภาพที่สามารถยอมรับได้" และสอดคล้องกับ National Association for Sport and Physical Education (1995:vi) ซึ่งได้กล่าวว่า "มาตรฐานความสามารถ เป็นการระบุถึง การปฏิบัติได้ดีเพียงใด เป็นการแสดงถึงระดับของผลสัมฤทธิ์ ที่ผู้เรียนถูกคาดหวังให้บรรลุในมาตรฐานสาระความรู้" ส่วนตัวบ่งชี้ความสามารถ เป็นตัวอธิบายมาตรฐานสาระความรู้โดยการกำหนดว่าผู้เรียนควรจะต้องสามารถทำอะไรได้ในสาระความรู้นั้น ไม่ใช่แค่การมีความรู้ ตัวบ่งชี้ความสามารถเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ

การประเมินความสามารถนั้นกระตุ้นให้ผู้สอนได้ให้โอกาสผู้เรียนที่หลากหลายในการแสดงการเรียนรู้ที่มีความใกล้เคียงกับชีวิตจริง ในการประเมินความสามารถ ผู้เรียนจะได้รับเกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้ในการตัดสินการประเมิน เมื่อผู้สอนเขียนสิ่งที่คาดหวังจากผู้เรียน ผู้สอนก็จะพัฒนาภาพที่ชัดเจนในสิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าเขาถูกคาดหวังอะไรไว้อย่างชัดเจน ซึ่ง Lund and Kirk (2002: 19) กล่าวถึงการประเมินความสามารถว่า "การประเมินความสามารถ โดยทั่วไปไม่มีที่สิ้นสุด มีความซับซ้อน และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งใช้ในหน่วยการเรียนที่มีระยะเวลาเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ถึงแม้ว่าจะใช้เวลามากในการจัดการ แต่สามารถนำไปประกอบกับการสอนได้เพื่อยกระดับความสามารถของผู้เรียน การประเมินความสามารถเป็นการให้หนทางใหม่กับครูในการที่จะค้นหาความสำเร็จของผู้เรียน" สอดคล้องกับ Hopple (1995:19) ที่กล่าวว่า "การประเมินความสามารถ เป็นการประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการที่ใช้ได้จริงในการวัดว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าต่อผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังไว้หรือไม่ ซึ่งจะให้ภาพที่ชัดเจนว่าผู้เรียนรู้อะไรและสามารถทำอะไรได้ มีความสัมพันธ์กับผลที่คาดหวังไว้ซึ่งมีความสำคัญกับความสำเร็จในชีวิตภายหลัง"

จากการนำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาหลักและวิธีสอนฟุตบอลไปใช้ และใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการประเมินผลนั้น ผู้วิจัย

ใช้การประเมินความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งมีความแตกต่างจากการประเมินในอดีตที่ผ่านมา การใช้การประเมินความสามารถแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีของการจัดการเรียนการสอน การนำการเรียนรู้ตามมาตรฐานมาใช้จะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการฝึกหัด ประกอบไปด้วย เริ่มต้นด้วยกระบวนการวางแผนโดยบ่งชี้ว่าอะไรที่นักเรียนควรรู้และสามารถทำได้ ให้งานผู้เรียนอย่างชัดเจนและให้เห็นว่าถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ให้ข้อมูลผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ การประเมิน ให้การประเมินและการสอนควบคู่กันไป เชื่อมโยงการประเมินที่เป็นงานในโลกแห่งความจริง เป็นการประเมินที่ใช้ข้อมูลจากภายนอกมาสนับสนุนการประเมิน ใช้การประเมินผล (evaluation) เพื่อประเมิน (assess) ความสามารถของผู้เรียนในสิ่งที่เป็นการประยุกต์ใช้และทักษะการคิดในระดับที่สูงกว่า

ผู้เรียนมีโอกาสที่ได้มองเห็นผลงานขั้นสุดท้ายและเห็นแนวทางการให้คะแนนที่ชัดเจนเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าเขาจะถูกประเมินอย่างไร ซึ่งแนวทางการให้คะแนน (scoring guide) สามารถที่จะแยกแยะระดับต่างๆ ของความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างชัดเจนจากดีมากไปจนถึงต้องปรับปรุงแก้ไข และการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ซึ่ง Wiggins (1989 อ้างใน Lund and Tannehill, 2005: 52) พูดถึงการประเมินความสามารถว่า "จำเป็นที่จะต้องมีรูปแบบใหม่ในการประเมิน เป็นการออกแบบเพื่อวัดการเรียนรู้ในการลงมือกระทำอย่างแท้จริงการประเมินความสามารถถูกออกแบบเพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและความเข้าใจอย่างลึกมากกว่าข้อเท็จจริงหรือความรู้อย่างผิวเผิน" และสอดคล้องกับ Lund and Kirk (2002: 19) ที่กล่าวว่า "การประเมินความสามารถโดยทั่วไปไม่มีที่สิ้นสุด มีความซับซ้อน และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งใช้ในหน่วยการเรียนที่มีระยะเวลาเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ถึงแม้ว่าจะใช้เวลามากในการจัดการ แต่สามารถนำไปประกอบกับการสอนได้เพื่อยกระดับความสามารถของผู้เรียน การประเมินความสามารถเป็นการให้หนทางใหม่กับครูในการที่จะค้นหาความสำเร็จของนักเรียน"

ดังนั้นการประเมินที่ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้อะไรและเมื่อเรียนรู้แล้วสามารถที่จะลงมือปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญและมีคุณค่าในการ ที่จะนำไปใช้ในอนาคต โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน การประเมินความสามารถถูกออกแบบเพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากกว่าข้อเท็จจริงหรือความรู้อย่างผิวเผิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ในการประเมินความสามารถของผู้เรียนควรพิจารณาประเมินในประเด็นที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน และประเมินในส่วนที่ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง

2. การให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินเพื่อน ผู้เรียนควรจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและจะต้องสร้างความคุ้นเคยกับแนวทางการให้คะแนนเพื่อที่จะสามารถประเมินได้อย่างถูกต้องและปราศจากอคติ ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศและอธิบายถึงความสำคัญของการประเมิน และขอให้

ผู้เรียนประเมินด้วยความตั้งใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างมาตรฐานรายวิชาที่อยู่ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต เพื่อนำไปสู่การกำหนดระดับความสามารถของผู้เรียนในด้านเนื้อหาความรู้อย่างแท้จริง

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานความรู้และความสามารถของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ กระบวนรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พีรเดช มาลีหอม ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณีวิ์ ขวัญบุญจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุกนฤมล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ ดร.จุฑามาศ บัตรเจริญ และ ดร.พิกุล เอกวรางกูล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การประเมินผลจากสภาพจริง. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กิติชัย สุธาสิโนบล. (2546). 4MAT การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ของผู้เรียน. ราชบุรี: โรงพิมพ์ธรรมรักษ์การพิมพ์.

จิรณี ตันติรัตนวงศ์. (2551). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ: เส้นทางสู่มาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิต (Online). http://www.mua.go.th/users/withanya/nqf/_.html, May 25, 2008.

จิราภรณ์ ศิริทวี. (2549). "กระบวนการวัดและประเมินผลการศึกษา". หลักการวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จุฑามาศ บัตรเจริญ. (2547). การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้พลศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีธัช เทียบทอง. (2548). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริงวิชาทักษะและวิธีสอน กิจกรรมเข้าจังหวะ สำหรับนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นาตยา ปิลันธนานนท์. (2545). จากมาตรฐานสู่ชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

นาตยา ปิลันธนานนท์, มธุรส จงชัยกิจ และศิริรัตน์ นีละคุปต์. (2542). การศึกษาตามมาตรฐาน: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: จูนพับลิชชิ่ง จำกัด.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สุวีริยาสาส์น

พรทิพย์ ไชยโส. (2541). "การประเมินการปฏิบัติ (Performance Based Assessment)".สาระการศึกษา: การเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: กองทุนศาสตราจารย์ ดร.อุบล เรียงสุวรรณ

ไพเราะ อังศุสุกนฤมล. (2551). มิติใหม่การประเมินมาตรฐานความสามารถ สาระการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรีย์ แก้วเศษ. (2553). รูปแบบการพัฒนาครูในการประเมินตามสภาพจริงวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์ และกุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). การประเมินผลงานสะสมทางพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด.

Baumgartner, T.A., A.S. Jackson, M.T. Mahar, and D.A. Rowe. (2003). Measurement for Evaluation in Physical Education and Exercise Science. Boston, MA: McGraw-Hill.

Harrison J.M., C. L. Blakemore, and M. M. Buck. (2001). Instructional Strategies for Secondary School Physical Education. 5th. Boston, MA: McGraw-Hill.

Hopple, C.J. (2005). Elementary Physical Education Teaching & Assessment: a Practical Guide. Champaign, IL: Human Kinetics Publishers, Inc.

Lacy, A.C. and N.D. Hastad. (2003). Measurement and Evaluation in Physical Education and Exercise Science. San Francisco, CA: Benjamin Cummings.

Linn, R.L. and M. D. Miller. (2005). Measurement and Assessment in Teaching. 9th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.

Lund, J. and D. Tannehill. (2005). Standards - Based Physical Education Curriculum Development. Sudbury, MA: Jones and Bartlett.

Lund, J.L. (2002). Creating Rubrics for Physical Education. Assessment Series K-12 Physical Education. Reston, VA: NASPE Publication.

Lund, J.L. and M.F. Kirk. (2002). Performance – Based Assessment for Middle and High School Physical Education. Champaign, IL: Human Kinetic.

Melograno, J. V. (2006). Professional and Student Portfolios for Physical Education. Champaign, IL: Human Kinetics.

Miller, D.K. (2006). Measurement by the Physical Educator: Why and How. 5th ed. Boston MA: McGraw-Hill.

Morrow, J. R., A.W. Jackson, J.G. Disch, and D.P. Mood. (2000). Measurement and Evaluation in Human Performance. 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics.

National Association for Sport and Physical Education. (2004). Moving into the Future National Physical Education Standards: A Guide to Content and Assessment. Boston MA: MWCB/McGraw-Hill.

Siedentop, D. (2004). Introduction to Physical Education, Fitness, and Sport. 5th ed. Boston, MA: McGraw-Hill.

Wiggins S. P. (1986). "Revolution in the Teaching Profession: A Comparative Review of Two Reform Reports". Educational Leadership, 44(2): 56-59.

Academic Journal Institute of Physical Education

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

Factors in Relation to Thailand Professional Football Referee Development

ภิรมย์ อั่นประเสริฐ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ และผู้ช่วยผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย จำนวน 978 คน คัดเลือกแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง จาก 6 ภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ปัจจัยแบบยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (CFI = .834) ประกอบด้วย 10 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) การควบคุมการแข่งขัน (Competition Control) สถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) สวัสดิการ การปกป้องสิทธิ์ และการให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) ความรับผิดชอบต่อการตัดสิน (Responsible Refereeing) กฎหมาย การรับการร้องเรียน การสอบสวนและการลงโทษ (Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment) และระเบียบวินัย แนวการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของผู้ตัดสิน (Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts) ขีดความสามารถในการตัดสินฟุตบอล (Refereeing Competency) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการในการตัดสิน (Managerial Refereeing Competency)

สรุปผลการวิจัย คือ ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ทั้ง 10 ปัจจัย มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้พัฒนาผู้ตัดสินได้อยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาสถานะภาพการจ้างงาน สมรรถนะผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ การพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยควรจัดตั้งสมาคมหรือสมาคมวิชาชีพผู้ตัดสินโดยมีกฎหมาย หรือ พ.ร.บ. มีองค์กรอิสระควบคุมการดำเนินงาน และมีพนักงานทำงานเต็มเวลา

คำสำคัญ : การพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ, สมรรถนะของผู้ตัดสิน, มาตรฐานวิชาชีพ

Abstract

The purpose of this research was to analyze the factors related to Thailand professional football referee development.

The sample was a group of 978 Thai professional referees and assistants selected by Quota Sampling Technique from six regions. The research instrument was a set of questionnaires constructed by the researcher. They were administered and distributed to the subjects in all six regions. The data were then analyzed using Confirmatory Factor Analysis (CFA).

It was found that the professional football referee development model was moderate fit (CFI = .834), composed of 10 factors namely Competence; Professional Responsibility and Integrity; Competition Controlling; Employment Conditions; Welfare, Right Protection, Safety and Security; Responsible Refereeing; Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment; and Disciplines, Guidelines and Codes of Conducts, Refereeing Competency and Managerial Refereeing Competency.

It was concluded that the factor in relation to Thailand referee development has 10 factors with moderately suitable for implementation. Employment Status, Competence, and Professional Responsibility and Integrity were significantly impacted to Thailand referee developing.

It is suggested that, for Thailand referee developing, association or referee professional association has to be establish under the law or an act, control by the independent organization, and operate by full-time staff.

Keywords : Referee Development, Competence, Professional Standard

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความวุ่นวายในฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยตั้งแต่ระดับดิวิชั่นสองจนถึงระดับพรีเมียร์ลีกเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่มีการก่อตั้งลีกฟุตบอลอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ ทำให้เกิดการประท้วงคำตัดสินของนักฟุตบอล ผู้จัดการทีม การตัดสินที่ทำให้ทีมเหย้าได้เปรียบทีมเยือน การตัดสินใจของผู้ตัดสินที่ทำให้ผู้ชมไม่พอใจ เป็นต้น (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2543; จุฑา ติงศภัทิย์. 2540) ซึ่งนำไปสู่เหตุการณ์จลาจล วุ่นวาย เกิดความเสียหายต่อวงการฟุตบอลอาชีพอย่างมาก เช่น นักฟุตบอลหรือผู้จัดการ

ทีมชกต่อยผู้ตัดสิน ผู้ชมขว้างปาสิ่งของหรือวัตถุอันตรายลงไปในสนาม รวมทั้งเกิดเหตุจลาจลในสนามฟุตบอลจากผู้ชม เป็นต้น (ภัทราวุธ ขาวสนิท. 2554) ทั้งนี้ แม้ว่าผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะได้รับการรับรองจากองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีแล้ว แต่ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าควรมีการพัฒนามาตรฐานของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย

นอกจากนี้ การพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยยังไม่สามารถกำหนดให้เป็นสากลและเหมาะสมกับบริบทของความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเพื่อพัฒนาฟุตบอลอาชีพได้ (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2543) คุณภาพของตัดสินกีฬาที่ประกอบด้วยความสามารถในการตัดสิน การบริหารจัดการปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขัน รวมถึงความโปร่งใสและความยุติธรรมในการทำหน้าที่ มักมีการโต้แย้งกันอยู่เสมอระหว่างคู่แข่งขันแต่ละสัปดาห์ (อเนก ทิพรักษ์. 2546) ยิ่งกว่านั้น ความต้องการจำนวนผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้องค์กรและหน่วยงานที่เป็นผู้ผลิตและควบคุมคุณภาพไม่สามารถกำกับดูแลและปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตัดสินฟุตบอลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานได้อย่างทั่วถึง (ดิฏฐชัย จันทร์คุณา. 2556; ศุภพร มาพึ่งพงศ์. 2546; อเนก ทิพรักษ์. 2546) จึงส่งผลให้คุณภาพการแข่งขันกีฬาไม่มีมาตรฐาน เนื่องจากความบกพร่องผิดพลาดในการตัดสินที่เกิดจากการขาดความรู้ความสามารถ ขาดจรรยาบรรณ ความซื่อตรงต่อวิชาชีพ และแนวการปฏิบัติตนนอกสนามของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพที่เหมาะสม (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2543) ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

การพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยอาจดำเนินการได้โดยอาศัยหลักแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource Development) ร่วมกับแนวทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬา (รัชนี ขวัญบุญจัน, นิลมณี ศรีบุญ, และดิฏฐชัย จันทร์คุณา. 2557) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพในประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอังกฤษ (อเนก ทิพรักษ์. 2546) ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาฟุตบอลอาชีพ โดยสรุปได้ว่าการพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 10 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) การควบคุมการแข่งขัน (Competition Control) สถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) สวัสดิการ การปกป้องสิทธิ์และการให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) ความรับผิดชอบต่อการตัดสิน (Responsible Refereeing) กฎหมาย การรับการร้องเรียน การสอบสวนและการลงโทษ (Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment) ระเบียบวินัย แนวการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของผู้ตัดสิน (Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts) ขีดความสามารถในการตัดสินฟุตบอล (Refereeing Competency) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการในการตัดสิน (Managerial Refereeing Competency) ซึ่งยังไม่มีการศึกษาใดที่ประยุกต์ใช้องค์ประกอบดังกล่าวในการพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

ดังนั้น หากสามารถยืนยันได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 10 ปัจจัยนั้น มีความสัมพันธ์กับการพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยแล้ว ย่อมจะทำให้ทราบแนวทางการแก้ปัญหาความวุ่นวายพัฒนามาตรฐานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ อันจะเป็นการพัฒนาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในระดับสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ประกอบด้วย 10 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) การควบคุมการแข่งขัน (Competition Control) สถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) สวัสดิการ การปกป้องสิทธิ์และการให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) ความรับผิดชอบต่อการตัดสิน (Responsible Refereeing) กฎหมาย การรับการร้องเรียน การสอบสวนและการลงโทษ (Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment) ระเบียบวินัย แนวการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของผู้ตัดสิน (Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts) ขีดความสามารถในการตัดสินฟุตบอล (Refereeing Competency) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการในการตัดสิน (Managerial Refereeing Competency) ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยที่ประกอบด้วย 10 ปัจจัยดังกล่าวถูกพัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิดทฤษฎีอย่างหลากหลาย โดยเชื่อมโยงการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอล (Referee Developing) ที่ประกอบด้วย 10 ปัจจัย กับแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource Development) ร่วมกับแนวทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬา (รัชนี ขวัญบุญจัน, นิลมณี ศรีบุญ, และดิฏฐชัย จันทร์คุณา. 2557)

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของสมาคมผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพแห่งประเทศไทย จำนวน 1,500 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ และผู้ช่วยผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 978 คน โดยการคัดเลือกแบบแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) จากจำนวนผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ และผู้ช่วยผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพจาก 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ จากนั้นคัดเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ และผู้ช่วยผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพแต่ละคนในแต่ละภูมิภาค ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามการคัดเลือกแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง

กลุ่มผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ	จำนวนทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ภาคกลาง	820	535
ภาคเหนือ	115	75
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	200	130
ภาคตะวันออก	170	111
ภาคตะวันตก	80	52
ภาคใต้	115	75
รวม (คน)	**1,500**	**978**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ใช้ในการพัฒนาผู้ตัดสินนานาชาติ (FIFA) (FIFA. 2014) มาพัฒนาให้สอดคล้องกับสมมติฐานและกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า ของลิเคิร์ต (5 point-Likert Scale) 5 ระดับความสำคัญ ที่มีค่าตั้งแต่ 5 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด จนถึง 1 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย แบ่งเป็น 8 ปัจจัย 53 ข้อคำถาม คือ 1) สมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) มีคำถาม 6 ข้อ 2) ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) มีคำถาม 6 ข้อ 3) การควบคุมการแข่งขัน (Competition Control) มีคำถาม 6 ข้อ 4) มีสถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) มีคำถาม 7 ข้อ 5) สวัสดิการ การป้องสิทธิ์ การให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) มีคำถาม 5 ข้อ 6) ความรับผิดชอบต่อการตัดสิน Responsible Refereeing มีคำถาม 7 ข้อ 7) กฎหมาย การรับการร้องเรียน การสอบสวน และการลงโทษ (Law Filing Complaints Investigation and punishment) มีคำถาม 9 ข้อ 8) ระเบียบวินัยการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณผู้ตัดสิน (Disciplines Guideline and Codes of Conducts) มีคำถาม 7 ข้อ ตอนที่ 3 ปัจจัยความสามารถของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ประกอบด้วยข้อคำถาม 12 ข้อ ครอบคลุมปัจจัยด้านขีดความสามารถในการตัดสินฟุตบอล (Refereeing Competency) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการในการตัดสิน (Managerial Refereeing Competency) และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามนี้มีค่าความตรงและความเที่ยงสูง (IOC = .95, Cronbach's Alpha = .83)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบแนวทางและความสำคัญในการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย
2. สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ

ในประเทศไทย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) เป็นหลัก โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นใหม่จากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงด้วยตนเองและผู้ช่วย จำนวน 6 คน ใน 6 ภูมิภาคข้างต้น โดยใช้ระยะเวลา 6 เดือน ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยแบบยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อค้นหาตัวแปรแฝง (Latent Variable) จากโปรแกรมสำเร็จรูป Mplus 5.21 (Muthen & Muthen) โดยทำการ ตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวัดความเหมาะสมของข้อคำถาม (Correlation and Measures of Sampling Adequacy) จากข้อคำถามย่อย ทั้งหมด 65 (53 + 12) คำถาม รวมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย จากเมตริกซ์ความสัมพันธ์, ค่า Measures of Sampling Adequacy (MSA), ค่า Bartlett's Test of Sphericity และค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) และตรวจสอบความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย และปัญหาความร่วมกัน (Bivariate Multicollinearity)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การสร้างรูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ของรูปแบบปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของไคลน์ (Kline. 2005) เพื่อสร้างรูปแบบสมการโครงสร้างใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Model Specification ขั้นที่ 2 Model Identification ขั้นที่ 3 Model Estimation ขั้นที่ 4 Fit Assessment และขั้นที่ 5 Model Respecification ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Mplus 5.21 (Muthen & Muthen)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ปัจจัยแบบยืนยันพบว่า ค่า MSA (KMO) มีค่า .936 (มากกว่า .5) และค่า Bartlett's test of Sphericity มีค่า 15533.316 p-value = .000 แสดงว่าการสุ่มข้อมูลของตัวแปรมีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัย และผลการทดสอบ MSA (Measures of Sampling Adequacy) ได้ผลว่า ค่า MSA ในแนวทะแยงมุมของทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า .900 ซึ่งเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ปัจจัยทุกตัวแปร โดยที่ไม่ต้องลบตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออก

นอกจากนี้ พบว่า ทุกตัวแปรถูกสกัดเข้าสู่แต่ละปัจจัยชั้นที่หนึ่งอย่างเหมาะสม โดยค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยของแต่ละปัจจัย (Standardized Factor Loading) อยู่ระหว่าง .507 และ .945 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัวแปร รวมทั้งค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (r2) อยู่ระหว่าง .218 และ .892 ซึ่งมีตัวแปรประสิทธิภาพต่ำ [ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (r^2) ต่ำกว่า .400] ที่มีความสามารถในการอธิบายความผันแปรของรูปแบบปัจจัย จำนวน 10 ตัวแปร ชื่อว่า สมรรถนะของผู้ตัดสิน

(Competence) ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) การควบคุมการแข่งขัน (Competition Control) สถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) สวัสดิการ การปกป้องสิทธิ์ และการให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) ความรับผิดชอบต่อการตัดสิน (Responsible Refereeing) กฎหมาย การรับการร้องเรียน การสอบสวนและการลงโทษ (Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment) และระเบียบวินัย แนวการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของผู้ตัดสิน (Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts) ขีดความสามารถในการตัดสินฟุตบอล (Refereeing Competency) และขีดความสามารถในการบริหารจัดการในการตัดสิน (Managerial Refereeing Competency) โดยทั้ง 10 ตัวแปรแฝง สามารถสร้างเป็นเมตริกซ์ความสัมพันธ์สำหรับปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย (ตารางที่ 2) โดยไม่เกิดปัญหาความร่วมกัน (Multicollinearity) ระหว่างตัวแปรแฝงทั้ง 10 เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .43 และ .79 และทุกปัจจัยมีความเหมาะสมสำหรับการสร้างรูปแบบสมการโครงสร้าง

นอกจากนี้ รูปแบบสมการโครงสร้างปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (CFI = .834) (ตารางที่ 3) โดยสามารถสกัดปัจจัยแฝงเพื่อสร้างเป็นรูปแบบปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยได้อย่างเหมาะสมตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ทั้ง 10 ตัวแปรแฝงมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรแฝงการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพ โดยสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยมีค่าระหว่าง .532 ถึง .913 และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (r^2) มีค่าระหว่าง .324 ถึง .834 (ตารางที่ 4) และจากผลสมการโครงสร้างสามารถแสดงเป็นภาพปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยได้ดังภาพที่ 1

อภิปรายผล

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สถานะภาพการจ้างงาน (Employment Status) (.913) สมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) (.905) และความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) (.849) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสถานะภาพการจ้างงาน สมรรถนะผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ดังนี้

สถานภาพการจ้างงาน (Employment Status) ของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก เนื่องจากเหตุผลหลัก 2 ส่วน ส่วนแรก มีความสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ทั้ง 7 รายการ ได้แก่ ผู้ตัดสินควรมีสัญญาจ้างแบบเต็มเวลาตลอดฤดูการแข่งขันจากองค์กรกลางที่ควบคุมการแข่งขัน ผู้ตัดสินควรมีสัญญาจ้างที่มีการกำหนดเงื่อนไขการจ้างที่ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการตัดสินทั้งทางตรงและทางอ้อม การจ้างงานของผู้ตัดสินจะต้องเป็นการจ้างเพื่อทำหน้าที่โดยอิสระ

จากข้อกำหนดใดๆ และมีความมุ่งหมายในการทำหน้าที่ตัดสินการแข่งขันเท่านั้น ผู้ตัดสินควรมีสัญญาจ้างที่มีการมาตรฐานที่เกี่ยวกับความสามารถและทักษะการทำหน้าที่ตัดสินที่เหมาะสมกับระดับชั้นและค่าตอบแทนของผู้ตัดสิน ผู้ตัดสินควรมีสัญญาจ้างที่มีการกำหนดการทำหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและความถูกต้องตามกรอบการทำงานของผู้ตัดสิน ผู้ตัดสินควรมีสัญญาจ้างที่มีการกำหนดความรับผิดชอบและขั้นตอนการกำกับ ดูแล ควบคุม รวมทั้งการรับผิดตามบทลงโทษ ทั้งต่อกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ตัดสินควรมีสัญญาการจ้างที่มีการกำหนดสิทธิพื้นฐานที่พึงได้รับ และความจำเป็นที่จะต้องได้รับการรายงานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่สองนั้น จากสภาพจริงของสถานภาพการจ้างงานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยนั้นจะพบว่า ยังไม่มีองค์กรใดที่เป็นผู้จ้างงานผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพที่มีสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นอิสระจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขัน ซึ่งอาจส่งผลให้การทำหน้าที่ของผู้ตัดสินมีความไม่ถูกต้องหรือเอื้อประโยชน์ให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ส่งผลต่อการควบคุมหรือการกำหนดเงื่อนไขที่การจ้างงานตามสัญญาที่มีผลต่อการแข่งขันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม และจะไม่เป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ความเชื่อมั่นและความยุติธรรมหรือความเป็นกลางของการทำหน้าที่ผู้ตัดสิน นอกจากนี้ หากมีการทำสัญญาจ้างงานจะทำให้เกิดการประกันคุณภาพของวิชาชีพ (Quality Assurance of the Profession) ทำให้อาชีพผู้ตัดสินฟุตบอลมีมาตรฐานและจริยธรรมของวิชาชีพ (Standards and Ethics) อีกด้วย (รัชนี ขวัญบุญจัน, นิลมณี ศรีบุญ, และดิฏฐชัย จันทร์คุณา. 2557) ซึ่งการผลักดันให้เกิดสถานภาพการจ้างงานที่มีความมั่นคงในอาชีพผู้ตัดสินฟุตบอลนี้น่าจะเป็นแนวทางที่มีความเป็นได้สูงและควรที่จะเร่งดำเนินการเป็นลำดับแรก

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยมากที่สุดลำดับที่สอง คือสมรรถนะของผู้ตัดสิน (Competence) เนื่องจากมีเหตุผลสนับสนุน 2 ส่วน ทั้งในส่วนที่มีความสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยทั้ง 6 รายการ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ (Morakinyo. 2008) ทั้ง 5 รายการ โดยความสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นนั้นจะพบว่า สมรรถนะผู้ตัดสินมีส่วนสำคัญในการกำหนดระดับความรู้ความสามารถของผู้ตัดสินให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน กำหนดประสบการณ์ของผู้ตัดสินให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน กำหนดให้ผู้ตัดสินต้องได้รับการฝึกอบรมและสอบผ่านได้รับประกาศนียบัตรให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน กำหนดให้ผู้ตัดสินมีประสบการณ์ในการตัดสินอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน กำหนดให้ผู้ตัดสินต้องศึกษาหาความรู้ให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน และกำหนดให้ผู้ตัดสินต้องมีการเข้ารับการฝึกเพื่อปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะทางกายและทักษะการตัดสินอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้ตัดสิน

ส่วนความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ 5 รายการนั้น (Morakinyo. 2008) พบว่า สมรรถนะผู้ตัดสินมีบทบาทในการแข่งขันกีฬาในการทำหน้าที่

ตารางที่ 2 เมตริกซ์ความสัมพันธ์ของ 10 ตัวแปรแฝง สำหรับปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

ตัวแปรแฝง	Competence	Professional Responsibility and Integrity	Competition Control	Employment Status	Welfare, Right Protection, Safety, and Security	Responsible Refereeing	Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment	Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts	Refereeing Competency	Managerial Refereeing Competency
1. Competence	1.00									
2. Professional Responsibility and Integrity	.73	1.00								
3. Competition Control	.64	.56	1.00							
4. Employment Status	.77	.76	.78	1.00						
5. Welfare, Right Protection, Safety, and Security	.43	.43	.53	.63	1.00					
6. Responsible Refereeing	.72	.76	.77	.78	.78	1.00				
7. Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment	.65	.55	.47	.53	.45	.59	1.00			
8. Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts	.79	.73	.73	.77	.77	.75	.73	1.00		
9. Refereeing Competency	.78	.64	.56	.72	.73	.74	.49	.62	1.00	
10. Managerial Refereeing Competency	.73	.76	.73	.78	.56	.77	.56	.56	.66	1.00

ระหว่างการตัดสิน โดยการเป็นผู้การกำกับกฎระเบียบของการแข่งขันให้นักกีฬาและทำการตัดสิน อาจทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ ด้วยการรับผิดชอบเกมการแข่งขันและกำกับจัดการผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันและการทำหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง ซึ่งหน้าที่ของผู้ตัดสินกีฬา (Duty of Referee) นั้นมีข้อผูกมัดอยู่กับนักกีฬา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ใน 3 สถานะที่เป็นเงื่อนไขในการทำหน้าที่ คือ กฎระเบียบและกติกาที่ใช้ในการควบคุมการแข่งขัน เงื่อนไขสัญญาระหว่างผู้ตัดสินกับผู้ว่าจ้าง แลกฎหมายโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันโดยเฉพาะในเรื่องการละเมิด ทั้งนี้หน้าที่ของผู้ตัดสินกีฬาตามเงื่อนไขสัญญาในการดูแล (Contractual Duty of Care) ได้แก่ หน้าที่ตามสัญญาเป็นผูกมัดของผู้ตัดสินกีฬา กับผู้ว่าจ้างที่จะต้องดูแลนักกีฬาที่อยู่ในการแข่งขันไม่ให้ทำผิดกฎกติกา รวมถึงการดูแลการแข่งขันให้เกิดความปลอดภัยและมีสวัสดิการตามข้อตกลงที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับตามสัญญาที่กำหนด ที่สำคัญผู้ตัดสินกีฬามีหน้าที่ในการกำกับควบคุม (Duty to Control) ทั้งควบคุมการแข่งขัน และควบคุมพฤติกรรมการเล่นของนักกีฬา โดยมีอำนาจในการที่จะตัดสินที่ชี้ความผิดและลงโทษนักกีฬาที่มีพฤติกรรมการเล่นที่ผิดกฎกติกา ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสถานภาพการจ้างงานของผู้ตัดสินที่กล่าวแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะของผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพนั้นควรมีองค์กรหลักที่เป็นผู้กำหนดสมรรถนะและจรรยาบรรณให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยมากที่สุดลำดับที่สาม คือ ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ (Professional Responsibility and Integrity) และ สวัสดิการ การปกป้องสิทธิ์ และการให้ความปลอดภัย (Welfare, Right Protection, Safety, and Security) ก็ถือเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ควรเร่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผู้ตัดสินเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ผู้ตัดสินต้องเป็นผู้ที่ยึดมั่นต่อการประกอบวิชาชีพด้วยความสุจริตและ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องมีความเชื่อและศรัทธาต่อวิชาชีพ อีกทั้งผู้ตัดสินควรได้รับการดูแลให้เกิดความปลอดภัยและมีสวัสดิการตามข้อตกลงที่ฝ่ายจัดการแข่งขันต้องยอมรับตามมาตรฐานวิชาชีพและสัญญาที่กำหนด ซึ่งอาจควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นมาตรฐานวิชาชีพต่อไป (รัชนี ขวัญบุญจัน, นิลมณี ศรีบุญ, และดิฏฐชัย จันทร์คุณา. 2557) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องมีการดำเนินการในหลายส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกันและควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาในแต่ละปัจจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า การพัฒนาสถานะภาพการจ้างงาน สมรรถนะผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย และหลีกเลี่ยงมิได้ที่ต้องมีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬาดังนั้น ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้ คือ ควรจัดตั้งสมาคมหรือสมาคมวิชาชีพผู้ตัดสินเพื่อดำเนินการตามข้อค้นพบของปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย ซึ่งการดำเนินงานของสมาคมหรือสมาคมวิชาชีพผู้ตัดสินนั้นควรมีกฎหมาย หรือ พ.ร.บ. รองรับ มีองค์กรอิสระควบคุมการดำเนินงาน และมีพนักงานทำงานเต็มเวลา

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความเหมาะสมสำหรับรูปแบบสมการโครงสร้างปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

รูปแบบ	df	Scaled X^2	RMSEA	CFI	TLI	SRMR
การพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย	1978	5873.094	.056	.834	.865	.102

Note. RMSEA = Root Mean Square Error of Approximation; CFI = Comparative Fit Index; TLI = Tucker-Lewis Index; SRMR = Standardized Root Mean Square Residual.

*p < .05

ตารางที่ 4 สมการรูปแบบโครงสร้างปัจจัยการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัย	ค่า t	S.E.	r^2
1. Competence	.905*	57.001	.016	.819
2. Professional Responsibility and Integrity	.849*	46.011	.018	.720
3. Competition Control	.532*	20.854	.021	.324
4. Employment Status	.913*	50.034	.018	.834
5. Welfare, Right Protection, Safety, and Security	.810*	29.578	.028	.656
6. Responsible Refereeing	.697*	25.249	.028	.486
7. Laws, Filing Complaints, Investigation, and Punishment	.537*	21.010	.020	.332
8. Disciplines, Guidelines, and Codes of Conducts	.535*	21.003	.022	.329
9. Refereeing Competency	.759*	26.432	.025	.746
10. Managerial Refereeing Competency	.789*	28.789	.026	.798

*p < .05

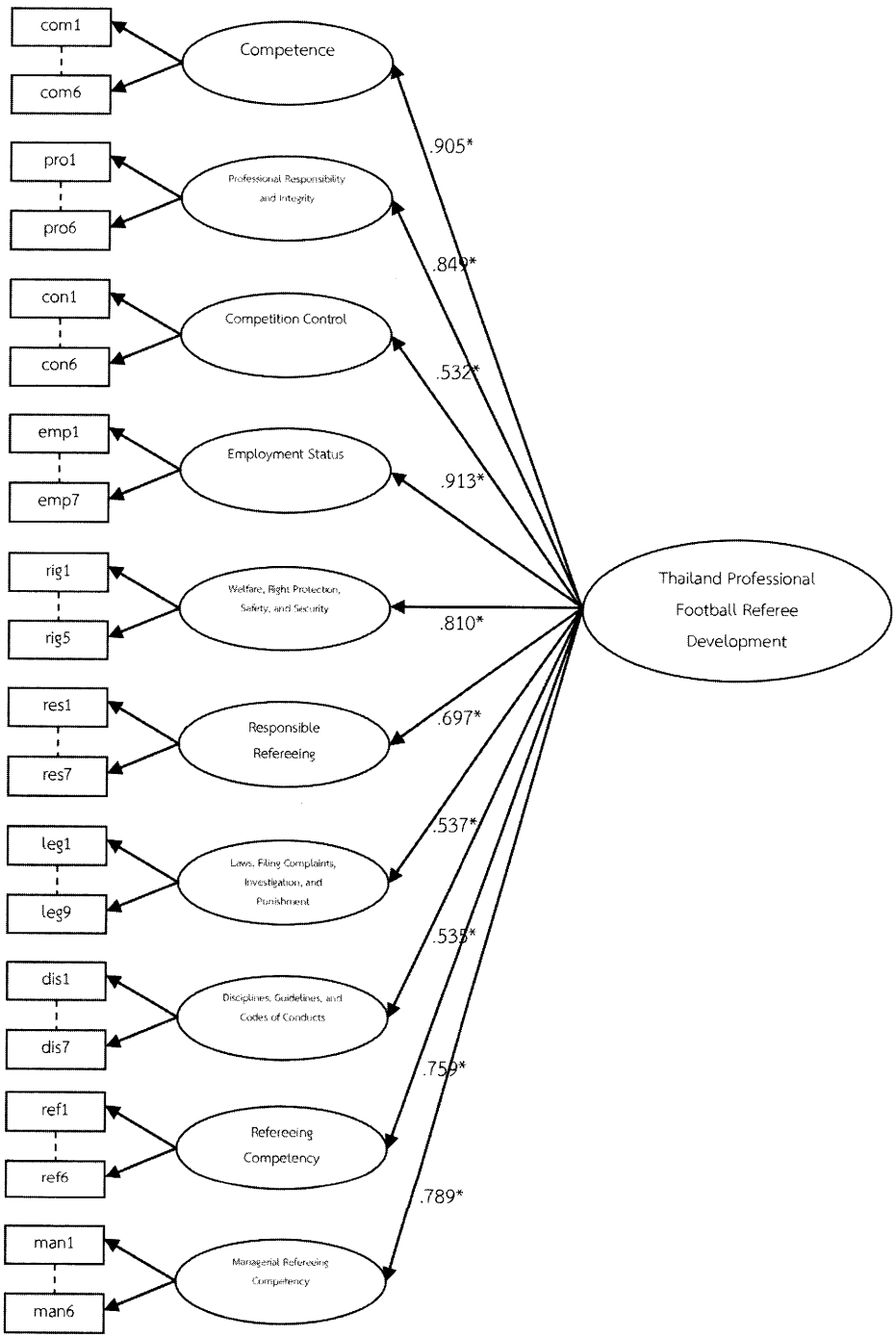

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทย (Factor in Relation to Thailand Professional Football Referee Development)

บรรณานุกรม

การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2543). รายงานการประเมินผลการแข่งขันฟุตบอลไปสู่อาชีพ : โครงการนำร่อง ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2542-2547. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑา ติงศภัทิย์. (2540). การศึกษาตัวบ่งชี้การพัฒนาการกีฬาของไทย : การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดิฏฐชัย จันทร์คุณา. (2556). การนำรูปแบบการสร้างคุณค่าความสามารถในการแข่งขันมาใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิผลองค์กรกีฬาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

ภัทราวุธ ขาวสนิท. (2554). การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลของกรมพลศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัชนี ขวัญบุญจัน, นิลมณี ศรีบุญ และดิฏฐชัย จันทร์คุณา. (2557). โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬาและแนวทางการจัดตั้งองค์กรอิสระวิชาชีพบุคลากร ด้านการกีฬา. กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา.

ศุภพร มาพึ่งพงศ์. (2546). การพัฒนากีฬาอาชีพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :การกีฬาแห่งประเทศไทย.

อเนก ทิพรักษ์. (2546). แนวทางการพัฒนากีฬาฟุตบอลทีมชาติไทยสู่ความเป็นเลิศในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2545-2555).ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

FIFA. (2014). Law of the Game 2014/2015. Zurich, Switzerland: FIFA.

Kline, R. B. (2005). Principles and Practice of Structural Equation Modeling. (2nd ed.). NY: The Guilford Press.

Morakinyo, E. (2008). Legal Liability of Referees for Negligence During Sports Competition. International Sports Law Review Pandektis, 7 : 467-476.

Academic Journal Institute of Physical Education

ภาวะโภชนาการของนักกีฬาแบดมินตันชายทีมชาติไทย

Nutrition Status of Male Badminton Athletes of Thailand National Team

อรวรรณ ภู่ชัยวัฒนานนท์ และปิยาภรณ์ ตุ้มนาค
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เพื่อประเมินภาวะโภชนาการในนักกีฬาแบดมินตันชายทีมชาติไทย จำนวน 16 คน ทำการประเมินภาวะโภชนาการโดยการซักประวัติการบริโภคอาหารใน 3 วัน วัดสัดส่วนร่างกาย และ ตรวจประเมินผลทางโลหิตวิทยาและชีวเคมี ผลการศึกษาพบว่า นักกีฬาแบดมินตันชายมีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 73±13 กิโลกรัม ส่วนสูง 177±5 เซนติเมตร เปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย 11.53±4.36% ได้รับพลังงานจากอาหารเฉลี่ย 2601±512 กิโลแคลอรีต่อวัน โปรตีน 1.64±0.43 กรัม ต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ต่อวัน ได้รับไขมัน 31.4±5.8 % ของพลังงานที่ได้รับ ปริมาณพลังงานและคาร์โบไฮเดรตที่ได้รับต่ำกว่าข้อแนะนำที่นักกีฬาควรได้รับและพบว่าปริมาณวิตามินซี และแคลเซียม ได้รับต่ำกว่าข้อกำหนดสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน แต่ปริมาณวิตามินบีได้รับพอเพียง ได้ทำการประเมิน ครีเอทีนไคเนส ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงการสลายตัวของกล้ามเนื้อ ผลปรากฏว่าค่าครีเอทีนไคเนส สูงกว่าค่าปกติ ถึง 87% โดยสรุป นักกีฬาได้รับพลังงาน คาร์โบไฮเดรต วิตามินซี และแคลเซียม ต่ำกว่าข้อกำหนดสารอาหารที่ควรได้รับประจำวัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาได้

คำสำคัญ : ภาวะโภชนาการ ครีเอทีนไคเนส

Abstract

The purpose of this study was to assess the nutritional status of 16 males Thai badminton athletes. Nutrition status was assessed by a 3-day dietary record, anthropometry, biochemical, and hematological indices. It was found that means of body weight, height and percentage of body fat were 73±13 kg, 177±5 cm and 11.53±4.36 % , respectively. Mean energy and protein intake were 2601±512 kcal/d, and 1.64±0.43 g/kg, respectively. The average intake from fat was 31.4±5.8% of total calories. Total energy and carbohydrate

intake failed to meet minimum recommendation for athletes. There were found inadequate micronutrients intake, particularly vitamin C and calcium intake that lower than DRI recommendation whereas vitamin B group were meet adequate intake. Increase in creatine kinase was indicated sub-clinical muscular injury, increasing the potential for damage. The 87% of players were greater creatine kinase level than reference value. Conclusion: A high proportion of badminton players were not in energy balance, and failed to meet carbohydrate, vitamin C and calcium recommendations. Suboptimal nutrition status may affect physical performance.

Keywords : Nutrition status, creatine kinase

บทนำ

การที่นักกีฬาจะมีสมรรถภาพทางกายดีที่สุด ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะนักกีฬาที่ต้องการความสำเร็จในการแข่งขัน นอกจากจะต้องมีทักษะ ความสามารถเฉพาะตัว และมุ่งมั่นในการฝึกซ้อมอย่างหนักแล้ว ยังต้องอาศัยปัจจัยอื่นๆ ช่วยสนับสนุนด้วย เช่น ผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถ งบประมาณที่จะช่วยให้นักกีฬามีการฝึกซ้อมที่ต่อเนื่อง และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬามาใช้เพื่อเพิ่มสมรรถภาพของนักกีฬาให้ถึงจุดสูงสุด ดังนั้นในการเตรียมความพร้อมของนักกีฬาเพื่อมุ่งหวังความสำเร็จในการแข่งขัน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านพันธุกรรม การดูแลสุขภาพทั่วไป เทคนิคการฝึกซ้อม กลยุทธ์ในการฝึกซ้อมและแข่งขัน รวมทั้งจิตวิทยานักกีฬาแล้ว โภชนาการนับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยให้นักกีฬาประสบความสำเร็จ

โดยทั่วไป โค้ชและนักกีฬาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญแก่วิทยาศาสตร์การกีฬาในด้านการฝึกซ้อม เพื่อเพิ่มทักษะ ความแม่นยำ ความเร็ว ความคล่องตัว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ การฝึกแอโรบิกเพื่อให้มีความอดทน และการฝึกทางจิตวิทยากีฬาเพื่อให้มีความพร้อมในการแข่งขัน โดยไม่ค่อยเห็นความสำคัญของโภชนาการในช่วงของการฝึกซ้อม แต่จะเสาะแสวงหาอาหารเพิ่มพลังมาให้นักกีฬาในช่วงของการแข่งขัน เพื่อสร้างความมั่นใจ โดยไม่คำนึงถึงการบริโภคอาหารประจำวันว่านักกีฬาได้รับสารอาหารที่มีคุณภาพเพียงพอหรือไม่ นักกีฬาขาดสารอาหารหรือไม่ การขาดสารอาหารบางอย่างอาจส่งผลต่อสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาได้ เช่น การขาดธาตุเหล็ก ส่งผลให้สมรรถภาพร่างกายลดลงได้ หรือการได้รับสารอาหารบางอย่างไม่เพียงพอ จะสัมพันธ์กับอาการบาดเจ็บที่เกิดขึ้น เช่น การเกิดตะคริว ซึ่งเกิดจากการได้รับแคลเซียมต่ำ หรือความไม่สมดุลของอิเลคโตรไลท์บางตัว อาการเหนื่อยล้าหรือเหนื่อยง่าย อาจเกิดจากการขาดน้ำ ดังนั้นการเตรียมนักกีฬาให้มีภาวะโภชนาการที่ดีอยู่เสมอจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะโภชนาการที่ดีนอกจากจะทำให้มีสุขภาพดีแล้ว ยังช่วยส่งเสริมสมรรถภาพทางกายให้สามารถแสดงออกได้สูงสุดอีกด้วย เช่น จะช่วยให้นักกีฬาไม่เหนื่อยง่าย หรือหมดแรงก่อน ในขณะทำการแข่งขัน

สำหรับประเทศไทย กีฬาแบดมินตันเป็นกีฬาที่นิยมเล่นกันมานาน และปัจจุบันมีนักกีฬาที่แข่งขันในระดับนานาชาติหลายคนที่ติดอันดับ1 ใน 50 ของโลก แต่ยังไม่มีข้อมูลเพียงพอในด้านโภชนาการสำหรับนักกีฬาแบดมินตันไทย ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงมุ่งหวังที่จะประเมินภาวะโภชนาการ ในด้านอาหารที่บริโภค องค์ประกอบร่างกาย และผลทางชีวเคมี ซึ่งเป็นตัวสะท้อน ถึงภาวะสุขภาพที่สำคัญอีกประการหนึ่งของนักกีฬา

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินภาวะโภชนาการด้านอาหาร สัดส่วนร่างกาย และ ผลทางชีวเคมีของนักกีฬาแบดมินตันชายทีมชาติไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักกีฬาแบดมินตันเพศชาย ทีมชาติไทย จำนวน 16 คน ที่ผ่านการคัดเลือกจากสมาคมแบดมินตันให้เป็นนักกีฬาทีมชาติไทย และเข้าร่วมการฝึกซ้อมเก็บตัวเพื่อเข้าแข่งขัน โดยเก็บตัวที่สมาคมแบดมินตัน กทม. โดยนักกีฬาทำการฝึกซ้อม 5 วันต่อสัปดาห์ แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า และช่วงเย็น ช่วงเช้าจะเป็นโปรแกรมการฝึกซ้อมตามที่โค้ชกำหนด ช่วงเย็นจะเป็นการฝึกทักษะการเล่น เป็นเวลา 3 ชั่วโมงต่อวัน นักกีฬาทุกคนจะได้รับคำชี้แจงรายละเอียดของโครงการ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยต่างๆ จากนักวิจัย แล้วลงนามแสดงความจำนงเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์พิจารณาเข้าร่วมโครงการ

1. เป็นนักกีฬาแบดมินตันเพศชาย ทีมชาติไทย อายุ ระหว่าง 17-30 ปี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีประวัติเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังใดๆ มาก่อน ไม่มีการใช้ยาในกลุ่ม Anabolic Steroid

2. นักกีฬายินดีเข้าร่วมโครงการโดยการลงนาม และสามารถเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกซ้อม

เกณฑ์พิจารณาคัดออกจากโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมการวิจัยปฏิเสธหรือขอถอนตัว

2. ผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ได้เข้าร่วมการฝึกซ้อมตั้งแต่ต้นจนจบช่วงการเก็บตัว

3. ผู้เข้าร่วมการวิจัยบาดเจ็บจนฝึกซ้อมไม่ได้

4. ผู้เข้าร่วมการวิจัยป่วยด้วยโรคตับ หัวใจ ไต โรคจิตที่แสดงอาการชัดเจน

วิธีการ

ดำเนินการประเมินภาวะโภชนาการนักกีฬาแบดมินตันชายทีมชาติ จำนวน 16 คน ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัยโดย

1. บันทึกรายการอาหารที่รับประทานใน 24 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 วัน เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะการบริโภคอาหารของนักกีฬาวิเคราะห์ปริมาณสารอาหารโดยใช้โปรแกรม INMUCAL Window

2. วัดสัดส่วนของร่างกาย เพื่อทราบสัดส่วนร่างกายของนักกีฬา โดยทำการวัด Anthropometry ทำการชั่งน้ำหนักตัว และวัดส่วนสูง ในนักกีฬา และวัดความหนาไขมันใต้ผิวหนัง (Skinfold method) ใช้หลักการของ Durnin and Womersley โดยวัดไขมันใต้ผิวหนัง 4 ตำแหน่ง คือ Biceps Triceps Subscapular และ Suprailiac ด้วย Lange Skinfold Caliper และนำมาหาเปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย

น้ำหนักไขมันในร่างกาย (กิโลกรัม) = น้ำหนักตัว x เปอร์เซ็นต์ไขมัน / 100

มวลไร้ไขมัน (กิโลกรัม) = น้ำหนักตัว –น้ำหนักไขมันในร่างกายดัชนีมวลกาย (กิโลกรัม/เมตร^2) =

น้ำหนักตัว (กิโลกรัม) / ส่วนสูง^2 (เมตร)

ดัชนีมวลไร้ไขมัน (กิโลกรัม/เมตร^2) = มวลไร้ไขมัน (กิโลกรัม) / ส่วนสูง^2 (เมตร)

3. ทำการเจาะเลือดเพื่อวิเคราะห์ทางชีวเคมีต่างๆ เช่น Na, K, Cl, CO2, Alkaline Phosphatase, Lactate Dehydrogenase, Creatine kinase, Total Protein, Albumin, Glucose, Urea, Creatinine, Uric acid, Triglyceride, Cholesterol, LDLc, HDLc,Total bilirubin, Cortisol, Hemoglobin, Hematocrit.

การวิเคราะห์ทางสถิติ

ข้อมูลนำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย (mean) ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าร้อยละ หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ 2 ตัว โดย simple linear regression ด้วยโปรแกรม SPSS version 11.5

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักแบดมินตันชายทีมชาติไทย

จากการศึกษาพบว่า นักแบดมินตันชายจำนวน 16 คน มีอายุเฉลี่ย 22±3 ปี นักกีฬาส่วนใหญ่เล่นกีฬาแบดมินตันมาเป็นเวลามากกว่า 8 ปี มีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 73.10±12.82 กิโลกรัม สูง 177.06±5.40 เซนติเมตร ปริมาณไขมันในร่างกาย 8.98±5.66 กิโลกรัม คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไขมัน 11.53±4.36 ในนักกีฬากลุ่มนี้มีเปอร์เซ็นต์ไขมันที่มากกว่า 20 อยู่ 1 คน มีมวลไร้ไขมัน 65.10±8.39 กิโลกรัม ดัชนีมวลกาย 23.34±2.93 กิโลกรัม/เมตร^2 ดัชนีมวลไร้ไขมัน 20.72±1.83 กิโลกรัม/เมตร^2 (ตารางที่ 1)

2. ปริมาณพลังงานและสารอาหารต่างๆ ที่นักกีฬาแบดมินตันบริโภค

ปริมาณพลังงาน และสารอาหารต่างๆที่นักกีฬาแบดมินตันได้รับ มาจากการสัมภาษณ์การบริโภคอาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง จำนวน 3 วัน เมื่อนำมาคำนวณพบว่า พลังงานจากอาหารที่นักกีฬาได้รับจากอาหารมีค่าเฉลี่ย 2601.4±512.2 กิโลแคลอรี/วัน เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.7±20.1 ของพลังงานที่ควรได้รับสำหรับนักแบดมินตัน คาร์โบไฮเดรตที่นักแบดมินตันได้รับมีค่าเฉลี่ย 4.6±1.3 กรัม/กิโลกรัม/วัน โปรตีนและไขมันที่นักแบดมินตันได้รับมีค่าเฉลี่ย 1.6 และ 1.2 กรัม/กิโลกรัม/วัน ตามลำดับ มีสัดส่วนการกระจายพลังงานจากอาหารที่นักแบดมินตันบริโภค พบว่ามาจากคาร์โบไฮเดรต โปรตีน และไขมัน ร้อยละ 50.1, 18.3 และ 31.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ปริมาณวิตามินและเกลือแร่ ที่นักแบดมินตันได้รับพบว่า วิตามินเอ และวิตามินซี ได้รับไม่เพียงพอตามปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย ร้อยละ 68.75 และ 87.50 ตามลำดับ ปริมาณแคลเซียมและเหล็กที่นักแบดมินตันได้รับไม่พียงพอตามปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย ร้อยละ 56.25 และ 31.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

3. ผลการวิเคราะห์ทางชีวเคมี

ตารางที่ 4 ได้แสดงถึงผลการวิเคราะห์ทางชีวเคมีในเลือดของนักกีฬา พบว่า ระดับเอ็นไซม์ creatine kinas (CK) และ lactate dehydrogenase (LDH) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงการสลายตัวของกล้ามเนื้อในนักกีฬาแบดมินตันมีค่าเฉลี่ย CK = 366.06

±173.73 (U/L) มีร้อยละ 86 ของจำนวนนักกีฬาแบดมินตันที่มีค่า CK สูงกว่าค่าปกติ ส่วนค่าเฉลี่ย LDH มีค่า = 166.80±36.29 (U/L) และมีร้อยละ 26.66 ที่มีค่า LDL สูงกว่าค่าปกติ การประเมินภาวะไขมันในเลือดพบว่า นักกีฬามีค่าเฉลี่ยระดับไขมันคอเลสเตอรอล = 189.40±29.88 mg/dl ค่าเฉลี่ยของระดับเอชดีแอล และแอลดีแอล อยู่ในเกณฑ์ปกติ (ตารางที่ 5) แต่มีนักกีฬาที่มีค่าไขมันคอเลสเตอรอลสูงกว่า 200 mg/dL จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.66 (ตารางที่ 6)

การประเมินภาวะซีดในนักกีฬาแบดมินตัน พบว่านักกีฬา 1 คน ที่มีระดับฮีโมโกลบินต่ำกว่า 13.50 g/dL แต่ถ้าพิจารณาใช้เกณฑ์ของนักกีฬาเพศชายที่ควรมีระดับฮีโมโกลบิน เท่ากับ 16-18 g/dL จะพบว่าไม่มีนักแบดมินตันชายทีมชาติไทยมีระดับฮีโมโกลบินสูงเท่ากับค่าอ้างอิง ที่ใช้ในนักกีฬา (ตารางที่ 5, 6) นอกจากนี้ ยังพบภาวะที่มีระดับโซเดียมในร่างกาย ต่ำกว่าค่าปกติอยู่ 1 คน ได้ทำการหาความสัมพันธ์ระหว่าง เอ็นไซม์ CK กับ เอ็นไซม์ AST ซึ่งเป็นเอ็นไซม์ที่บอกถึงการทำหน้าที่ของตับ พบว่ามีความสัมพันธ์กันที่ r = 0.77 (กราฟที่ 1) และมีสมการความถดถอย ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง CK และ AST เป็น CK = 19.974 AST นั่นแสดงว่าถ้าระดับเอ็นไซม์ในตับ AST เพิ่มขึ้น 1 ระดับเอ็นไซม์ CK ที่บ่งบอกถึงการสลายกล้ามเนื้อ จะเพิ่มขึ้น 19.974 U/L

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบต่างๆ ของร่างกายในนักแบดมินตัน

องค์ประกอบของร่างกาย	ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด
อายุ (ปี)	22±3	17 - 29
น้ำหนักตัว (กิโลกรัม)	73.10±12.80	54 -114
ส่วนสูง (เซนติเมตร)	177.06±5.40	170 - 189
ปริมาณไขมันทั้งหมดในร่างกาย (กิโลกรัม)	8.98±5.66	4.38 - 28.06
เปอร์เซ็นต์ไขมัน (ร้อยละ)	11.53±4.36	6.7 - 24.4
มวลไร้ไขมัน (กิโลกรัม)	65.10±8.39	50.42 - 86.94
ดัชนีมวลกาย (กิโลกรัม/เมตร^2)	23.34±2.93	19.00 - 31.80
ดัชนีมวลไร้ไขมัน (กิโลกรัม/เมตร^2)	20.72±1.83	17.44 - 24.34

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของปริมาณพลังงานและสารอาหารที่นักแบดมินตันได้รับ

พลังงานและสารอาหาร	ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด	ปริมาณอ้างอิง
พลังงาน (กิโลแคลอรี)	2601.4±512.1	1366 - 3686	2993-3650
คาร์โบไฮเดรต (กรัม/วัน)	328.1±84.8	161 - 519	
คาร์โบไฮเดรต (กรัม/กิโลกรัม/วัน)	4.61±1.33	1.40 - 6.69	7
คาร์โบไฮเดรต (ร้อยละของพลังงาน)	50.15±6.90	41.70 - 65.93	
โปรตีน (กรัม/วัน)	118.6±28.1	68 - 166	
โปรตีน (กรัม/กิโลกรัม/วัน)	1.64±0.43	0.79 - 2.31	1.4 -1.7
โปรตีน (ร้อยละของพลังงาน)	18.38±3.72	12.60 - 26.62	
ไขมัน (กรัม/วัน)	91.6±24.1	40 - 123	
ไขมัน (กรัม/กิโลกรัม/วัน)	1.28±0.36	0.35 - 1.84	0.8-1.0
ไขมัน (ร้อยละของพลังงาน)	31.46±5.85	17.85 - 39.21	
วิตามินเอ (ไมโครกรัม/วัน)	743.2±672.5	198 - 2895	700
วิตามินซี (มิลลิกรัม/วัน)	47.8±34.3	0.20 - 128	90
วิตามินบี 1 (มิลลิกรัม/วัน)	2.36±1.17	0.76 - 4.37	1.2
วิตามินบี 2 (มิลลิกรัม/วัน)	2.40±1.10	0.91 - 4.93	1.3
แคลเซียม(มิลลิกรัม/วัน)	767.7±239.8	312 - 1117	800
เหล็ก (มิลลิกรัม/วัน)	13.9±4.3	8.18 - 21.72	10.4

ตารางที่ 3 ปริมาณสารอาหารที่ร่างกายได้รับไม่เพียงพอในนักแบดมินตันคิดเป็นร้อยละเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน

สารอาหารที่ได้รับไม่เพียงพอ	จำนวน	ร้อยละ
คาร์โบไฮเดรต	16	100
วิตามินเอ	11	68.75
วิตามินซี	14	87.5
แคลเซียม	9	56.25
เหล็ก	5	31.25

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลตรวจทางชีวเคมีในเลือดของนักแบดมินตัน

พารามิเตอร์	ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด	ค่าอ้างอิง
Na (mmol/L)	138.93±2.18	135 - 143	136 - 145
K (mmol/L)	4.02±0.29	3.55 - 4.71	3.50 - 5.10
Cl (mmol/L)	100.93±1.70	97 - 104	98 - 107
CO2 (mmol/L)	26.98±2.15	23.60 - 30.50	22.0 - 29.0
ALP (U/L)	94.66±26.97	55 - 180	50 - 136
AST (U/L)	24.60 ±6.70	18 - 44	15 - 37
ALT (U/L)	38.40±9.02	28 - 60	30 - 65
Total protein (g/L)	75.70±3.52	65.70 - 80.30	64.0 - 82.0
Albumin (g/L)	44.95±1.98	40.10 - 47.70	34.0 - 50.0
Glucose (mmol/L)	4.58±0.26	4.20 - 5.20	3.9 - 6.1
Urea (mmol/L)	5.74±0.79	4.70 - 7.00	2.5 - 6.4
Uric acid (umol/L)	350.53±50.88	229 - 431	208 - 428
Creatinine (umol/L)	94.80±14.70	62 - 116	71 - 115
Total biririubin (umol/L)	15.98±5.09	9.60 - 24.40	0 - 17.1
Direct birilubin (umol/L)	3.90±0.72	3.10 - 5.20	0 - 5.0
LDH (U/L)	166.80±36.29	88 - 245	100 - 190
Creatine kinase (U/L)	366.06±173.73	152 - 803	30 - 200
Cortisol (ug/dl)	11.80±5.19	1.00 - 20.40	5.0 - 2.5.0

Na = Sodium, K= Potassium, Cl = Chloride, CO2= Carbon dioxide, AST =Aspartate aminotransferase, ALT = Alanine aminotransferase, ALP = Alkaline phosphatase, LDH = Lactatedehydrogenase

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับไขมันในเลือด ฮีโมโกลบิน และ เฮมาโตคริต

พารามิเตอร์	ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด	ค่าอ้างอิง
ไตรกลีเซอไรด์ (mg/dl)	49.93±19.17	27.00 - 91.00	< 150
คอเลสเตอรอล (mg/dl)	189.40±29.88	147 - 243	< 200
เอชดีแอล (HDL,mg/dl)	59.40±11.06	39.00 - 78.00	> 40
แอลดีแอล (LDL, mg/dl)	120.20±31.28	73.00 - 171.00	< 130
ฮีโมโกลบิน (g/dl)	14.66±0.88	12.70 - 15.90	14 - 18
เฮมาโตคริต (%)	42.88±2.48	37.30 - 46.50	40 - 54

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักกีฬาแบดมินตัน ที่มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ชีวเคมี ในเลือดผิดปกติ

พารามิเตอร์	จำนวน	ร้อยละ
คอเลสเตอรอลสูง	4	26.66
แอลดีแอลสูง	4	26.66
เอชดีแอลต่ำ	1	6.66
creatine kinase สูง	13	86.66
Lactate dehydrogenase สูง	3	20
ฮีโมโกลบินต่ำ	1	6.66
Total bilirubin สูง	6	40
โซเดียมต่ำ	1	6.66

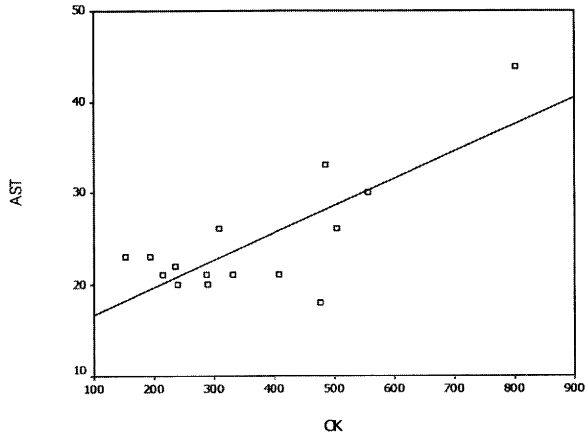

กราฟที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ Creatine Kinase (CK) กับ Aspartate aminotransferase (AST) ที่ r = 0.771 r2 = 0.594 สมการความถดถอย CK = 19.974 AST

อภิปรายผล

นักกีฬาแบดมินตันชายที่ทำการศึกษา ได้รับพลังงานเฉลี่ย 2601 กิโลแคลอรี/วัน คิดเป็นร้อยละ 88.7 ของพลังงานที่ควรได้รับต่อวัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย สำหรับการใช้พลังงานของร่างกาย ส่งผลให้นักกีฬาอ่อนล้าในช่วงฝึกซ้อม และมีนักกีฬา 1 คน จาก 16 คน ที่ตั้งใจลดน้ำหนักตัว เนื่องจากมีน้ำหนักตัวและมีไขมันในร่างกายมาก ตามข้อกำหนดปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทยปี 2546 ได้ประมาณความต้องการพลังงานในชายที่ทำงานหนักปานกลางถึงหนัก ไว้ที่ 41-50 กิโลแคลอรี/ น้ำหนักตัว หรือค่าพลังงานที่ใช้ขณะพัก คูณแฟคเตอร์ของกิจกรรมคือ 1.7-2.1 ตามลำดับ แต่มีหลายปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพลังงานของร่างกาย เช่น พันธุกรรม รูปร่าง ขนาดของมวลกล้ามเนื้อ ความหนักเบาของการฝึกซ้อม ความถี่ และระยะเวลาการฝึกซ้อม ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความต้องการพลังงานมากขึ้นหรือน้อยลงได้เช่นกันในนักกีฬาแบดมินตันที่ทำการศึกษาครั้งนี้ได้รับพลังงาน 35 กิโลแคลอรี/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม/วัน ซึ่งต่ำกว่าค่าที่ประมาณไว้สำหรับคนที่ทำงานหนักปานกลาง ซึ่งการได้รับพลังงานไม่เพียงพอจะมีผลต่อการสะสมไกลโคเจนในกล้ามเนื้อลดลง การสร้างกล้ามเนื้อเป็นไปได้ไม่ดี

ปริมาณคาร์โบไฮเดรตที่นักกีฬากลุ่มนี้ได้รับเพียง 4.6 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม/วัน คิดเป็น 50% ของพลังงานที่ได้รับ ซึ่งต่ำกว่าปริมาณที่แนะนำสำหรับนักกีฬาแบดมินตัน ที่กำหนดว่าควรได้รับ 7-10 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม/วัน หรือ 60-70% ของพลังงานที่ควรได้รับในช่วงการฝึกซ้อม เพื่อช่วยให้ร่างกายสะสมไกลโคเจนในกล้ามเนื้อได้เพียงพอ และมื้ออาหารในช่วงก่อนฝึกซ้อม 3-4 ชั่วโมง ควรได้รับคาร์โบไฮเดรต มากกว่า 200 กรัม ส่วนช่วงก่อนฝึกซ้อม 1 ชั่วโมง ควรได้รับคาร์โบไฮเดรต 30-60 กรัม และขณะฝึกซ้อมก็ควรได้รับอีก 30-60 กรัม ทุก 1 ชั่วโมง ของการฝึกซ้อม และเพื่อให้นักกีฬาฟื้นตัวจากการฝึกซ้อมได้ดี ควรได้รับคาร์โบไฮเดรตร่วมด้วย

ในปริมาณ 1.20-1.67 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม (Lambert EV, Goedecke JH. 2003)

งานวิจัยในกีฬาที่มีลักษณะการใช้ระบบพลังงานแบบผสมผสาน ในรูปแบบเดียวกันกับกีฬาแบดมินตัน เช่น งานวิจัยของ Clark M, et al (2003) ได้รายงานการบริโภคอาหารในนักกีฬาฟุตบอลหญิง พบว่าได้รับพลังงานเพียงพอตามข้อกำหนดปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับ (37 กิโลแคลอรี/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม/วัน) ปริมาณโปรตีนและไขมัน เพียงพอมากกว่าค่าต่ำสุดที่แนะนำ แต่ปริมาณการบริโภคคาร์โบไฮเดรต วิตามิน และเกลือแร่ ยังไม่เพียงพอ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Papadopoulou SK, et al (2002) ศึกษาการบริโภคอาหารในนักกีฬาเยาวชนวอลเลย์บอลหญิงชาวกรีซ พบว่ามีการบริโภคพลังงาน และคาร์โบไฮเดรต ไม่เพียงพอ การบริโภคแคลเซียม เหล็ก โฟลิค แมกนีเซียม สังกะสี วิตามินเอ บี 1 บี 2 บี 6 ต่ำกว่าข้อกำหนดปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวัน สรุปได้ว่า นักกีฬาเยาวชนวอลเลย์บอลหญิงชาวกรีซ ได้รับสารอาหารไม่พอเพียงทั้งปริมาณและคุณภาพ

ข้อกำหนดปริมาณโปรตีนอ้างอิงที่ควรได้รับในคนปกติ คือ 0.8 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม แต่มีข้อเสนอแนะของสมาคมนักกำหนดอาหารแห่งอเมริกา ถึงความต้องการโปรตีนในกลุ่มนักกีฬา ว่ามีความต้องการสูงกว่าคนปกติที่ไม่ออกกำลังกาย กล่าวคือในนักกีฬาที่ฝึกซ้อมปานกลาง ต้องการโปรตีน 1.2 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ในนักกีฬาที่ฝึกซ้อมหนักต้องการโปรตีน 1.4-1.7 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม และนักกีฬาที่ฝึกซ้อมหนักมาก ต้องการ 1.7-2.0 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม (American College of Sport Medicine, 2000) ในนักกีฬาแบดมินตันกลุ่มนี้ มีการฝึกซ้อมที่หนัก ได้รับโปรตีนเพียงพอตามความต้องการ แต่การบริโภคไขมันค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 31.4% ของพลังงานที่ได้รับ (17-39%) ปกติความต้องการไขมันในนักกีฬา อยู่ระหว่าง 20-25% ของพลังงานที่ได้รับ การได้รับไขมันในปริมาณที่มากส่งผลให้ไขมันในร่างกายมีมากเกินไป ไขมันในเลือดสูงขึ้นได้ แต่การศึกษาในนักกีฬาแบดมินตันกลุ่มนี้มีปริมาณไขมันในร่างกาย และระดับไขมันในเลือดโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปกติ

การสะสมมวลกระดูกในร่างกาย จำเป็นต้องได้รับแคลเซียมอย่างเพียงพอ การได้รับแคลเซียมและวิตามินดีต่ำเสี่ยงต่อกระดูกหักได้ง่าย จากงานวิจัยของ Jones BH, et al (2002) และ Knapik J, et al (2012) พบว่า ในทหารหญิงที่ฝึกอย่างหนักได้รับอาหารที่มีแคลเซียม และวิตามินดี ปานกลาง มีอุบัติการณ์กระดูกหักร้อยละ 8-21% การศึกษาของ Lappe J, et al (2008) พบว่า การเสริมแคลเซียม 2000 มก/วัน และวิตามินดี 800 IU ซึ่งมากกว่าข้อกำหนดสารอาหารที่แนะนำ ช่วยป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดกระดูกหักได้ดี เชื่อว่านักกีฬาที่ออกกำลังอย่างหนักในสภาพอากาศร้อน เสียเหงื่อมาก มีความต้องการปริมาณแคลเซียมมากกว่าที่ข้อกำหนดสารอาหารที่ควรได้รับประจำวัน Bergeron MF, et al (1998) ได้รายงานในนักกีฬาหญิงที่ออกกำลังกาย 90 นาที ในสภาพอากาศร้อน มีการสูญเสียแคลเซียม 0.9 มิลลิโมล/ลิตร ซึ่งสรุปว่านักกีฬาควรได้รับปริมาณแคลเซียมสูงกว่า 800 มิลลิกรัม/วัน ไม่เกิน 2500 มิลลิกรัม/วัน ในการศึกษาครั้งนี้มีนักกีฬาแบดมินตัน บริโภคแคลเซียมต่ำ จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 56.25

การบริโภควิตามินซี ในนักกีฬาแบดมินตันอยู่ในระดับไม่พอเพียง มีค่าเฉลี่ยการบริโภค 47.8

มิลลิกรัมต่อวัน พบว่ามีนักกีฬาบริโภควิตามินซีต่ำกว่าข้อกำหนดปริมาณสารอาหารอ้างอิงถึง ร้อยละ 87.5 ในคนปกติควรได้รับวิตามินซี 90 มิลลิกรัม/วัน แต่ถ้ามีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ควรได้รับวิตามินซีอย่างน้อย 100 มิลลิกรัม/วัน เพื่อคงระดับวิตามินซีในเลือดให้อยู่ในระดับปกติ และป้องกันการเกิดอนุมูลอิสระจากการออกกำลังกาย โดยปกติการออกกำลังกายแบบแอโรบิกมีผลทำให้อนุมูลอิสระเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันร่างกายก็ปรับตัวให้มีระบบที่สามารถต้านอนุมูลอิสระเพิ่มขึ้น ทั้งระบบที่ใช้เอ็นไซม์และไม่ใช้เอ็นไซม์ และเมื่อเจาะเลือดวัดระดับวิตามินซีจะพบว่ามีระดับสูง ในช่วงหลังออกกำลังกาย (Peternelj TT, Coombes JS, 2011)

กีฬาแบดมินตันเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความแคล่วคล่องว่องไว ความเร็ว ความแข็งแรงและความอดทนสูงเนื่องจากการฝึกซ้อมแบดมินตันต้องไม่มีลม นักกีฬากลุ่มนี้จึงได้ฝึกซ้อมในสนามฝึกที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศ การถ่ายเทอากาศไม่ดี และสภาพอากาศในประเทศไทยค่อนข้างร้อน การที่ร่างกายมีไขมันมาก จะส่งผลให้เกิดการสะสมความร้อนในร่างกายมากเกินไป และเป็นอุปสรรคต่อการระบายความร้อน ในกรณีที่ใช้เวลาในการฝึกซ้อมนานๆ นอกจากนั้นการที่มีไขมันในร่างกายมาก จะส่งผลต่อการเคลื่อนไหว เช่น การเร่งเคลื่อนที่ร่างกาย (Acceleration) การกระโดด การเปลี่ยนทิศทาง ซึ่งจะทำให้ไม่คล่องตัว มีการวัดองค์ประกอบของร่างกายในนักกีฬากลุ่มนี้ด้วย พบว่า มีปริมาณไขมันในร่างกายเฉลี่ย 8.9 กิโลกรัม มีเปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกายเฉลี่ย 11.53±4.36 ค่าเปอร์เซ็นต์ไขมันปกติควรมีค่าอยู่ระหว่าง 10-15% ค่าเปอร์เซ็นต์ไขมันในนักกีฬาแบดมินตันทีมชาติไทยระดับฝีมือดี ติดอันดับ 1 ใน10 ของโลก มีค่าเปอร์เซ็นต์ไขมัน 9% ถ้าใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไขมันที่น้อยกว่า หรือเท่ากับ 10 เป็นมาตรฐานที่ดี จะพบว่านักกีฬากลุ่มนี้ ที่มีเปอร์เซ็นต์ไขมันที่น้อยหรือเท่ากับ 10% อยู่ร้อยละ 50 ของนักกีฬาทั้งหมด และมีนักกีฬาที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไขมันอยู่ระหว่าง 10-15 % อยู่ร้อยละ 31.25% และมีค่าเปอร์เซ็นต์ไขมัน เกิน 15% อยู่ร้อยละ 18.75% การมีเปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกายเกิน 30% ถือว่าเริ่มมีภาวะอ้วน ซึ่งในนักกีฬากลุ่มนี้ไม่มีใครที่มีไขมันในร่างกายมากถึง 30%

นักกีฬากลุ่มนี้มีมวลไร้ไขมัน (Fat Free Mass) 65.10±8.39 กิโลกรัม และมีค่าเฉลี่ยดัชนีมวลไร้ไขมัน 20.72±1.83 กก/ม^2 มีดัชนีมวลกายเฉลี่ย 23.34±2.93 โดยปกติการประเมินดัชนีมวลกาย (Body Mass Index) มักจะไม่นิยมใช้ในนักกีฬา เพราะนักกีฬาจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีกล้ามเนื้อมากกว่าคนปกติ การใช้เกณฑ์ดัชนีมวลกายมาตัดสินอาจทำให้การตีความหมายผิดไป ดังนั้นการใช้ดัชนีมวลไร้ไขมัน จึงมีประโยชน์ที่สามารถใช้เพื่อประเมินมวลกล้ามเนื้อได้ด้วย Schutz Y., et al (2002) ได้ศึกษาดัชนีมวลไร้ไขมัน (Fat Free Mass Index) ในกลุ่มประชากรประเทศสวิสเซอร์แลนด์ จำนวน 5635 คน เป็นชาย 2986 คน หญิง 2649 คน อายุตั้งแต่ 18-98 ปี พบค่ามัธยฐานของชายที่อายุ 18-34 ปี มีค่า 18.9 กก/ม^2 ซึ่งนักกีฬากลุ่มนี้มีค่าดัชนีมวลไร้ไขมันมากกว่าค่าในคนปกติ เปรียบเทียบกับนักกีฬาแบดมินตันที่แข่งระดับนานาชาติจากประเทศยุโรป 14 คน เป็นชาย 10 คน หญิง 1 คน ที่มีอายุเฉลี่ย 21 ปี (17-28 ปี) น้ำหนักเฉลี่ย 67.5±8.7 กิโลกรัม (56-84 กิโลกรัม) ส่วนสูง 175.2±6.8 เซนติเมตร (165-185 เซนติเมตร) (Manrique DC, Gonzalez – Badillo JJ, 2003) ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณไขมันในร่างกาย แต่เมื่อ

พิจารณาดัชนีมวลกาย จะมีค่า 22 กิโลกรัม/ เมตร^2 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติถ้าเปรียบเทียบกับนักกีฬาทีมชาติไทย จะพบว่านักกีฬาแบดมินตันทีมชาติไทยมีน้ำหนักตัวโดยเฉลี่ยมากกว่า แต่ก็มีความสูงโดยเฉลี่ยมากกว่า และดัชนีมวลกายก็มากกว่าด้วยเช่นกัน การกำหนดรูปร่างที่เหมาะสมกับกีฬาแบดมินตัน ควรพิจารณาที่ความสูงเป็นหลัก และน้ำหนักตัวก็ควรอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะกับความสูง และพิจารณาถึงดัชนีมวลไร้ไขมันร่วมด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ขอเสนอแนะว่านักกีฬาแบดมินตัน ควรมีความสูง 172-183 ซม. น้ำหนักตัวที่เหมาะสมคือ 65-75 กิโลกรัม และมีดัชนีมวลไร้ไขมัน 9-21 กิโลกรัม/เมตร^2

ระดับซีรั่ม Creatine Kinase (CK) ที่สูงขึ้นใช้เป็นตัวบ่งชี้ ถึงการมีการเสื่อมสลายของใยกล้ามเนื้อในช่วงที่มีการออกกำลังกายในช่วงฝึกซ้อม และช่วงการแข่งขัน (McLellan CP, et al, 2011) และจากการฟื้นสภาพร่างกายที่ไม่ดี มีภาวะเหนื่อยล้าเกิดขึ้น (Young WB, et al, 2012) มีการใช้ระดับ CK เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินสภาพความพร้อมของร่างกายก่อนการแข่งขัน (Coelho DB, et al, 2011) Mougious V. (2007) ศึกษาค่าอ้างอิงของซีรั่ม CK ในนักกีฬาชาย 483 คน นักกีฬาหญิง 245 คน อายุ 7-44 ปี ในช่วงการฝึกซ้อมและแข่งขัน พบว่าค่าอ้างอิงของค่าซีรั่ม CK ในเพศชายเท่ากับ 82-1083 U/L และในเพศหญิงเท่ากับ 47-513 U/L การศึกษาของ Hunkin SL (2014) พบว่าระดับ CK ในนักฟุตบอลอาชีพ *ก่อนแข่งมีค่าเฉลี่ย 376±161 U/L* สูงกว่าช่วงพักถึง 485% เมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่พบในนักกีฬาแบดมินตันชายทีมชาติไทย จะพบว่าค่าที่ได้ใกล้เคียงกัน (366±173 U/L) แต่การศึกษาครั้งนี้ไม่มีการเจาะเลือดในช่วงการพักของการฝึกซ้อม เนื่องจากนักกีฬาแบดมินตันต้องฝึกซ้อมเก็บตัวเพื่อเตรียมแข่งหลายรายการทั้งปี ถ้าเปรียบเทียบกับ ค่าปกติของคนที่ไม่ใช่นักกีฬาที่ไม่มีการทำลายหรือเสื่อมสลายของใยกล้ามเนื้อแล้ว จะพบว่ามีค่าซีรั่ม CK ในนักกีฬาแบดมินตัน สูงกว่ามาก นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างระดับ CK กับระดับ aspartate aminotransferase (AST)

Yang Y (2007) กล่าวถึงการศึกษาในจีนเกี่ยวกับการใช้ระดับ CK และ Blood Urea Nitrogen เป็นตัวบ่งชี้และติดตามถึงการฝึกซ้อมในนักกีฬาแบดมินตัน 20 คน โดยทำการวัดในช่วงก่อนการฝึกซ้อม ทันทีที่ฝึกซ้อมเสร็จ และหลังการฝึกซ้อม 1 วัน พบว่า ค่า CK เพิ่มขึ้นหลังการฝึกซ้อม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ได้ดีถึงสถานะการณ์การฝึกซ้อมที่หนักเกิน ในขณะที่ค่า Blood Urea Nitrogen เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย

โดยทั่วไป นักกีฬาจะมีระดับไขมันในเลือดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ใช่นักกีฬา ผู้ที่ออกกำลังกายแอโรบิกอย่างสม่ำเสมอ พบว่า ระดับ HDL จะเพิ่มขึ้น ระดับไตรกลีเซอไรด์ และ ระดับแอลดีแอลจะลดลง นักกีฬาแบดมินตันไทยมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 มีระดับคอเลสเตอรอล ที่สูงกว่าค่าอ้างอิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้รับอาหารที่มีคอเลสเตอรอลมากกว่า แต่ไม่พบนักกีฬาที่มีระดับไตรกลีเซอไรด์สูง ในทางตรงข้ามกลับพบว่า ระดับไตรกลีเซอไรด์ ในนักกีฬาแบดมินตันมีค่าเฉลี่ย *ค่อนข้างต่ำ ซึ่งแสดงถึงมีการใช้ไขมันเป็นพลังงาน* ร่วมด้วย

สรุป นักกีฬาแบดมินตันชาย ได้รับพลังงาน คาร์โบไฮเดรต วิตามินซี และแคลเซียม ต่ำกว่าข้อแนะนำที่ควรบริโภค ผลวิเคราะห์เลือด พบค่า CK

ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงการสลายตัวของกล้ามเนื้อ มีค่าสูงกว่าปกติในนักกีฬา ถึง 87% ภาวะไขมัน และผลทางโลหิตวิทยา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาทางโภชนาการของนักแบดมินตันไทย ซึ่งช่วยให้การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคให้เพิ่มการบริโภคคาร์โบไฮเดรตเพิ่มขึ้นในมื้ออาหารหลัก และอาหารว่าง ก่อนการฝึกซ้อม ระหว่างฝึกซ้อม และหลังการฝึกซ้อม เพิ่มการรับประทานผลไม้ที่มีวิตามินซีสูง และเพิ่มการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์นมที่มีแคลเซียมสูง

2. ควรมีการติดตามประเมินผลการวิเคราะห์ระดับ Creatine Kinase เป็นระยะๆ ในนักกีฬา เพื่อติดตามผลการการฝึกซ้อม ใช้เป็นตัวบ่งชี้การเหนื่อยล้า และประเมินความพร้อมก่อนส่งเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งต่อไปควรทำในนักกีฬาแบดมินตันหญิงร่วมด้วย และเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เปรียบเทียบในช่วงเก็บตัวฝึกซ้อมกับช่วงก่อนการแข่งขัน ว่ามีการบริโภคสารอาหารแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง CK กับการบาดเจ็บกล้ามเนื้อ ในนักกีฬา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักกีฬาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัย และงานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้เลยถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจาก การกีฬาแห่งประเทศไทย และสาขาวิชาโภชนวิทยาและชีวเคมีทางการแพทย์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณานุกรม

American College of Sport Medicine. (2000). The American Dietetic Association, and The Dietitians of Canada. Joint position statement: nutrition and athletic performance. Med Sci Sports Exerc, 32, 2130- 2145.

Bergeron M.F., Volpe S.L., Gelinas Y. (1998).Cutaneous calcium losses during exercise in the heat regional sweat patch estimation technique. Clin Chem, 44(suppl), A167.

Clark M., Reed D.B., Crouse S.F., Armstrong R.B. (2003). Pre-and post- season dietary intake, body composition and performance indices of NCAA division I female soccer players. Int J Sport Nutr Exerc Metab, 13, 303-319.

Coelho D.B., Morandi R.F., deMelo M.A. et al. (2011). Creatine kinase kinetics in professional soccer players during a competitive season. Rev Bras Cineantropom Desempenho Hum, 13(3), 189-194.

Hunkin S.L., Fahrner B., Gastin P.B. (2014). Creatine kinase and its relationship with match performance in elite Australian Rules football. J Sci Med in Sport, 17, 332-336.

Jones B.H., Thacker S.B., Gilchrist J., Kimsey JrC.D., Sosin D.M. (2002). Prevention of lower extremity stress fractures in athletes and soldiers: a systemic review. Epidemiol Rev, 24, 288-347.

Knapik J., Montain S.J., McGraw S., Grier T., Ely M., Jones B.H. (2012). Stress fracture risk factors in basic combat training. Int J Sports Med, 33, 940-946.

Lambert E.V., Goedecke J.H. (2003). The role of dietary macronutrients in optimizing endurance performance. Curr Sports Med Rep, 2, 194-201.

Lappe J., Cullen D., Haynatzki G., Recker R., Ahlf R., Thompson K. (2008). Calcium and vitamin D supplementation decreases incidence of stress fractures in female navy recruits. J Bone Miner Res, 23, 741-749.

Manrique D.C., Gonzalez – Badillo J.J. (2003). Analysis of the characteristic of competitive badminton. Br J Sport Med, 37, 62-66.

McLellan C.P., Lovell D.L., Gass G.C. (2011). Biochemical and endocrine response to impact and collision during elite rugby league match play. J Strength Cond Res, 25(6), 1553-1562.

Mougios V. (2007). Reference intervals for serum creatine kinase in athletes. Br J Sports Med, 41(10), 674-678.

Papadopoulou S.K., Papadopoulou S.D., Gallos G.K. (2002). Macro- and micro- nutrient intake of adolescent Greek female volleyball players. Int J Sport Nutr and Exer Met, 12, 73-80.

Peternelj T.T., Coombes J.S. (2011). Antioxidant supplementation during exercise training: beneficial or detrimental? Sports Med, 41, 1043-1070.

Schutz Y., Kyle U.U.G., Pichard C. (2002). Fat free mass index and fat mass index percentiles in Caucasian age 18-98 y. Int J Obes, 26, 953-960.

Yang Y. (2007). Application of serum CK and BUN determination in monitoring precompetition training of badminton athletes. J Huazhong Univ Sci Technolog Med Sci, 27(1), 114-116.

Young W.B., Hepner J., Robbins D.W. (2012). Movement demands in Australian rules football as indicators of muscle damage. J Strength Cond Res, 26(2), 492-496.

Academic Journal Institute of Physical Education

ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556

Opinion Towards Physical Education Learing of Students in Vocational Ranong Provine Year 2013

ธีรพงษ์ ลิ้มรักษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ รัตนโรจนากุล
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 360 คน ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียน นักศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนองมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.99, S.D. = 0.29) เรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์และสถานที่และด้านครูผู้สอนตามลำดับ ($\overline{X}$ = 4.10, 4.08, 4.05, 3.89, 3.87 และ S.D. = 0.60, 0.46, 0.60, 0.60, 0.35)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนองไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were to study and to compare the students' opinions on Physical education learing in the vocational ranong Provinc. The samples used were

360 students in vocational ranong year 2013. The instrument used for collecting data was five-point rating scale questionnaire reliability value of 0.91. The data were analyzed by using percentage, means, standard deviation and t-test.

The results of the study were as follows:

1. The opinions of students in vocational ranong Provinc toward physical Education learning in academic year 2013 for 5 aspects were at a high level ($\overline{X}$ =3.99, S.D. = 0.29). 1) the instruction and learning activities; 2) the evaluation and measurement; 3) the curriculum; 4) place, equipments and facilities; and 5) the teachers respectively. ($\overline{X}$ = 4.10, 4.08, 4.05, 3.89, 3.87 and S.D. = 0.60, 0.46, 0.60, 0.60, 0.35).

2. The opinions of students in the vocational Ranong provine certificate of degree and advanced certificate toward physical education learning were no statistically significant difference.

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยให้เยาวชนเกิดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ นั้น รัฐบาลได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา จึงได้มีการบรรจุหลักสูตรวิชาพลศึกษาไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพราะถือว่าการพลศึกษาในสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางสถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้นอย่างทัดเทียมกับการเรียนการสอนวิชาอื่น (บุญสม มาร์ติน, 2520: 1)

วิชาพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่บรรจุอยู่ในการศึกษาทุกระดับชั้น อันเนื่องจากวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยวิชาพลศึกษานั้นช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2523: 8) ในการเรียนรู้พลศึกษาจะได้รับโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬาทั้งประเภทบุคคลและทีม ทั้งไทยและสากล กิจกรรมทางกายและกีฬาต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิผลตามศักยภาพด้านความเจริญเติบโต และพัฒนาการทางกาย เกิดการพัฒนาทักษะกลไกอย่างเต็มที่ได้เรียนรู้ การฝึกฝนตนเอง ตามกฎกติการะเบียบและหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงตามความถนัดและความสนใจ ได้ค้นหาความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กีฬา กิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและรักการออกกำลังกาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 2)

อาชีวศึกษาจังหวัดระนอง มีการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายแก่ผู้เรียนจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์และเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยหลักสูตร เนื้อหา จุดมุ่งหมาย ครูผู้สอนพลศึกษา การจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นต้น สำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่จัดในสถานศึกษา ต่างมีสภาพการเรียนการสอนพลศึกษาในด้านต่างๆ ตามสภาพแวดล้อมดังกล่าวมากน้อยแตกต่างกันไปจึงส่งผลต่อผู้เรียนแตกต่างกันไปด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง โดยศึกษาความคิดเห็นด้านครูผู้สอนพลศึกษา หลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องศึกษาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวการออกกำลังกายและการกีฬาเป็นสื่อ ซึ่งมีสิ่งเกี่ยวข้องหลายประการได้แก่ ความถนัด ความรู้ความสามารถ วิธีการสอน และคุณลักษณะของผู้สอน อุปกรณ์และสถานที่ รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล ซึ่งแตกต่างจากการเรียนวิชาอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบความคิดเห็น หาทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนจำนวน 1,326 คน และนักศึกษาจำนวน 446 คน ในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,772 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 317 คน เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 80 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 237 คน ได้มาโดยการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 303) แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 250 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 110 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ

1.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.2 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาพลศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชาพลศึกษา นักเรียน นักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านอุปกรณ์และสถานที่
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านผู้สอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการ

กำหนดการให้คะแนนจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าเห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าเห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าเห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าคะแนน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 4.20-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.40-4.19 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 2.60-3.39 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 1.80-2.59 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 1.00-1.79 หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – Ended Questionnaires)

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบเสนอแนะ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญและนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังระนอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของนักเรียน นักศึกษา มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการเรียนพลศึกษาในสถานศึกษา โดยใช้สถิติที (t-test Independent) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 ด้านหลักสูตร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การช่วยสร้างคุณลักษณะให้เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 รองลงมา คือ เนื้อหาวิชาพลศึกษาสามารถทำเข้าใจได้ง่าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

2. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 ด้านอุปกรณ์และสถานที่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุปกรณ์และสถานที่มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 รองลงมามีที่เก็บอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ดูเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02

3. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 รองลงมา กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนพลศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

4. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนองปีการศึกษา 2556 ด้านครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 รองลงมา ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

5. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย

ความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 รองลงมา การทดสอบด้านความรู้เหมาะสมกับเวลา และมีการทดสอบด้านทักษะที่เหมาะสมกับนักเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

6. ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

7. ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย Independent Sample T-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่า t มีค่า 0.58 ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญที่ตั้งไว้ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสรุปได้ว่านักเรียน นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนองไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน นักศึกษาให้ความสนใจ และเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณค่าในการพัฒนาให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงด้านทักษะกีฬาและเจตคติที่ดี เช่น ช่วยสร้างเสริมความมีน้ำใจนักกีฬาและมิตรภาพอันดีกับผู้อื่น พร้อมทั้งการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านหลักสูตร โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง วิชาพลศึกษาช่วยให้นักเรียน นักศึกษาพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา วิชาพลศึกษาช่วยสร้างคุณลักษณะให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาชีวศึกษาจังหวัดระนอง เห็นความสำคัญของเนื้อหาวิชาพลศึกษาที่จะช่วยเพิ่มพูนและมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการครบทุกด้าน ตามจุดมุ่งหมายของพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 2) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนได้มีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองแล้ว นักเรียนจะมีพัฒนาการทั้ง 5 ด้านต่างๆ ต่อไปพร้อมๆ กัน คือ การพัฒนาด้านร่างกาย ทำให้ร่างกายมีความแข็งแรง สุขภาพดี การพัฒนาด้านทักษะ ทำให้สามารถเล่นกีฬาได้และนำกีฬาไปเล่นในเวลาว่างด้วยความสนุกสนานได้ การพัฒนาด้านความรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นของการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย สามารถเล่นกีฬาและออกกำลังกายด้วยความปลอดภัย การพัฒนาด้านคุณธรรม ทำให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรักและความสามัคคีกัน มีน้ำใจนักกีฬา การพัฒนาด้านเจตคติที่ดีต่อการพลศึกษาและกีฬา ตลอดจนการออกกำลังกาย ทำให้มีการเล่นกีฬาตามอุดมคติของการออกกำลังกายเป็นประจำทุกวัน และที่สำคัญพลศึกษาเป็นกิจกรรมทางกายที่ช่วยพัฒนาสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจและคุณภาพชีวิต ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน

2. ด้านอุปกรณ์ และสถานที่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องอุปกรณ์และสถานที่มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีวะศึกษาจังหวัดระนอง มีสถานที่ในการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน และมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทำให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีสิทธิ์ สิทธิกร

(2531: 55) กล่าวว่า การพิจารณาเลือกทำเล ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ กล่าวกันว่า การเลือกที่ตั้งของโรงเรียนต้องสอดคล้องกับ ความต้องการทางการศึกษา มีลักษณะทางกายภาพที่สมบูรณ์ สามารถปรับปรุงและพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย มีสิ่งแวดล้อมที่ดีสวยงามและเอื้อต่อการเรียนการสอน จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาท้องถิ่น และความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนได้ง่าย และสอดคล้องกับ วาสนา คุณอภิสิทธิ์ (2539: 232-246) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรพลศึกษาจะเกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยประกอบหลายๆ ด้าน เช่น ประสิทธิภาพของครู การใช้วิธีสอน และปัจจัยอื่นๆ อีก คือ วัสดุอุปกรณ์สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติประกอบกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างจากวิชาอื่นๆ ครูพลศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน จึงควรได้สำรวจปัจจัย และสภาพการณ์ในโรงเรียน ว่ามีมากน้อยเพียงใด เหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าจัดได้เหมาะสมเพียงพอก็จะช่วยให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

3. ด้านวิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง กิจกรรมการเรียนวิชาพลศึกษามีความสนุกสนาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และท้าทายความสามารถของนักเรียน จึงทำให้กิจกรรมการเรียนวิชาพลศึกษาเกิดความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 264) กล่าวว่าลำดับและขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาประกอบไปด้วยหลักการที่สำคัญ คือ กระบวนการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ คือ กระบวนการของการเตรียมร่างกายและจิตใจของนักเรียนทุกครั้งก่อนที่จะมีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กระบวนการสร้างความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติในสิ่งที่เรียนได้ เป็นกระบวนการที่ครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญในสิ่งที่จะเรียน เช่น หลักการ วิธีการ เห็นคุณค่า และประโยชน์กิจกรรมที่จะสอน สามารถปฏิบัติและลงเล่นได้ด้วยความปลอดภัย และด้วยความสนุกสนาน ทั้งนี้รวมทั้งระเบียบ กติกาการเล่นหรือข้อตกลงอื่นๆ กระบวนการปฏิบัติจริงเพื่อความสนุกสนาน นับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของกระบวนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนได้มีโอกาสนำสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้วในกระบวนการก่อน มาใช้เล่นเพื่อความสนุกสนานในสภาพการณ์จริง ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จริง ได้มีประสบการณ์จริง และได้พัฒนาในด้านต่างๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ กระบวนการสรุปประเมินผล และสุขปฏิบัติ เป็นกระบวนการสุดท้ายของการเรียนการสอนที่ครูจะได้สรุป และประเมินผลการเรียนการสอนที่ผ่านมาให้นักเรียนได้ทราบเพื่อปรับปรุงสิ่งที่ยังไม่ดีให้ดีขึ้นหรือสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นต่อไปอีก

4. ด้านครูผู้สอนโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาและครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนอาชีวะศึกษาจังหวัดระนองมีการนำความรู้ใหม่มาเพิ่มเติมในชั่วโมงเรียน และ

มีบุคลิกภาพที่ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน ที่สำคัญเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนควรมีสุขภาพที่แข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษสัมพันธ์ที่ดี มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และสามารถให้คำที่ปรึกษาแก่นักเรียนได้ซึ่งสอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 40) กล่าวว่า คุณสมบัติของครูพลศึกษาไว้ว่าเป็นผู้มีความรู้ในวิชาพลศึกษา วิชาชีพ และวิชาการศึกษาทั่วไป เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบสูง เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีคุณธรรม จิตใจโอบอ้อมอารี มีอารมณ์สนุกสนานร่างเริง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บุคลิกลักษณะครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และสอดคล้องกับวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536: 168) กล่าวว่าบุคลิกภาพลักษณะของครูพลศึกษาในภาพรวมว่า เป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการสอน การฝึกปฏิบัติและมีส่วนร่วมในกีฬาได้หลายประเภท มีความต้องการและพร้อมที่จะบริการแก่บุคคลทั่วไป เป็นผู้แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะกับสถานที่ครูพลศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้ มีบุคลิกลักษณะเป็นผู้นำและมีคุณธรรม

5. ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม การทดสอบด้านความรู้เหมาะสมกับเวลา และมีการทดสอบด้านทักษะที่เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวัดและประเมินผลของอาชีวะศึกษาจังหวัดระนอง มีความโปร่งใส ยุติธรรม มีระบบที่ชัดเจนสอดคล้องกับวิชาที่เรียน มีการวัดทักษะ ผลสัมฤทธิ์ และพฤติกรรมหลังการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียน นักศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ เป็นประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 391) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา คือการหาปริมาณของพัฒนาการที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนตามหลักการ และกระบวนการของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามสาระ มาตรฐาน หรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้ แล้วนำผลของพัฒนาการที่วัดได้นั้น มาประเมินด้วยการพิจารณาเปรียบเทียบกับมาตรฐาน หรือคุณภาพอย่างอื่นที่มีอยู่แล้วเพื่อดูผลของพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอนที่แล้วมานั้น ดีหรือไม่ดี ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร การวัดและประเมินผลทางพลศึกษาส่วนมากมักกระทำการให้คะแนนนักเรียนหลังจากเรียนจบรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา หรือเรียนจบแต่ละหลักสูตรการเรียนเรียบร้อยแล้ว

5. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาระหว่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยใช้สถิติ t พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความคิดเห็นที่เหมือนกันในเรื่องต่างๆ ในการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ช่วยทำให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจถึงความสำคัญของกีฬานั้นๆ ดียิ่งขึ้น สามารถสร้างกำลังใจ ทำให้มีความสุขสนุกสนานเมื่อได้เล่นกีฬา ช่วยสร้างทักษะการเล่นอย่างถูกวิธี กิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาต่างๆ จะช่วยพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความสามัคคีในการทำงาน

เป็นหมู่คณะรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อุปกรณ์เพียงพอต่อการเรียนการสอน มีความพร้อมและความสะดวกอีกทั้งยังมีความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนนักศึกษาทราบก่อนการประเมินผล และมีการประเมินผลด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้นักเรียนนักศึกษารู้จักข้อผิดพลาดของตนเองและนำไปพัฒนาตนเองต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2540: 1) กล่าวว่าพลศึกษาเป็นการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งทางกายทางใจ ทางสุขภาพ และสมรรถภาพและยังเป็นการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการออกกำลังกายที่ถูกต้อง สร้างคนให้รู้จักวิธีการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้มีชีวิตที่ยืนยาว และกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2556 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผลและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านครูผู้สอนและในประเด็นของเรื่องครูผู้สอนแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆ ด้าน จะได้พัฒนานักเรียน นักศึกษาได้ทุกด้านเช่นกัน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. (2531). หลักและการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2536). เอกสารการสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----------. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). หลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

----------. (2548). ปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์. (2540). สาระน่ารู้เกี่ยวกับพลศึกษาและนันทนาการ. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสติวดิโอ.

การพัฒนาการประกอบการทางสังคม : หลักการ แนวคิด คุณลักษณะ บทบาท และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย

An Exploratory Study of the Development Social Entrepreneurship: Key Concepts, Characteristics, Roles and Success Factors of Social Enterprise in Thailand

ดร.ศรัญญิการ์ เทียมบุญกิจ
ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บทคัดย่อ

การประกอบการเพื่อสังคม (social entrepreneurship) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นใหม่และเกิดการเผยแพร่ออกไปจนกลายเป็นปรากฏการณ์ระดับโลก ถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดผู้ประกอบการเพื่อสังคมทั้งในประเทศและทั่วโลกเป็นจำนวนมาก หากแต่การกำหนดคำนิยามที่แน่นอนและตรงกันสำหรับกรอบแนวคิดในเรื่องดังกล่าวกลับเป็นเรื่องยาก เหตุเพราะความแตกต่างในบริบทและขอบเขตที่นำแนวความคิดนี้ไปปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย การศึกษานี้ได้ทำการศึกษากิจการเพื่อสังคมในกรุงเทพฯ และเชียงใหม่ เพื่อนำเสนอหลักการและแนวคิดของการประกอบการเพื่อสังคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาต้นแบบของกิจการเพื่อสังคม (social enterprise) ในประเทศไทย โดยระบุปัจจัยที่สำคัญต่างๆ ที่ทำให้กิจการเพื่อสังคมประสบความสำเร็จ รวมถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินกิจการเพื่อสังคม เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากิจการเพื่อสังคมในประเทศและผู้ประกอบการเพื่อสังคม (social entrepreneur) ในประเทศไทยต่อไปในอนาคต รวมถึงการนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบการเพื่อสังคมนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้การพัฒนาการประกอบการเพื่อสังคมของประเทศไทยให้ยั่งยืน

Keywords: การประกอบการเพื่อสังคม กิจการเพื่อสังคม ผู้ประกอบการเพื่อสังคม

Abstract

Social entrepreneurship is an emerging and widely spread as a global phenomenon. Although many researches have been done in Thailand and around the world by many researchers but the concept is still hard to define, due to the difference context and

domains within which it operates. This study focus on cases in Bangkok and Chang Mai and the study presents the principles and concepts of social entrepreneurship and develops a model of social enterprise which will initiate the direction on the concept's application to social enterprise in Thailand. Key success factors establishing a thriving social enterprise in Thailand have been identified. Challenges and opportunities of social enterprise in Thailand is addressed as to use as guideline in future development. Policy recommendations have been created to call for the implementing agency and national attention to treat this mission as a national agenda and policy.

Keywords: Social Entrepreneurship, Social Enterprise, Social Entrepreneur

บทนำ

ประเทศไทยอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการนำแนวคิดการประกอบการเพื่อสังคมมาใช้ แม้ว่าแนวคิดของการประกอบการเพื่อสังคมจะค่อนข้างใหม่ แต่ในทางปฏิบัติการใช้แนวคิดที่ผสมผสานระหว่างการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นมีมาอย่างยาวนานและปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไปในประเทศไทย (จริยวิทยานนท์, 2553) ในอดีตหน่วยงานที่ทำงานเพื่อสังคมส่วนใหญ่เป็นหน่วยงาน เช่น สหกรณ์ มูลนิธิ สมาคม องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และองค์กรเอกชน ซึ่งในปัจจุบันมีหน่วยงานอื่นๆ รวมถึงธุรกิจที่หันมาทำธุรกิจที่ไม่ได้มุ่งหวังที่ผลกำไรเป็นตัวตั้งแต่สนใจที่จะนำกำไรมาทำประโยชน์ให้สังคมมากขึ้น

ตัวอย่างประสบการณ์จากต่างประเทศเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคมมีประโยชน์ต่อการพัฒนากิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม มันไม่ง่ายหรือสามารถนำมาใช้กับบริบทของประเทศไทยได้ทั้งหมด จึงมีความจำเป็นต้องมีการประยุกต์และปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของไทย ซึ่งในปัจจุบันได้เกิดกระแสการเกิดกิจการเพื่อสังคมในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรและธุรกิจ (สามโกเศศ, 2552) กิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยและต่างประเทศนั้น มีความหลากหลายและแตกต่างในรูปแบบของกิจกรรม วัตถุประสงค์ ประเภท ขนาด ความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ลักษณะทั่วไปและรูปแบบขององค์กร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่กิจการเพื่อสังคมเหล่านี้จะหาจุดร่วมที่เหมือนกัน แนวคิดที่ชัดเจนควรได้รับการพัฒนาจากพื้นฐานการสร้างกิจการเพื่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ ขนาด โครงสร้าง การริเริ่ม ผู้ถือหุ้น การเป็นเจ้าของกิจการ การแบ่งผลกำไรและการใช้ประโยชน์จากเงินทุนเหล่านี้ควรมีการหาคำตอบและมีการจัดหมวดหมู่ รวมถึงการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนามาตรฐานสำหรับการสร้างคำนิยาม รวมถึงการหาค้นหาทั้งความหมายโดยนัยทางทฤษฎีและทางปฏิบัติของแนวคิดของกิจการเพื่อสังคม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้พยายามที่จะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของกิจการเพื่อสังคมและเพื่อค้นหาลักษณะเฉพาะของกิจการเพื่อสังคม รวมถึงการค้นหาปัจจัยที่ทำให้กิจการเพื่อสังคมประสบความสำเร็จและอะไรคืออุปสรรคและโอกาสของกิจการ

เพื่อสังคมในประเทศไทย นอกจากนี้งานวิจัยได้พยายามที่จะกำหนดขอบเขตเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยรวมถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาองค์รวมและบทบาทของภาคส่วนที่สามของประเทศไทยให้ครอบคลุมมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการที่จะศึกษาปรากฏการณ์และความหมายของการประกอบการเพื่อสังคมในบริบทของประเทศไทย ซึ่งเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ของสังคมไทย และยังไม่มีหน่วยงานรัฐ องค์การเอกชนหรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรใดๆ ทำการรวบรวมหรือให้คำจำกัดความแล้วเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง ดังนั้นกิจการเพื่อสังคมในการศึกษาครั้งนี้จึงเลือกมาจากรายชื่อของสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาศึกษาวิเคราะห์ ทั้งนี้ การวิจัยนี้ใช้รูปแบบกรณีศึกษาหลายกรณีศึกษา (Multiple Case Studies) โดยใช้ 5 กรณีศึกษา เพื่อทำความเข้าใจความหมายและรายละเอียดของการประกอบการเพื่อสังคมที่อยู่บนพื้นฐานขององค์กรที่เป็นองค์กรธุรกิจที่มีการจัดตั้งและประกอบการเป็นธุรกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อหากำไรและทำเพื่อสังคม มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth-Interview) ในการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant Observation) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากการที่เข้าไปสังเกตและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ของกรณีศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ตารางที่ 1 ลักษณะเฉพาะของกรณีศึกษา

กรณีศึกษา	สถานที่ตั้ง	ก่อตั้งเมื่อ	รูปแบบทางกฎหมาย	วัตถุประสงค์
กาแฟ อาข่าอามา	เชียงใหม่	มีนาคม 2550	จดทะเบียนเป็นเจ้าของเพียงผู้เดียว	ส่งเสริมเกษตรกรรมและความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ชุมชนชาวอาข่า
กรีนเนท เอสอี	กทม.	ตุลาคม 2555	บริษัทจำกัด	ส่งเสริมการใช้สิ่งแวดล้อมแบบพอเพียงและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ชุมชนเกษตรกรรมในพื้นที่
ฟรีแฮป	กทม.	พฤษภาคม 2552	บริษัทจำกัด	สร้างสังคมที่ดีขึ้นผ่านเว็บแอปพลิเคชั่น
ฟาร์มสุขไอศกรีม	กทม.	มิถุนายน 2555	รวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ	ช่วยเหลือเด็กที่เป็นเหยื่อของความรุนแรงได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อีกครั้ง
นิตยสาร บี	กทม.	เมษายน 2551	บริษัทจำกัด	สร้างงานให้คนยากจนและว่างงานที่อยู่ในเมือง

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะองค์กรของกิจการเพื่อสังคม (Organization Characteristics)

ผลการวิจัยพบว่ากิจการเพื่อสังคมที่ได้ทำการศึกษาตั้งขึ้นมาโดยมีการกำหนดพันธกิจทางสังคม (Social Mission) ที่ชัดเจน พันธกิจทางสังคมของกิจการเพื่อสังคมมีความสำคัญอย่างมากเพราะตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองในการแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่มีข้อสรุปตรงกันถึงจุดประสงค์หลักของการทำกิจการเพื่อสังคม นั่นคือ พันธกิจเพื่อสังคม (Alter, 2004; Austin, Stevenson and Wei-Skillern 2006; Borzaga and Defourny 2001; Dee 2001; Dees, and Anderson, 2003; Hoogendoorn, Pennings and Thurik, 2010). ดังนั้น กิจการเพื่อสังคมจึงไม่ใช่ธุรกิจที่ถูกขับเคลื่อนด้วยความต้องการผลกำไรสูงสุดเพื่อผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการ แต่เป็นธุรกิจที่ถูกขับเคลื่อนเพื่อตอบสนองเป้าหมายทางสังคมไปพร้อมกับการหากำไรมาทำให้ธุรกิจยั่งยืน (Mort, Weerawardena and Carnegie 2003) จุดเด่นอีกอย่างที่ค้นพบจากงานวิจัยคือ กิจการเพื่อสังคมทั้ง 5 ใช้พันธกิจเป็นตัวขับเคลื่อนองค์กร (Mission Orientation) ซึ่งพันธกิจขององค์กรทั้งหมดมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มีความพยายามที่จะทำให้สังคมและหรือสิ่งแวดล้อมดีขึ้น แต่แตกต่างกันในรูปแบบของการใช้พันธกิจในการขับเคลื่อนองค์กร

การก่อเกิดของกิจการเพื่อสังคม (Organization Formation) มีความคล้ายคลึงกันใน 4 กรณีศึกษา กล่าวคือเกิดจากแรงบันดาลใจของบุคคลที่ต้องการช่วยเหลือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นโดยใช้นวัตกรรมเข้ามาเปลี่ยนแปลงจากการช่วยเหลือแบบเดิม

ในส่วนของรูปแบบการก่อเกิดกิจการเพื่อสังคม (Organization Form) โดยส่วนใหญ่จัดตั้งเป็นรูปแบบตามที่กฎหมายรับรองเพื่อง่ายต่อการดำเนินธุรกิจ แต่ในกรณีของ ฟาร์มสุข ไอศกรีมนั้นแตกต่างจากองค์กรอื่น กล่าวคือมีการจัดตั้งแบบการรวมกลุ่มจึงทำให้มีปัญหาในการจัดการและการขายไอศกรีมเนื่องจากไม่มีสถานภาพตามกฎหมายรองรับจึงทำให้ลูกค้าจากบริษัทหรือหน่วยงานรัฐไม่สามารถซื้อสินค้าได้

กิจการเพื่อสังคมที่ทำการศึกษาเป็นกิจการที่พึ่งเริ่มก่อตั้งและเป็นองค์กรขนาดเล็กจึงทำโครงสร้างองค์กร (Structure) เป็นรูปแบบขององค์กรแบบราบ มีเพียง บริษัท กรีนเนท เอสอี ที่มีโครงสร้างองค์กรเป็นองค์กรแบบสูง ที่มีลำดับชั้นและความซับซ้อนมากกว่า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอว่าการที่กิจการจะเป็นกิจการเพื่อสังคมได้หรือไม่นั้น ส่วนสำคัญอย่างยิ่งคือการจัดสรรรายได้ (Profit Distribution) ของกิจการว่านำไปใช้อย่างไร ซึ่งในกรณีของอาข่าอามาเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่ อาข่า อามาเท่านั้นที่มีกำไร แต่ชาวบ้านในชุมชนบ้านแม่จันใต้ก็ได้รับเงินที่มากขึ้นจากผลผลิตที่ส่งขายให้อาข่า อามา และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากเงินจากกำไรบางส่วนที่อาข่าอามานำไปช่วยสร้างถนนเข้าหมู่บ้าน ซึ่งในกรณีศึกษาอื่นๆ นั้นยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากองค์กรยังไม่มีกำไรหรือบางองค์กรยังขาดทุนอยู่

กิจการเพื่อสังคมให้ความสำคัญกับการใช้นวัตกรรม (Innovation) โดยใช้วิธีการใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมในการแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม วิธีการใหม่ๆ เหล่านั้นช่วยให้กิจการเพื่อสังคมแก้ปัญหาเก่าๆ ได้ตรงจุดและรวดเร็วยิ่งขึ้น

จากกรณีศึกษาทั้ง 5 เห็นได้ว่าการมีส่วนร่วม

ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Engagement of Stakeholders) ในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์ (นิตยาเกษตรวัฒน์ 2554) อีกทั้งกลุ่มคนได้รับผลประโยชน์ (Beneficiary) นั้นมีความหลากหลาย เช่น ชุมชนชาวเขาที่ห่างไกลความเจริญ กลุ่มคนที่ขาดโอกาส ชุมชนที่มีปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมที่ย่ำแย่ เป็นต้น งานวิจัยยังได้พบว่ากิจการเพื่อสังคมเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจการและพึ่งพิงตัวเองและไม่ได้อยู่ได้ด้วยเงินสนับสนุนจากภาครัฐหรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรหรือแสวงหากำไร หากแต่เป็นองค์กรที่บริหารจัดการตัวเองอย่างเสรี (Weerawardena, Mort, 2006) โดยโครงสร้างการบริหารและการเป็นเจ้าของกิจการอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (เช่น พนักงาน ลูกค้า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นและผู้ลงทุนทางสังคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการดูแล หรือผู้อำนวยการ ผู้ควบคุมกิจการในนามของกลุ่มผู้ถือหุ้น) จึงสามารถดำเนินงานตามภารกิจและพันธกิจที่ตั้งไว้ได้ มีเพียงกรณีศึกษาเดียวคือ กรีเนท เอสอี ที่เป็นบริษัทลูกตั้งโดยสหกรณ์กรีนเนท จึงเป็นเสมือนองค์กรลูก

2. การบริหารองค์กร (Organization Management)

ผลการวิจัยพบว่าการบริการองค์กรมีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการหาแหล่งเงินทุน(Resource and Revenue Generation) กิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยมีความยากลำบากเนื่องจากทำธุรกิจที่มุ่งหวังเพื่อช่วยเหลือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมมากกว่าการทำกำไรจึงทำให้การระดมทุนเป็นเรื่องยากและกิจการเพื่อสังคมยังเป็นสิ่งที่ใหม่สำหรับสังคมไทย การระดมทุนสำหรับกิจการเพื่อสังคมส่วนใหญ่มาจากเงินเก็บ ญาติพี่น้อง เพื่อนมากกว่าการได้เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ จากการศึกษาเห็นได้ว่ากิจการเพื่อสังคมมีความคล้ายคลึงกับองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในการระดมทุน กล่าวคือการระดมทุนคือการทำเรื่องขอรับเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความสนใจในภารกิจที่กิจการเพื่อสังคมทำอยู่

การหาบุคลากร (Human Resources) มาทำงานกับองค์กรนั้น เห็นได้ว่ากิจการเพื่อสังคมหาคนจากความสัมพันธ์ เช่น คนรู้จักจากที่ทำงานเก่า เพื่อน คนที่ครอบครัวรู้จัก หรือองค์กรภาคีแนะนำให้ เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่มีกิจการเพื่อสังคมใดใช้วิธีการประกาศหางานเพียงอย่างเดียวในการหาพนักงานในการบริหารองค์กร จากกรณีศึกษาทั้งหมดเห็นได้ว่าผู้ประกอบการทางสังคมให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่าย (Building Network) และใช้เครือข่ายในการดำเนินกิจการ ซึ่งเหมือนกับงานวิจัยของ Fowler (Fowler 2000) จึงเห็นได้ว่าการมีเครือข่ายที่กว้างขวางและเข้มแข็งช่วยให้กิจการเพื่อสังคมเข้าถึงทั้งเงินทุนและบุคลากร

ในการบริหารกิจการเพื่อสังคมของทั้ง 5 กรณีศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบขององค์กรและความโปร่งใส (Accountability and Transparency) ขององค์กรในการดำเนินงานและพร้อมให้ตรวจสอบได้ตามกฎหมาย แต่เนื่องจากกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรองรับจึงยังไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานหรือกลไกในการตรวจสอบขึ้นมา

ทั้งนี้ ในการทำวิจัยได้ค้นพบปัจจัยที่น่าสนใจเพิ่มเติมในการบริหารกิจการเพื่อสังคม กล่าวคือ การตลาดและสื่อสารมวลชน (Marketing and Media) เป็นสิ่งที่กิจการเพื่อสังคมให้ความสนใจและใช้

เครื่องมือในการนำเสนอสินค้าและเปิดตัวกิจการ ทั้งนี้เนื่องจากกิจการเพื่อสังคมเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย สื่อจึงให้ความสำคัญ ดังจะเห็นได้จากทั้ง 5 กรณีศึกษาที่มีสื่อมาทำข่าวและออกรายการโทรทัศน์และวิทยุหลายช่อง ซึ่งทำให้กิจการเพื่อสังคมกลายเป็นเรื่องที่ประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น ดังเช่น กรณีศึกษา ฟาร์มสุข ไอศกรีมที่ลูกค้ารู้จักกิจการผ่านสื่อ ในส่วนของการใช้เทคโนโลยี (Role of Technology) จากการวิจัยพบว่ากรณีศึกษาทั้ง 5 ผู้ประกอบการเพื่อสังคมให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับลูกค้าและประชาสัมพันธ์กิจการรวมถึงการซื้อ-ขายออนไลน์ เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดอีกทางหนึ่ง

3. คุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคม

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคมเป็นผู้มีส่วนผสมผสานระหว่างความเป็นผู้ประกอบการนักธุรกิจที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม ร่วมกับความเป็นนักพัฒนาสังคมที่มีจิตสำนึกต่อสังคม ที่มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะทำในสิ่งที่คิดให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยอาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการเพื่อสังคมมีการผสมผสานคุณลักษณะร่วมระหว่างผู้ประกอบการและนักพัฒนาสังคม เพราะนอกจากความสามารถในการบริหารกิจการให้ประสบความสำเร็จและเลี้ยงตัวเองได้แล้ว ยังใช้กิจการเหล่านั้นเป็นเครื่องมือในการผลิตแหล่งเงินทุนให้กับตนเองในการเปลี่ยนความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาสังคมที่ตนเองสนใจจากความคิดให้เป็นรูปธรรมและสามารถดำเนินไปได้ รวมถึงการเห็นสังคมถูกพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นโดยที่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นๆ ทั้งนี้ สิ่งที่ค้นพบสนับสนุนงานของนักวิชาการอื่นๆในต่างประเทศที่ทำวิจัย (Mort, Weerawardena and Carnegie 2003; Mair and Marti 2006; Bornstein 2004; Boschee and Mc.Clurg 2003) การวิจัยยังพบว่าผู้ประกอบการเพื่อสังคมเหล่านี้มีหนทางหรือประสบการณ์ในชีวิตที่นำพามาสู่ความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่คล้ายคลึงกัน โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้ ผู้ประกอบการเพื่อสังคมเคยผ่านงานอาสาสมัครทั้งสิ้น ไม่ว่าช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตและการได้เคยเข้าไปทำงานช่วยสังคมเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการทำให้พวกเขาเข้ามาริเริ่มดำเนินกิจการเพื่อสังคม ผู้ประกอบการเพื่อสังคมส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ตรงหรือเข้าไปมีส่วนรับรู้กับบุคคลที่โดยผลกระทบทางสังคม ทำให้เป็นแรงกระตุ้นและรู้สึกว่าจะต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ สุดท้ายการที่ผู้ประกอบการเพื่อสังคมบางกรณีศึกษาเคยได้ทำงานหรือมีประสบการณ์จากหน่วยงานหรือการเรียนรู้จากต่างประเทศทำให้มีมุมมองที่จะแก้ไขปัญหาสังคมที่แตกต่างหรือสามารถนำเอาประสบการณ์เหล่านั้นมาปรับใช้กับบริบทในเมืองไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การประกอบการเพื่อสังคมนั้นถูกนำเสนอเพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสังคมที่นับวันจะมีความซับซ้อนและยากที่จะแก้ไขด้วยวิธีการแบบเดิมเพียงอย่างเดียว ดังนั้น จากการศึกษาครั้งนี้มีความเห็นพ้องกับการศึกษาอื่นๆ ในมิติของการกำหนดพันธกิจทางสังคมที่ชัดเจนของกิจการเพื่อสังคม ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบ่งชี้ถึงความเป็นกิจการเพื่อสังคม จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ผลและสรุปความหมาย ลักษณะของการประกอบการเพื่อสังคมดังนี้

ความหมายการประกอบการเพื่อสังคม

การประกอบการเพื่อสังคมหมายถึงการดำเนินกิจการที่มีเป้าหมายทางสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีเงินทุนเพียงพอ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการทำงานตามพันธกิจที่ตั้งไว้ที่จะแก้ไขปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การประกอบการเพื่อสังคมสามารถใช้กิจการเพื่อสังคมมาขับเคลื่อนการทำงาน ซึ่งกิจการเพื่อสังคมมีความแตกต่างจากกิจการอื่นตรงที่ กิจการเพื่อสังคมเป็นกิจการก่อตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมโดยใช้โมเดลการดำเนินธุรกิจเข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพราะการขายสินค้าหรือการให้บริการต่างๆ จะสร้างรายได้ให้แก่องค์กรและทำให้กิจการเพื่อสังคมสามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นๆ เพราะหากกิจการเพื่อสังคมต้องพึ่งพาองค์กรอื่นๆ หรือเป็นหน่วยงานภายใต้องค์กรหรือธุรกิจอาจทำให้กิจการเพื่อสังคมไม่สามารถทำตามพันธกิจทางสังคมที่ตั้งไว้ได้ กิจการเพื่อสังคมจำเป็นต้องนำกำไรกลับมาลงทุนในกิจการเพื่อทำให้กิจการมีความยั่งยืนและหรือนำกำไรกลับไปช่วยเหลือสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ กิจการเพื่อสังคมไม่ควรจัดสรรกำไรหรือนำไปปันผลแก่ผู้ถือหุ้นยกเว้นบางกรณีที่กิจการเพื่อสังคมที่ผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินกิจการเพื่อสังคม

ทั้งนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่า กิจการเพื่อสังคมเป็นกระบวนการหนึ่งของภาคส่วนที่สาม (third sector) ใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยสังคม กิจการเพื่อสังคมไม่มีรูปแบบการจัดตั้งองค์กรแบบเดียวตายตัว แต่สามารถจัดตั้งได้หลากหลายรูปแบบตามบริบทของพื้นที่หรือตามพันธกิจทางสังคมที่ตั้งไว้ โดยยึดแนวทางการประกอบธุรกิจเป็นหลักมากกว่าการขอเงินช่วยเหลือสนับสนุน กิจการเพื่อสังคมต้องประกอบการตามหลักการดำเนินธุรกิจ คือ มีการจ้างงานและจ่ายค่าจ้างตามระบบ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลหรือองค์กรธุรกิจหรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรสามารถจัดตั้งกิจการเพื่อสังคมได้ทั้งสิ้นแต่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทางสังคมและพันธกิจที่จะช่วยเหลือสังคม สิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

บทบาทและหน้าที่ของการประกอบการเพื่อสังคม

กิจการเพื่อสังคมไม่ใช่ธุรกิจและกิจการเพื่อสังคมไม่ใช่องค์กรสาธารณกุศล ดังนั้นบทบาทและหน้าที่ของกิจการเพื่อสังคมจึงอยู่ตรงกลางระหว่างทั้งสอง โดยกิจการเพื่อสังคมถูกสร้างมาเพื่อทำหน้าที่ในการค้นหาและเข้าไปเป็นตัวจักรสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมและหรือสิ่งแวดล้อม โดยใช้วิธีการของการดำเนินธุรกิจในการสร้างสินค้าหรือบริการไม่ใช่จากการขอรับบริจาค ผลจากการศึกษาเห็นได้ชัดว่าบทบาทของกิจการเพื่อสังคมสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับการพัฒนาชุมชน ในเรื่องต่อไปนี้กล่าวคือ การทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ไม่มีใครให้ความสนใจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ การช่วยเหลือกลุ่มคนด้อยโอกาสในสังคม และการขยายการช่วยเหลือสังคมผ่านรูปแบบจิตอาสากับอาสาสมัคร รวมถึงการสร้างกระแสช่วยเหลือสังคมในแบบที่ใครก็ทำได้ กิจการเพื่อสังคมยังเป็นกลไกในการสร้างจิตสำนึกของการช่วยเหลือสังคมให้กับคนรุ่นใหม่อีกด้วยผ่านกิจกรรมต่างๆ ของกิจการเพื่อสังคม จากกรณีศึกษาจะเห็นได้ว่านอกจากการที่กิจการเพื่อสังคมจะเข้ามามีส่วนสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาสังคมให้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแต่ยังสามารถสร้างการพัฒนาไปถึง

ระดับชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนได้อีกด้วย ดังปรากฏในกรณีศึกษา กาแฟอาข่าอามา และกรีนเนท เอสอี ที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จนสามารถสร้างรายได้และทำให้ความเป็นอยู่ของชุมชนดีขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จของการประกอบการเพื่อสังคม

กิจการเพื่อสังคมในกรณีศึกษาอยู่ในระยะการก่อเกิดและอาจเป็นการยากที่จะระบุชัดเจนได้ว่าการศึกษาได้ค้นพบปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการวัดในเชิงธุรกิจในระยะเริ่มต้น แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาได้พบว่าความมุ่งมั่นและความต่อเนื่องของผู้ประกอบการเพื่อสังคมนำไปสู่ความสำเร็จในการประสานงานองค์กรที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเริ่มต้นของกิจการเพื่อสังคม และตัวผู้ประกอบการทางสังคมเองเป็นปัจจัยสำคัญในการประสานงานและหาตัวช่วยในด้านความร่วมมือในการพัฒนาองค์กร ซึ่งจำเป็นสำหรับการประสบความสำเร็จ กิจการเพื่อสังคมแสดงให้เห็นถึงการสร้างความตระหนักรู้แก่กลุ่มคนที่เป็นทั้งกลุ่มคนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มคนทั่วไปในสังคมรวมถึงการสร้างความเข้าใจให้กับคนทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบกิจการเพื่อสังคมว่าคืออะไร และทำไมจึงมีความสำคัญ การมีส่วนร่วมของชุมชนถือเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของกิจการเพื่อสังคมจะเห็นได้ว่าทั้ง 5 กิจการมีส่วนในการช่วยเหลือสังคมโดยการดึงชุมชน กลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วม ถึงแม้จะยังอยู่ในจำนวนที่น้อยและไม่เป็นวงกว้าง แต่มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในระยะยาวและยั่งยืน โดยขึ้นอยู่กับการรวมกลุ่มกันของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ และผู้รับประโยชน์

ความท้าทายของการประกอบการเพื่อสังคม

1. การขาดความรู้ด้านธุรกิจและความช่วยเหลือทางการเงิน

การขาดแหล่งสนับสนุนทางการเงินเป็นความท้าทายหลักสำหรับผู้ประกอบการเพื่อสังคม โดยทั่วไปผู้ประกอบการเพื่อสังคมจะดำเนินธุรกิจด้วยเงินทุนของตัวเอง หรือโดยการระดมเงินทุนจากครอบครัว และเพื่อนฝูง ซึ่งบางครั้งกลายเป็นภาระทางการเงิน เพราะธนาคารจะหลีกเลี่ยงการให้เงินกู้แก่กิจการสังคมเพราะขาดความเข้าใจ นอกจากนี้ภาครัฐยังไม่มีเงินสนับสนุนหรือมีแนวทางที่ดีพอในการช่วยเหลือ

2. ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม

ในประเทศไทยการรับรู้เกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม ผู้ประกอบการเพื่อสังคมอยู่ในระดับต่ำ ประชาชนทั่วไปไม่รู้จักกิจการเพื่อสังคม บางครั้งกลายเป็นความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการเพื่อสังคมในการดำเนินธุรกิจ เพราะคนทั่วไปไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างกิจการเพื่อสังคมและธุรกิจทั่วไป เนื่องจากไม่เข้าใจว่าทำไมต้องทำธุรกิจเพื่อช่วยสังคม และไม่เข้าใจว่าจะสามารถช่วยผู้ที่เป็นคนขับเคลื่อนธุรกิจนี้ได้อย่างไร

3. การสนับสนุนจากรัฐบาลที่ขาดแรงผลักดันอย่างแท้จริง

การสนับสนุนจากภาครัฐที่ไม่มีความต่อเนื่องถือเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการพัฒนากิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย ขณะนี้รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนแต่ไม่เพียงพอ (สามโกเศศ, 2552) และมีความแตกต่างของการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเริ่มต้นและดำเนินกิจการเพื่อสังคม กฎหมาย นโยบาย และกฎระเบียบสำหรับกิจการเพื่อสังคมของรัฐบาล

มีความไม่แน่นอน และไม่ได้ถูกเผยแพร่และรับรู้กันอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ไม่มีแรงจูงใจทางด้านภาษี หรือการให้เงินสนับสนุนแก่กิจการเพื่อสังคม ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญ

4. รูปแบบองค์กรที่เหมาะสมกับกิจการเพื่อสังคม

เนื่องจากกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยมีความหลากหลายเพราะไม่มีรูปแบบและข้อกำหนดทางกฎหมายสำหรับกิจการเพื่อสังคมโดยเฉพาะ ดังนั้น โดยทางกฎหมายกิจการเพื่อสังคมจึงไม่มีความแตกต่างจากบริษัทจดทะเบียนรูปแบบอื่นๆ หากกิจการเพื่อสังคมแห่งนั้นจดทะเบียนบริษัท จึงเห็นได้ว่ากิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยจึงขาดการสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเงินทุน การลดหย่อนภาษีและแรงจูงใจในการดำเนินกิจการเพื่อสังคม

โอกาสของการประกอบการเพื่อสังคม

จะเห็นได้ว่ากิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยนั้นยังมีโอกาสที่ดีและสดใสในการพัฒนา ดูได้จากการที่สถาบันการศึกษาหลายแห่งในประเทศได้มีการบรรจุและเปิดสอนวิชาเกี่ยวกับการประกอบการเพื่อสังคม กิจการเพื่อสังคมขึ้นมากมาย เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นต้น ซึ่งการเรียนการสอนจะทำให้คนรุ่นใหม่ที่สนใจการประกอบการเพื่อสังคมได้เข้าใจทั้งหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกอบการเพื่อสังคม ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตอาจจะผันตัวมาเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม

ข้อเสนอแนะ

ผู้ทำวิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งเป็น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจการเพื่อสังคมมีดังนี้

1. การสนับสนุนทางธุรกิจและการฝึกอบรม

เช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ กิจการเพื่อสังคมจำเป็นที่จะต้องได้รับคำแนะนำทางธุรกิจ และการฝึกอบรมที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการประกอบการเพื่อสังคม รวมถึงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสังคมให้มีความชำนาญในการบริหารกิจการ รวมถึงการบริหารการเงินและการคำนึงถึงสังคมไปพร้อมๆ กับการทำธุรกิจ

2. การเข้าถึงเงินทุนสำหรับกิจการเพื่อสังคม (การเงินและเงินทุน)

กิจการเพื่อสังคมส่วนใหญ่นั้นถูกจำกัดความสามารถในการตอบสนองของโอกาสทางการตลาด เนื่องจากการขาดการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งในปัจจุบันผู้ประกอบการทางสังคมจำนวนมากกำลังพยายามที่จะหาแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเริ่มต้นกิจการ ดังนั้นปัจจัยสำคัญสำหรับการสร้างกิจการเพื่อสังคม และการเติบโต จะต้องมีระบบการสนับสนุนทางการเงินที่มั่นคงสำหรับกิจการเพื่อสังคม รวมถึงมีความพร้อมของการให้กู้ยืมเงินโดยมีขั้นตอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ และขั้นตอนการชำระหนี้ไม่ซับซ้อน สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญมาก

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีดังนี้

ถึงแม้กิจการเพื่อสังคมจะเป็นเรื่องใหม่และอยู่ในช่วงเริ่มต้นสำหรับประเทศไทย แต่การวางรากฐานที่ดีสำหรับการพัฒนากิจการเพื่อสังคมให้เติบโตและเข้มแข็งมีความจำเป็นอย่างมาก การพัฒนากิจการเพื่อสังคมให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยเวลาและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม

เข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาท ในการรับรู้และผลักดันขับเคลื่อนกิจการเพื่อสังคม หน่วยงานภาครัฐที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย คือ สำนักงานกิจการเพื่อสังคม (สกส) มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลักดันนโยบายต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

1. จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือและศูนย์ฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการทางสังคม

เหมือนกับธุรกิจทั่วๆ ไป กิจการเพื่อสังคมต้องการการส่งเสริมศักยภาพ โดยให้มีหน่วยงานฝึกอบรมให้ความรู้สำหรับผู้ประกอบการเพื่อสังคมในการทำธุรกิจ และการประกอบการเพื่อสังคม

2. จัดตั้งกองทุนและหาแหล่งทุนสำหรับกิจการเพื่อสังคม

สนับสนุนให้มีแหล่งเงินทุน กองทุนรูปแบบต่างๆ รวมถึงเงินกู้ให้แก่กิจการเพื่อสังคมเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือการตั้งต้นของกิจการ

3. ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้อกับกิจการเพื่อสังคม

สำนักงานกิจการเพื่อสังคมควรเป็นหน่วยงานหลักในการผลัดดันในรัฐมีกฎหมายรองรับกิจการเพื่อสังคมตั้งแต่การจดทะเบียน การจัดสรรผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการใช้มาตราการด้านภาษีในการส่งเสริมให้กิจการเพื่อสังคมดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืนและให้ส่งเสริมให้คนสนใจที่จะประกอบกิจการเพื่อสังคมมากยิ่งขึ้น

4. สร้างความตระหนักรู้ถึงกิจการเพื่อสังคมในวงกว้าง

สำนักงานกิจการเพื่อสังคมควรจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจการเพื่อสังคมโดยทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปรับทราบและรู้จักกิจการเพื่อสังคมว่าคืออะไร รวมทั้งการสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของกิจการเพื่อสังคมในการมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอันเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนของประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยคุณภาพเชิงลึกของกิจการเพื่อสังคมที่เริ่มก่อตั้งใหม่จำนวน 5 องค์กร ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและเชียงใหม่เท่านั้น ซึ่งมีข้อดีในการเข้าถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในบริบทของการวิจัย แต่ไม่สามารถทำการขยายผลในวงกว้างได้ การศึกษาต่อไปอาจต้องดำเนินการในองค์กรที่จัดตั้งนานกว่านี้ อยู่ในภาคอื่นๆ แต่นักวิจัยเชื่อว่าการศึกษานี้จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการศึกษาทำวิจัยในอนาคต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์ถึงผลกระทบขององค์กรที่แตกต่างกันและในบริบทที่แตกต่างกันออกไป

บรรณานุกรม

เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์. (2554). บทความวิชาการ โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจการเพื่อสังคม: กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ และการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย, วารสารบริหารธุรกิจ นิด้า 8 พฤษภาคม 2554

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2552). นวัตกรรมแห่งการให้. มติชนรายวัน. 32, 11429 (25 มิถุนายน 2552): แหล่งที่มา http://www.frdfund.org

สากล จริยวิทยานนท์. การประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship) : หลักการและแนวคิดเพื่อการพัฒนาสังคม. วารสารพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 /2553 http://journal.nida.ac.th/journal/index.php?option=com_content&view=article&id=1082%3A-social-entrepreneurship-e-social-entrepreneurship-principles-and-basic-concepts-for-social-development&catid=181%3A-12-1-&Itemid=96&lang=th

Alter, S. Kim. (2004). Social Enterprise Typology/ Virtue Ventures. Retrieved May 16, 2011 from http://www.virtueventures.com/setypology

Austin, James; Stevenson, Howard and Wei-Skillen, Jane. (2006). Social and Commercial Entrepreneurship: Same, Different or Both? Entrepreneurship Theory and Practice, 30(1): 1-22.

Bornstein, David. (2004). How to Change the World Social Entrepreneurs and the Power of New Ideas. Unite States of America: Oxford University Press.

Borzaga, Carlo and Defourny, Jacques. (2001). The Emergence of Social Enterprise. New York: Routlede.

Boschee, Jerr and McClurg, Jim. (2003). Towards a Better Understanding of Social Entrepreneurship. Retrieved August 10, 2011 from http://www.caledonia.org.uk/papers/Social-Entrepreneurship.pdf

Dees, J. Gregory. (2001). The Meaning of Social Entrepreneurship. Duke-The Fuqua School of Business, Center for the Advancement of Social Entrepreneurship. Retrieved September 8, 2011 from http://Faculty.fuqua.duke.edu/centers/ case/files/dees-SE.pdf

Dees, J. Gregory and Anderson, B. Bette. (2003). Sector-Bending: Blurring Lines between Nonprofit and For-Profit. Society, 40(4): 16-27.

Fowler, A. (2000). NGDOs as a Moment in History: Beyond Aid to Social Entrepreneurship or Civic Innovation? Third World Quarterly, 21 (4): 637-654.

Hoogendoorn, Brigitte; Pennings, Enrico and Thurik, Roy. (2010). What Do We Know About Social Entrepreneurship: An Analysis of Empirical Research. Retrieved August 25, 2012 from http://www.rollins.edu/sesi/images/PDF/What-Do-We-Social-Entrepreneurship.pdf

Mair, Johanna and Marti, Ignasi. (2006). Social Entrepreneurship Research: A Source of Explanation, Prediction, and Delight. Journal of World Business. 41: 36-44. Retrieved August 15, 2011 from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm? abstract_id=1502011

Mort, Gillian Sullivan; Weerawardena, Jay and Carnegie, Kashonia. (2003). Social Entrepreneurship: Towards Conceptualisation. International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing, 8 (1): 76-88.

Weerawardena, J. and Mort, Sullivan G. (2006). Investigating Social Entrepreneurship: A Multidimensional Model. Journal of World Business, 41 (1): 21-35.

การพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

Development of Muay Thai Teaching Model for Preservation

ว่าที่ร้อยตรีสมานชัย ลีพรหมมา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ วิชามวยไทย 1 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนมวยไทยในโรงเรียนกีฬา จำนวน 25 คน ครูผู้สอนมวยไทยในสถาบันการพลศึกษา จำนวน 40 คน ครูผู้สอนมวยไทยในศูนย์อนุรักษ์ศิลปะมวยไทยประจำจังหวัด สังกัดสถาบันอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 100 คน ครูผู้สอนมวยไทยวิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 2 คน นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชามวยไทย เพื่อการอนุรักษ์ แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทย เพื่อการอนุรักษ์ แบบสมภาษณ์ แบบประเมินโครงร่างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์ และประเมินทักษะมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ แบบวัดความรู้ความเข้าใจ และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการใช้รูปแบบ การสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนไปในทางบวก ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทุกคน

3. นักศึกษามีพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 90.18 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80

4. โดยรวมนักศึกษามีทักษะมวยไทย เพื่อการอนุรักษ์อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 89.77 และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ทุกคน

5. นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการสอน การสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop teaching Muay Thai model for preservation in Muay Thai course 1 for the first year students. The samples used in this research were 25 Muay Thai teachers teaching sport School, 40 Muay Thai instructors in physical Education Institute, 100 teachers teaching Muay Thai in the Provincial Arts of Muay Thai Preservation Center under Arts of Muay Thai Preservation Institute, Department of Physical Education, the Ministry of Tourism and Sports, 2 instructors teaching Muay Thai at the College of Muay Thai Education and Rajabhat University and 40 students at Physical Education Institute, Maha Sarakam campus. The samples were purposive and simple random sampling.

The instrument used in this research was consisted of Muay Thai Teaching document for preservation, lesson plans, interview form, evaluation forms on Muay Thai Teaching Model for Preservation, learning behaviors, preservation behaviors, Muay Thai skills for preservation, knowledge and understanding assessment form and attitude measurement towards the usage of Muay Thai teaching model for preservation. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows:

1. The comparative achievement for both pretest and posttest of using the Muay Thai teaching model for preservation revealed the posttest was significantly higher than the pretest at .01 level.

2. There were 80 students having positive learning behaviors and passing the evaluation criteria individually 80%.

3. The students' behaviors on the arts of Muay Thai preservation were overall in high level (90.18%) higher than the required criteria (80%)

4. The students' Muay Thai skills on preservation were overall in high level (89.77%) and passing the required evaluation criteria individually (80).

5. The students' attitudes towards learning organization according to Muay Thai teaching model for preservation were overall and individually in high level.

Keywords : Teaching Model, Teaching Muay Thai for Preservation

บทนำ

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันชกมวยโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน "นักมวยไทย" ในมูลนิธิอานันทมหิดล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานพระราชวังดุสิต วันพฤหัสบดีที่ 29 ตุลาคม 2513 วงการกีฬามวยไทยในเมืองไทยก็ก้าวหน้ามาก มีข้อที่สำคัญคือเมืองไทยการชกมวยนับว่าเป็นกีฬาที่เก่าแก่ และเป็นที่นิยม เป็นที่สนใจของประชาชนมาก รู้สึกว่าทุกคนสนับสนุนและอยากจะเห็นการกีฬามวยก้าวหน้ายิ่งขึ้น ด้วยการจัดงานให้รัดกุมและถูกหลักวิชาให้มากขึ้น ก็จะมีผลดี ต่อกีฬามวยอย่างแน่นอน หวังว่าทุกคนที่สนใจในกีฬามวยก็จะสนใจพัฒนาให้กีฬามวยนี้มีสิ่งที่เรียกว่า ประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้เป็นกีฬาดีเด่นของประเทศ มวยในเมืองไทยนี้ก็เป็นที่น่าสนใจหลายอย่าง เพราะว่ามีมวยแบบมวยไทยของเราเอง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการต่อสู้ที่มีประสิทธิภาพสูงน่าสนใจสำหรับชาวต่างประเทศ กีฬามวยนี้กับความมั่นคงและความก้าวหน้า ของประเทศชาติก็สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพราะว่ามวยนี้ก็เป็นทางป้องกันตัวเป็นกีฬาที่มาจากการป้องกันตัวของไทยมาแต่โบราณกาล มาสมัยนี้เราจะต้องป้องกันตัวด้วยการใช้การต่อสู้ส่วนหนึ่งและด้วยวิธีที่พัฒนาประเทศอีกส่วนหนึ่ง นักมวยทราบดีว่าถ้าต่อสู้เฉพาะตัวด้วยกำลังก็คงแพ้แน่ ต้องมีวิชาการและต้องมีสติที่มั่นคง ที่วิชาการที่จะบุก และวิชาการที่จะหลบ ฉะนั้นการที่มีการต่อสู้มวยเพื่อป้องกันตัวก็ต้องอาศัยทั้งสองอย่างเหมือนกัน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2556, หน้า ก) มวยไทยเป็นศาสตร์และศิลปะที่เป็นศาสตร์เพราะเป็นวิชาการที่ทุกคนอาจจะศึกษาหาความรู้ได้เหมือนวิชาแขนงอื่นๆ ส่วนที่ว่าศิลปะเพราะศิลปะแขนงนั้นมากไปด้วยกลยุทธ์และลวดลายซึ่งยากที่จะเรียนรู้และปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ศิลปะอย่างสูงของนักมวยคนหนึ่งยากที่นักมวยอีกคนหนึ่งจะพึงปฏิบัติ สืบทอดต่อไปได้ มวยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอย่างหนึ่งตามธรรมชาติของบุคล ซึ่งมีการแข่งขันแพ้ชนะด้วยการชกต่อยกันอันเป็นการโจมตีจุดอ่อนของร่างกายคู่ต่อสู้ ศิลปะของมวยจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะหรือแบบของการต่อสู้ป้องกันตัว ปัจจุบันมีมวยอยู่ 2 ชนิด คือมวยปล้ำและมวยชก มวยชกก็ยังแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือชกด้วยหมัดบวกการต่อสู้ด้วย เท้า เข่า ศอก ตามแบบของมวยไทย และชกด้วยหมัดอย่างเดียว อันเป็นที่นิยมกันทั่วไปเรียกว่ามวยสากล (แสวง ศิริไปล์, 2520, หน้า 1)

การสอนมวยไทยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้คนเป็นมวยไม่ใช่เป็นนักมวยคือให้มีจิตเป็นนักสู้ไม่ยอมแพ้อุปสรรคในชีวิต รู้จักความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ภาคภูมิใจในการเป็นคนไทยโดยการเรียนศิลปะการต่อสู้แบบไทย เป็นการเรียนที่ฝึกให้ผู้เรียนเป็นมวยไม่ได้ฝึกให้เป็นนักมวยดังนั้นเป้าหมายของการเรียนคือผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันคือฟังเป็น คิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เรียนรู้วัฒนธรรมไทยอย่างถ่องแท้และอยู่ในสังคมโลกได้อย่างสง่างาม ซึ่งการออกกำลังกายด้วยท่ามวยไทยก่อนเริ่มต้นทุกสิ่งทุกอย่างจะเริ่มจากท่าไหว้ครู การกราบการกอบพระแม่ธรณีหมายถึง ความเป็นชาติ แผ่นดินเกิดแผ่นดินไทยด้วยดวงใจเทิดไว้แต่องค์พระมหาราชา สื่อของความหมายของการไหว้ครูนอกจากจะเป็นการอบอุ่นร่างกายอย่างงดงามและนุ่มนวล ปลอดภัยแล้วยังถือว่าเป็นการให้ความหมายความสำคัญของการระลึกนึกถึงพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ส่วนการขยับสืบ

การสอดสร้อย การสร้างความสัมพันธ์สิ่งนี้เป็นศิลปะเป็นภูมิปัญญาไทย (วิชิต ชี้เชิญ, 2553) ความพิเศษของมวยไทยคือ การออกอาวุธทั้งหลายอย่างประสานสอดคล้องกัน เรียกว่า "พันลำ" หมายถึงการต่อสู้ที่ต่อเนื่องโดยใช้อาวุธหลากหลายเพื่อแก้ปัญหาอย่างเท่าทันทุกสถานการณ์ ไม่ว่าคู่ต่อสู้จะอยู่ด้านไหนก็สามารถป้องกันตัวได้ทั้งสิ้น เช่น ระยะประชิดตัวใช้ศอก อยู่เหนือกว่า ใช้หมัดเสย อยู่ต่ำกว่าใช้เข่าหรือเท้ากระทืบอยู่ด้านข้างใช้เหวี่ยง อยู่ด้านหลังใช้ถีบ เป็นต้น ดังคำว่า ชก ต่อย เตะ ถีบ ทุ่ม ทับ จับ หัก แต่จะกำกับด้วยความดี และ"มวยไทย" ถือได้ว่าเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่รวมศิลปะการต่อสู้หลายชนิดเสน่ห์ของมวยไทย มีเอกลักษณ์ เฉพาะเป็นของตนเองที่แตกต่างศิลปะการป้องกันตัวแบบอื่นสามารถบ่งบอกได้ถึงต้นกำเนิด แหล่งที่มาและวัฒนธรรมความเป็นไทยที่ตกทอดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มวยไทยจึงถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่เริ่มต้นด้วยร่างกายและ ปรุงแต่งด้วยพละกำลังตามแต่บุคคล เป็นการนำเอาทักษะทั้งหลาย เช่น หมัด เท้า เข่า อก มาเป็นท่าป้องกันการรุก และตั้งรับได้อย่างงดงามในลักษณะ "นวอาวุธ" คือการต่อสู้ที่ใช้ทุกส่วนของร่างกายเป็นอาวุธ ทั้งการชก ต่อย ทุ่ม ทับ จับ หัก (สุจิตรา สุคนธทรัพย์, 2548) นอกจากนั้นกีฬามวยไทยยังสามารถนำมาใช้เป็นท่าออกกำลังกายที่บริหารร่างกายได้ทุกส่วนเป็นระบบความสัมพันธ์ของการออกแรงที่คล่องแคล่วอย่างมีสติ มีการทรงตัว มีทิศทาง แก้ไขส่วนบกพร่องของร่างกายแก้ปัญหาได้เร็ว ซึ่งเป็นวิธีที่บริหารได้ทั้งกายและใจอย่างสมบูรณ์ โดยใช้อวัยวะของร่างกายแทนอาวุธซึ่งเรียกว่า นวอาวุธ คือ 2 หมัด 2 ศอก 2 เข่า 2 เท้า และ 1 ศีรษะ คือความคิดและการตัดสินใจ (วิชิต ชี้เชิญ, 2553, หน้า 3)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมวยไทย ในสถาบันการพลศึกษา จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้โรงเรียนกีฬา สถาบันการพลศึกษา หน่วยงาน สถาบัน รวมถึงองค์การที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดและฝึกอบรมมวยไทยได้นำไปใช้เพื่อพัฒนา เสริมสร้าง และอนุรักษ์โดยการระวังคอยดู เอาใจใส่ด้วยความไม่ประมาทกันไว้ไม่ให้เกิดความเสื่อมเสีย ดูแลเอาใจใส่ ปกป้องรักษา ตลอดจนสงวน ถนอม รักษาไว้ หวงแหนไว้เพื่อให้กีฬา มวยไทยสืบทอดและคงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
2. เพื่อหาประสิทธิภาพประสิทธิผลของรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) ดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ตามขั้นตอน 6 ขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับมวยไทย ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ศึกษาปัญหาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศึกษาความคิดเห็นและรายละเอียดการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการพัฒนายกร่างและหาคุณภาพของรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

การยกร่างรูปแบบการสอนตามหลักการและทฤษฎี โครงสร้างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ประกอบด้วยรูปแบบการสอน 3 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นบอกจุดมุ่งหมาย (purpose) 2) ขั้นอนุรักษ์ (preservation) 3) ขั้นสรุปและประเมินผล (precise) ประชุมผู้เกี่ยวข้อง/วิพากษ์รูปแบบการสอน ปรับปรุงรูปแบบการสอน และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่า IOC

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นทดลองใช้และหาคุณภาพของรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

การนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ (tryout) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการพัฒนาปรับปรุงแก้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

การนำร่างรูปแบบการสอนที่แก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาคุณภาพให้เป็นรูปแบบการสอนที่สมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นนำรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ไปใช้จริง

การนำรูปแบบการสอนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่1คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม โดยทำการทดสอบก่อนเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ วัดประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ จัดทำรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ฉบับสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
2. แบบประเมินความเหมะสมของเอกสารประกอบการสอนตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
3. แบบวัดความรู้ความเข้าใจ
4. แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ ได้นำรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 40 คน และได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดและแบบประเมิน ดังนี้

1. แบบประเมินความเหมาะสมโครงร่างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
2. แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
3. แบบวัดความรู้ความเข้าใจ
4. แบบวัดเจคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับมวยไทย
2. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์
3. การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
4. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์
5. การศึกษารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 7.19

2. ผลการเปรียบเทียบการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนไปในทางบวก ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทุกคน

5. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ นักศึกษามีพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 90.18 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80

6. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ โดยรวมนักศึกษามีทักษะมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 89.77 และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80 ทุกคน

7. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 87.19 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าก่อนเรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพหลายขั้นตอน รูปแบบการสอนมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งรูปแบบการสอนได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้รู้ซึ่งมีความรู้เฉพาะทางเป็นอย่างดี วิพากษ์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหา รูปแบบการสอน ประเมินเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ซึ่งเชื่อได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเที่ยงตรงและมีเหตุผลที่ดีในการกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญและชี้นำในการเก็บข้อมูลการประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลตรงตามประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับ อิสเนอร์ (Eisner, 1976, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี, 2545, หน้า 93-94) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณาขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน การประเมินที่เป็นความเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินเนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ที่ไม่อาจวัดด้วยเครื่องมือใดๆ จะต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินจะต้องเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีความเที่ยงตรงและมีเหตุผลที่ดีในการกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตรงตามการนำเสนอ นอกจากนั้นเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนในเอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ แบบประเมินต่างๆ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้รับการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบหลายขั้นตอน การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้กำกับให้การเรียนรู้ดำเนินด้วยดี การที่ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจะทำให้เข้าใจเนื้อหา การฝึกปฏิบัติได้อย่างลึกซึ้ง มีความคงทนในการรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณ ทรงงามทรัพย์ (2541) ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ทำหรือผู้แสดงมาเป็นผู้กำกับการแสดงประสานและเตรียมการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายที่สุด ครูจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้นักเรียนได้เป็นทั้งผู้ลงมือกระทำและเป็นผู้กำกับการกระทำของตนเอง การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนที่เกิดจากการสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองจึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถให้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ทั้งผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนช่วยให้ความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้นและจดจำได้ดี ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ดี มีการพัฒนาการทำงานกลุ่ม การฝึกทักษะมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ มีสื่อที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ กระตุ้นความสนใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีการวัดและประเมินผลซึ่งเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีจึงทำให้นักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทั้งรายบุคคลและโดยรวมเป็นที่น่าพอใจและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงจันทร์ เพริดพราว (2552, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบ

การจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการสิ่งแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์ มีค่าเท่ากับ 0.6020 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 60.20

2. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนไปในทางบวก ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทุกคน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 90.18 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80 และมีทักษะมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 89.77 และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 ทุกคน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ มีองค์ประกอบที่สำคัญที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ อย่างมีเหตุผล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ตามหลักการทฤษฎี รูปแบบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างสามารถอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ มิยากาวะ (1986, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี, 2545, หน้า 92-93) การสร้างรูปแบบที่ดีนั้นควรมีลักษณะ สามารถอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน รูปแบบควรนำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ของเรื่องที่ศึกษาได้ นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการสอนตามรูปแบบมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งประกอบด้วยการสอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นระวัง (purpose) ขั้นดูแล (preservation) และขั้นสงวน (precise) ในการสอนในขั้นระวังนั้นได้สร้างกรอบแนวคิดในเรื่องที่ศึกษาร่วมกัน โดยเน้นให้นักศึกษาคอยดู เอาใจใส่โดยไม่ประมาท และกันไว้ไม่ให้เกิดความเสื่อมเสีย โดยการส่งเสริมสนับสนุน ให้คงอยู่คู่กับกีฬามวยไทยตลอดไป ในการสอนขั้นดูแล ในขั้นนี้ครูผู้สอนจัดประสบการณ์ให้โดยนักศึกษาร่วมกันสร้างกรอบความคิดในเรื่องการเอาใจใส่ ปกป้อง รักษา เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและธำรงรักษาไว้เพื่อให้สืบทอดและคงอยู่ตลอดไป นอกจากนั้นนักศึกษายังได้ร่วมการวิเคราะห์อภิปรายสรุปผลพร้อมตรวจสอบในเรื่องที่ศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม ในการอภิปรายกลุ่มครูได้สร้างประเด็นเกี่ยวกับการดูแล คือ เอาใจใส่ ปกป้อง รักษา ในแต่ละเรื่องที่ศึกษาได้อย่างไร ด้วยวิธีการใด เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนและธำรงรักษาไว้เพื่อให้สืบทอดและคงอยู่ตลอดไป

ในการฝึกปฏิบัติครูผู้สอนจะเป็นต้นแบบให้กับนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติด้วยความแม่นยำเป็นไปตามแบบฉบับไม่ผิดเพี้ยน สอนให้นักศึกษาเป็นมวยมีจิตใจอ่อนน้อมถ่อมตน มีความสุขุมเป็นสุภาพบุรุษ ไม่ใช้วิชามวยไทยไปในทางที่ผิด เคารพครูบาอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชิต ชี้เชิญ (2548, หน้า 8) กล่าวไว้ว่า การสอนคนให้เป็นมวย คือ การปรับจิตปรับใจผู้เรียนให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความกตัญญูรู้คุณ มีความสุขุมและเป็นสุภาพบุรุษ มิใช่นักเลงมวย แต่เมื่อถึงคราวคับขันก็มีสติปัญญา เผชิญสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตรายได้อย่างมั่นคงด้วยการแก้ปัญหาเป็น รักษาตนให้ปลอดภัยและเป็นสุขได้โดยง่าย ส่วนในการสอนในขั้นสงวนนั้น ครูให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติตามแบบฉบับ แล้วให้นักศึกษาวิเคราะห์หาข้อบกพร่องความผิดเพี้ยนเพื่อหาข้อสรุปและแก้ไขให้ถูกต้อง และในการสอนในขั้นนี้ครูผู้สอนตั้งคำถาม

และซักถามเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาในเรื่องที่ศึกษา การฝึกปฏิบัติตามเนื้อหานั้นๆ ควรส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้มากน้อยเพียงใด มีความหมายและความสำคัญอย่างไร จะปฏิบัติอย่างไรในการสงวน คือ ถนอม รักษาไว้ หวงแหนไว้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและธำรงรักษาไว้ให้สืบทอดและคงอยู่ตลอดไป ซึ่งในกระบวนการสอนทั้ง 3 ขั้น นักศึกษามีบทบาทสำคัญในเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ การเรียนวิชามวยไทยส่วนใหญ่แล้วจะเน้นการฝึกปฏิบัติมากที่สุด จึงทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อมีความสนใจและตั้งใจในการเรียน ในการสอนตามรูปแบบ การสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้นั้นได้เน้นในเรื่องการฝึกพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดและเข้าใจในคำนิยามศัพท์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ได้ดี จึงตอบคำถามได้ค่อนข้างชัดเจน

นอกจากนั้นทุกแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะมวยไทยบ่อยๆ จนเกิดทักษะและมีความสำคัญอย่างต่อเนื่องไปยังทักษะอื่นๆ ด้วย การวัดผลที่หลากหลายตามสภาพจริงทุกหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย การประเมินทักษะมวยไทย นอกจากนั้นได้มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละหน่วยการเรียน จึงทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการฝึกทักษะจึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและสนใจในการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชามวยไทย และมีพฤติกรรมในการเรียนเป็นไปในทางบวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญสันต์ ศรีขันธ์ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้เป็นทีมของนักเรียนโรงเรียนกีฬา วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้เป็นทีมของนักเรียนโรงเรียนกีฬามีประสิทธิภาพแบบภาคสนาม E1/E2 เท่ากับ 84.86/83.33 2) นักเรียนโรงเรียนกีฬาร้อยละ 100 ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้เป็นทีม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3. การใช้รูปแบบการพัฒนาการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียน การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย มองเห็นคุณค่าในศิลปะมวยไทยที่ควรได้รับการอนุรักษ์ให้สืบทอดคงอยู่ตลอดไป การได้ฝึกบ่อยๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย และการฝึกทักษะมวยไทยจะทำให้ผู้เรียนซึมซับในประสบการณ์การเรียนรู้ ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน การได้เรียนจากการปฏิบัติจริง มีสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนและฝึกปฏิบัติพร้อม จึงส่งผลให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์เป็นไปในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญสันต์ ศรีขันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนบนเว็บในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และสอดคล้องกับ แสงจันทร์ เพริดพราว (2552, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัด

กระบวนการเรียนรู้บูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโดยส่วนรวมที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา มีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมและการปฏิบัติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาและทำความเข้าใจการพัฒนาตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

2. ควรศึกษารูปแบบ/องค์ประกอบ/โครงสร้างรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 80 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ควรปรับลดให้เหลือ 60–70 ข้อ จะเหมาะสมมาก

4. การใช้แบบประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย ครูผู้สอนควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับคำนิยามศัพท์คำว่า “ระวัง ดูแล สงวน” ให้นักศึกษาเข้าใจโดยแจ่มแจ้งจะทำให้นักศึกษาตอบคำถามได้ตรงประเด็น

5. การประเมินระหว่างการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ครูควรแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบถึงคะแนนที่ได้จากการประเมินเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้านักศึกษาจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน

6. ในการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ในขั้นสอนมวยไทย และขั้นฝึกทักษะมวยไทยจะใช้เวลาค่อนข้างมากครูควรควบคุมเวลาให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชามวยไทย

2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ได้ที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

3. รัฐบาลควรส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นนโยบายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์ในสถาบันการพลศึกษาทุกแห่ง

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม. (2555). ไทยไฟท์คาดเชือก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : tvshow. tlcthai.com/category/รายการทีวี-ช่อง-3/ไทยไฟท์-thai.../2/.16 ธันวาคม 2555.

_____. (2556). มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.culture.go.th/ichthailand/post.html. 1 ธันวาคม 2555.

กาญจนา วัธนาสุนทร. (2550). การออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 11.

คณะกรรมาธิการการกีฬาสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2546). แผนยุทธศาสตร์พัฒนามวยไทยสู่ระดับสากล. กรุงเทพ : สำนักการพิมพ์, 3.

ชาญณรงค์ สุหงษา. (2545). คู่มือการสอนมวยไทยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2.

ทิศนา แขมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 282-284.

นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ. (2553). มวยไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร คำนิยม

ปัญญา ไกรทัศน์. (2524). ยอดศิลปะการต่อสู้. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 15.

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. (2522). พัฒนาการกีฬามวยไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25.

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2550). หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2550). ราชบุรี, 2-3.

ลือชา สุบรรณพงษ์. (2527). กติกามวยไทยและมวยสากล. กรุงเทพมหานคร : สารมวลชน, 2.

วัลลภิศร์ สดประเสริฐ. (2547). มวยสยาม. กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย, 13.

วิชิต ชี้เชิญ. (2553). ภูมิปัญญากีฬาไทย : MORE THAN SPORT. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 1.

วีระ อำพันสุข. (2526). กรุงศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, 162.

สมชาย เสียงหลาย. (2553). มวยไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, คำนำ

สมศักดิ์ ศิริอนันต์. (2541). กรุงเทพมหานคร : ศิลปะมวยไทยชั้นสูง. กรมศาสนา, 5-6.

แสวง ศิริไปล์. (2520). เอกสารประกอบการเรียนมวยสากล. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพ-มหานคร, 1.

Batten, G. D. (1999). Senescence of the flag leaf and grain yield following late foliar and root applications of phosphate on plants of differing phosphorus status. Journal of Plant Nutrition, 10, 735-748.

Beat, J. W. (1981). Research in Education. New Jersey : Prentice Hall, Engle wood Cilft.

Bigge, M. & Samuel, S. (1992). Learning Theories for Feachers (5th ed). New York: Harper Collins.

Brookfield, S. D. (1987). Developing Critical Thinkers: Challenging adults to explore alternative ways of thinking and acting. San Francisco: Jossey-Bass.

Gagne, R. M. (1977). Condition for Learning. Library of Congress Cataloging in Publication Data. Holt, Rinehart and Winston.

Glogower, N. (2009). A good defense will leave you beautiful, a bad defense will make you ugly: Gender in Muay Thai kickboxing. M.A. dissertation, Michigan State University, United States -- Michigan. Retrieved September 15, 2010, from Dissertations & Theses: A&I.(Publication No. AAT 1478803).

Kindleberger, C. P. (1998). American Business Abroad: Six lecture on direct investment. New Haven: Yale university Press.

Phonglorpisit, S. (2003). The effect of strapping on changing the velocity of punching and kicking in Muay Thai boxer. The Degree of Master of Science (Sports Science), Mahidol University.

Sangperm, P. (2003). Practice and nutrient intake for weight reduction during the last 3 days prior to the competition in Thai boxers. The Degree of Master of Science (Sports Science), Mahidol University.

Schissel, P. (2008). Muai Thai and the embodiment of fighting forms in a rural, northeast Thai household. M.A. dissertation, Carleton University (Canada), Canada. Retrieved September 15, 2010, from Dissertations & Theses: A&I. (Publication No. AAT MR 40611).

Sports Focus. (2004). Muay Thai, a national tradition. RBSC Magazine 4(42) December 2004.

Hoogvelt, A. (2001). The Third World in Global Development. London: Macmillan Publishers Ltd.

Weinstein, M. (1991). Critical thinking and education for democracy. Resource Publication Series 4. No.2.

Yamane, T. (1967). An Introductory Analysis. New York: Harper and Row.

การสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Scoring Rubrics Construction of Judo Skill for Undergraduate Students of Kasetsart University

ณฐอร ทีฆายุพรรค, ดร.ณัฐิกา เพ็งลี และดร.นาทรพี พลใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการล้ม (Ukemi-Waza) จำนวน 14 ท่า 2) ทักษะการทุ่ม (Nage-Waza) จำนวน 4 ท่า และ 3) ทักษะการจับยึด (Osae-Waza) จำนวน 3 ท่า รวมทั้งสิ้น 21 ท่า หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องของ Rovinelli and Hambleton จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเชื่อถือได้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดยใช้วิธีทดสอบซ้ำ (test-retest) ทำการประเมินครั้งที่ 2 โดยใช้วีดิทัศน์ เว้นระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่าเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC = 0.86 - 1.00) และมีค่าความเชื่อถือได้ อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

สรุปได้ว่าเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคุณภาพด้านความเที่ยวตรงเชิงเนื้อหา และมีค่าความเชื่อถือได้ จึงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการประเมินทักษะวิชายูโดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำสำคัญ : 1. เกณฑ์การประเมิน 2. ทักษะวิชายูโด 3. การประเมินผลทางพลศึกษา 4. นิสิตนักศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to construct the scoring rubrics of Judo skills for Kasetsart University students. The scoring rubrics of Judo skills, include 3 skills: 1) Falling skills (Ukemi–Waza) of 14 techniques, 2) Throwing skills (Nage–Waza) of 4 techniques and 3) Holding skills (Osae–Waza) of 3 techniques. The 21 total techniques rubrics were constructed by the researcher. Content validity, the index of consistency of Rovinelli and

Hambleton, was assessed by five experts. Twenty participants performed and were recorded on video clips and within one week participants were retested. For test-retest reliability, the Pearson product moments correlation was reported.

This research finding showed that the scoring rubrics of Judo skills had content validity (IOC = 0.86-1.00) and had good to excellent reliability In conclusion, the scoring rubrics of judo skills for Kasetsart University students are adequately valid and reliable for assessing Judo skills for undergraduate students of Kasetsart University.

Keywords 1. Scoring rubrics 2. Judo skill 3. Physical education assessment 4. Undergraduate students

บทนำ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนหลากหลาย เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในศาสตร์ด้านต่างๆ ในทุกหลักสูตรได้มีการบรรจุรายวิชากิจกรรมพลศึกษาไว้ใน "กลุ่มวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป" (กองบริการการศึกษา, 2555) โดยมีรายวิชายูโดรหัสวิชา 01175155 เป็นรายวิชาหนึ่งของวิชากิจกรรมพลศึกษา ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดโอกาสให้นิสิตระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา) ได้เลือกเรียนตามความสนใจ มีจุดมุ่งหมายของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการ พัฒนาทักษะชีวิต ทั้งด้านร่างกายและจิตใจด้วยกระบวนการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมโดยใช้กิจกรรมกีฬายูโดเป็นสื่อ (ภาควิชาพลศึกษา, 2554)

ซึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชายูโดนั้นเพื่อให้ทราบว่าการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ จำต้องมีการประเมินการเรียนการสอนครบทุกด้าน ทั้งนี้ผู้สอนควรมีวิธีประเมินที่มีความหลากหลายและเหมาะสม ตรงกับสภาพที่เป็นจริงสอดคล้องตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 26 ระบุไว้ว่า

ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการ เรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาส การเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

หัวใจของการประเมินวิชายูโด คือต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ ด้าน เช่นเดียวกับการประเมินผลในรายวิชาพลศึกษาทุกรายวิชา ตามที่ *วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า "การประเมิน* ต้องประเมินทั้งด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติ" ซึ่งการประเมินในแต่ละด้านต้องประเมินด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการประเมินตรงกับความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง จึงถือว่าบรรลุเป้าหมายของการ

ประเมิน สำหรับการประเมินด้านทักษะวิชาพลศึกษา ผู้สอนสามารถประเมินทักษะของผู้เรียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและธรรมชาติของชนิดกีฬานั้นๆ แต่ด้วยธรรมชาติของวิชายูโด การประเมินด้านทักษะไม่สามารถประเมินได้ในเชิงปริมาณ แต่จะประเมินได้ในเชิงคุณภาพของความถูกต้อง ความสวยงามและความต่อเนื่องในการปฏิบัติซึ่งส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสังเกต จึงต้องอาศัยเครื่องมือประเมินที่ช่วยให้ผู้ประเมินสามารถสังเกตการปฏิบัติทักษะของผู้เรียนได้ตรงกับความสามารถจริงมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามที่ กรรวี บุญชัย (2553) กล่าวว่า

...การประเมินเชิงคุณภาพ (qualitative evaluation) เป็นการประเมินความถูกต้อง ความสวยงามของความสามารถ หรือการปฏิบัติในกีฬาชนิดต่างๆ ที่ไม่สามารถประเมินในเชิงปริมาณได้ เช่น ยิมนาสติก กระโดดน้ำ การเต้นรำ กิจกรรมเข้าจังหวะ เป็นต้น ส่วนใหญ่ประเมินด้วยการสังเกต (subjective evaluation observation) ซึ่งจะมีผลต่อการให้คะแนน เพราะบางครั้งอาจจะเกิดความพึงพอใจของผู้ให้คะแนนแต่ละคน...

ที่ผ่านมาการประเมินทักษะโดยวิธีการสังเกต เครื่องมือที่นำมาใช้ส่วนใหญ่คือ แบบประมาณค่า (rating scale) ซึ่งแบบประมาณค่ามีจุดอ่อนตรงที่ไม่สามารถระบุความหมายของระดับการปฏิบัติทักษะได้ เช่นเดียวกับที่ บุญส่ง โกสะ (2547) ได้กล่าวถึงจุดอ่อนของแบบประมาณค่าไว้ว่า "ไม่รู้ถึงความหมายของ ดีเยี่ยม กับ ดี ผู้สอนเองไม่สามารถแยกแยะระดับต่างๆ ได้อย่างชัดเจน" และจุดอ่อนอีกประการหนึ่งคือ เมื่อมีผู้อื่นนำแบบประมาณค่าไปใช้ก็ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าจะประเมินได้ตรงกัน เพราะแต่ละค่าไม่มีคำอธิบายกำกับที่สามารถแยกความแตกต่างของการปฏิบัติทักษะได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นเพียงการประมาณค่าตามความคิดเห็นของผู้ประเมินแต่ละคนซึ่งย่อมมีความแตกต่างกัน

ดังนั้นวิธีการที่จะสามารถแยกแยะการประเมินการปฏิบัติทักษะได้อย่างชัดเจน ก็คือการใช้เกณฑ์การประเมิน (scoring rubrics) เนื่องจากเกณฑ์การประเมิน สามารถแยกแยะคุณภาพเป็นระดับต่างๆ สอดคล้องกับ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543ข) ที่กล่าวว่า

"... Rubrics assessment หมายถึง แนวทางในการให้คะแนน ซึ่งสามารถที่จะแยกแยะระดับต่างๆ ของความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างชัดเจนจากดีมากไปจนถึงต้องปรับปรุงแก้ไข . . ."

ซึ่งแต่ละระดับมีการบรรยายคุณภาพ ไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างเป็นรูปธรรม ผู้สอนอื่นสามารถนำเกณฑ์ไปใช้ในการประเมินได้ สิ่งที่สำคัญของเกณฑ์การประเมินอีกประการคือ เกณฑ์การประเมินสามารถให้ผลสะท้อนกลับและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนได้ทันที ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการเรียน สอดคล้องกับ Jonson and Svingby (2007) ที่กล่าวไว้ว่า

". . . ประโยชน์ของการใช้เกณฑ์ (rubrics) คือ ทำให้แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น มีความคงที่ในการให้คะแนนการประเมินความ สามารถที่มีความซับซ้อนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจความคาดหวังของผู้สอนและสิ่งที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน . . ."

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการประเมินเชิงคุณภาพของทักษะวิชายูโด จึงได้สร้างเกณฑ์การประเมิน (scoring rubrics) ทักษะวิชายูโดที่สามารถแยกแยะคุณภาพของการปฏิบัติทักษะออกเป็นระดับ

ต่างๆ ทำให้ผลการประเมินตรงกับความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินสะท้อนให้ผู้เรียนได้ทราบเพื่อกลับไปพัฒนาตัวผู้เรียน และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนวิชายูโดท่านอื่นได้นำเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดไปใช้ในการประเมิน ทำให้การประเมินในรายวิชายูโด รหัสวิชา 01175155 ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นไปอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. เกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า ทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 4 ท่า และทักษะการจับยึด (Osae waza) จำนวน 3 ท่า รวมทั้งสิ้น 21 ท่า

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชายูโด รหัสวิชา 01175155 ภาคต้น ปีการศึกษา 2556 จำนวน 140 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ (reliability) ในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชายูโด รหัสวิชา 01175155 ภาคต้น ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน

4. การหาคุณภาพของเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ Rovinelli and Hambleton จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

5. การหาคุณภาพของเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด ด้านความเชื่อถือได้ (reliability) โดยใช้วิธีการทดสอบซ้ำ (test-retest) จากการประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ โดยการประเมินครั้งที่ 2 ใช้วิธีการประเมินจากวีดีทัศน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

การสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด

1. ศึกษาเนื้อหารายวิชายูโด เกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชาและจุดมุ่งหมายของรายวิชา

2. ศึกษาองค์ประกอบทักษะวิชายูโด เพื่อให้ได้หัวข้อทักษะย่อยและรายละเอียดของทักษะที่ใช้ในการประเมิน

3. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินทักษะและการสร้างเกณฑ์การประเมินจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด

5. สร้างเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด ซึ่งประกอบด้วย เกณฑ์การประเมิน 3 ทักษะ ทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า ทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 4 ท่า และทักษะการจับยึด (Osae waza) จำนวน 3 ท่า รวมทั้งสิ้น 21 ท่า

6. นำเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของเกณฑ์การประเมินด้วยวิธีการของ Rovinelli and Hambleton โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชายูโดวิทยฐานะ ตั้งแต่สายดำขึ้นไปและผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาวัดและประเมินผลทางพลศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ท่าน พิจารณาว่าเกณฑ์การประเมินนั้นสามารถ วัดได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

8. หาค่าความเชื่อถือได้ (reliability) ของเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการทดสอบซ้ำ (test-retest) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543ก) โดยผู้วิจัยทำการประเมินครั้งที่ 1 พร้อมให้ผู้ช่วยวิจัยทำการบันทึกวีดีทัศน์การปฏิบัติทักษะครั้งที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างทุกคน และผู้วิจัยทำการประเมินครั้งที่ 2 จากวีดีทัศน์ที่บันทึกไว้ โดยเว้นระยะจากการประเมินครั้งที่ 1 ห่างกัน 1 สัปดาห์

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้เกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด สำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้ง 3 ทักษะ รวมทั้งหมด 21 ท่า ที่มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบของตาราง แผนภูมิ และความเรียงดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า

รายการประเมิน	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	รายการประเมิน	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
1. ท่านอนหงายล้มหลัง	0.95	8. ท่านั่งเหยียดขาล้มข้างขวา	1.00
2. ท่านั่งเหยียดขาล้มหลัง	0.95	9. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มข้างซ้าย	1.00
3. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มหลัง	0.93	10. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มข้างขวา	1.00
4. ท่ายืนล้มหลัง	0.98	11. ท่ายืนล้มข้างซ้าย	1.00
5. ท่านอนล้มข้างซ้าย	0.86	12. ท่ายืนล้มข้างขวา	1.00
6. ท่านอนล้มข้างขวา	0.86	13. ท่าม้วนไหล่ซ้าย	1.00
7. ท่านั่งเหยียดขาล้มข้างซ้าย	1.00	14. ท่าม้วนไหลขวา	1.00

หมายเหตุ รายการที่ 1-4 เป็นทักษะการล้มหลัง (Ushiro ukemi) รายการที่ 5-12 เป็นทักษะการล้มข้าง (Yoko ukemi) และรายการที่ 13-14 เป็นทักษะการม้วนตัว (Mae mawari ukemi)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) ทั้ง 14 ท่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.86-1.00

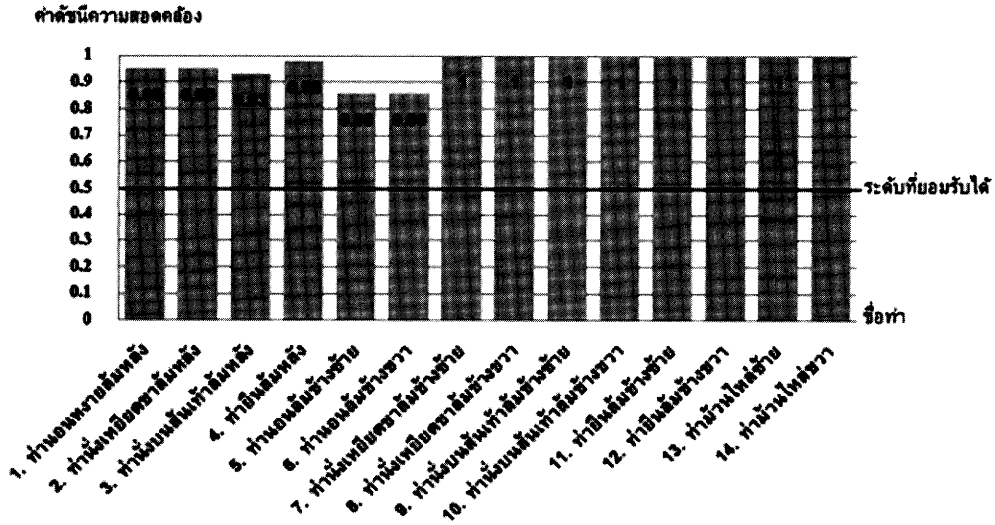

แผนภูมิที่ 1

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) ทั้ง 14 ท่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ คือ 0.50

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 4 ท่า

รายการประเมิน	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
1. ท่าโอบเอว (Ogoshi)	1.00
2. ท่าโอบคอ (Koshi guruma)	1.00
3. ท่าพับศอก (Seoi nage)	1.00
4. ท่าเกี่ยวขานอกใหญ่ (Osoto gari)	1.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) ทั้ง 4 ท่า มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00

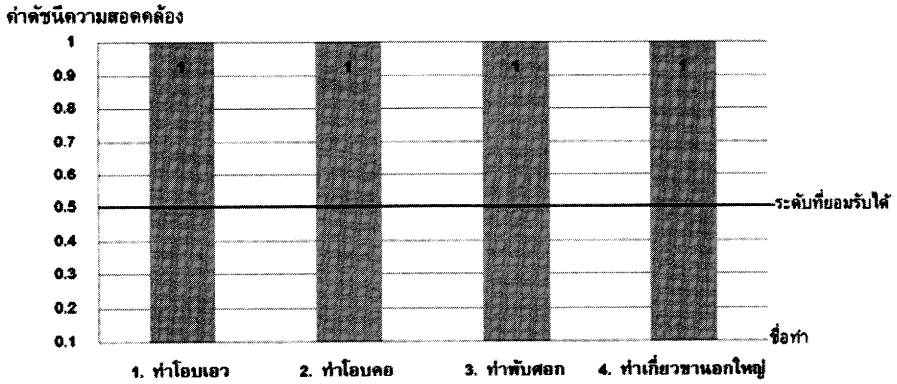

แผนภูมิที่ 2

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) ทั้ง 14 ท่า

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) ทั้ง 4 ท่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ คือ 0.50

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินท่าจับยึด (Osae waza) จำนวน 3 ท่า

รายการประเมิน	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
1. ท่ากอดคอแนบกาย (Kesa gatame)	1.00
2. ท่าคร่อมบนศีรษะ (Kami shiho gatame)	1.00
3. ท่าจับยึดด้านข้าง (Yogo shiho gatame)	1.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการจับยึด (Osae waza) ทั้ง 3 ท่า มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00

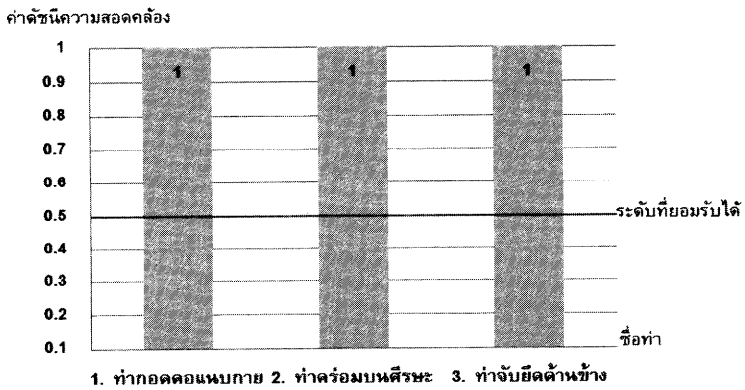

แผนภูมิที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 3 ท่า

จากแผนภูมิที่ 4 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการจับยึด (Osae waza) ทั้ง 3 ท่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ คือ 0.50

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า

n = 20

รายการประเมิน	การประเมินครั้งที่ 1		การประเมินครั้งที่ 1		r	ระดับการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ท่านอนหงายล้มหลัง	3.66	0.31	3.57	0.36	0.85	ดี
2. ท่านั่งเหยียดขาล้มหลัง	3.74	0.38	3.71	0.34	0.80	ดี
3. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มหลัง	3.66	0.49	3.58	0.64	0.93	ดีมาก
4. ท่ายืนล้มหลัง	3.61	0.56	3.54	0.59	0.93	ดีมาก
5. ท่านอนล้มข้างซ้าย	3.81	0.25	3.76	0.28	0.90	ดีมาก
6. ท่านอนล้มข้างขวา	3.79	0.27	3.81	0.25	0.96	ดีมาก
7. ท่านั่งเหยียดขาล้มข้างซ้าย	3.66	0.40	3.66	0.42	0.93	ดีมาก
8. ท่านั่งเหยียดขาล้มข้างขวา	3.64	0.39	3.61	0.39	0.88	ดี
9. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มข้างซ้าย	3.66	0.36	3.57	0.32	0.85	ดี
10. ท่านั่งบนส้นเท้าล้มข้างขวา	3.61	0.36	3.52	0.31	0.86	ดี
11. ท่ายืนล้มข้างซ้าย	3.46	0.46	3.53	0.34	0.98	ดีมาก
12. ท่ายืนล้มข้างขวา	3.53	0.34	3.53	0.38	1.00	ดีมาก
13. ท่าม้วนไหล่ซ้าย	3.43	0.58	3.41	0.57	.99	ดีมาก
14. ท่าม้วนไหลขวา	3.43	0.58	3.41	0.57	.99	ดีมาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ทั้ง 14 ท่า มีค่า ระหว่าง 0.85-1.00

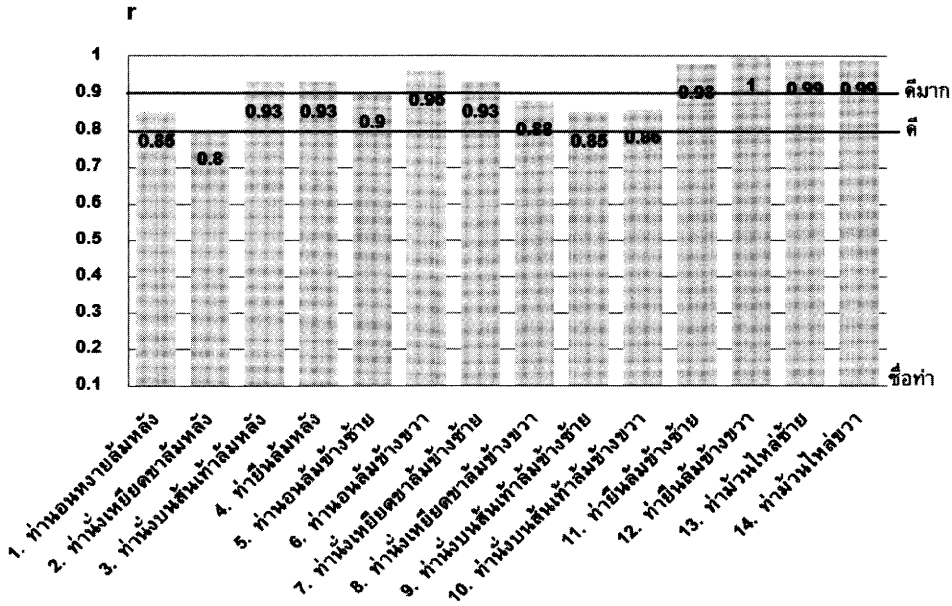

แผนภูมิที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 14 ท่า

จากแผนภูมิที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) ทั้ง 14 ท่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานการประเมินสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Kirkendall et al. (1980) พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 4 ท่า

n = 20

รายการประเมิน	การประเมินครั้งที่ 1		การประเมินครั้งที่ 1		r	ระดับการประเมิน
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ท่าโอบเอว (Ogoshi)	3.79	0.27	3.81	0.25	0.96	ดีมาก
2. ท่าโอบคอ (Koshi guruma)	3.79	0.27	3.81	0.25	0.96	ดีมาก
3. ท่าพับศอก (Seoi nage)	3.66	0.40	3.66	0.42	0.93	ดีมาก
4. ท่าเกี่ยวขานอกใหญ่ (Osoto gari)	3.41	0.53	3.26	0.47	0.80	ดี

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าทั้ง 4 รายการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ระหว่าง 0.80 - 0.96

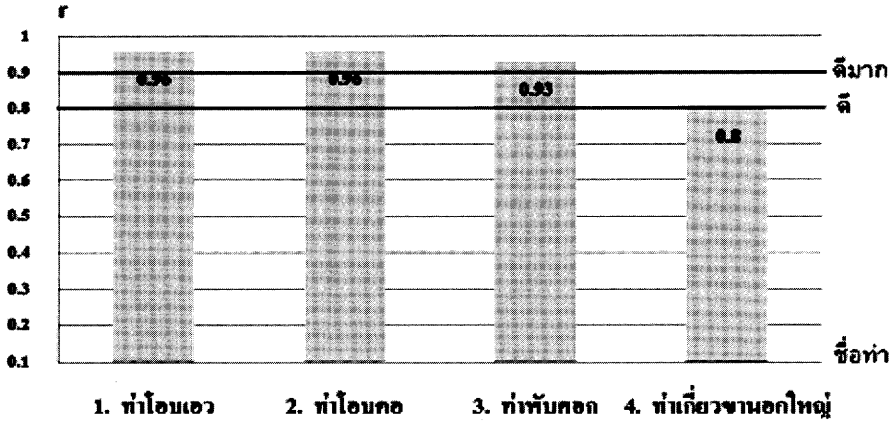

แผนภูมิที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการทุ่ม (Nage waza) จำนวน 4 ท่า

แผนภูมิที่ 5 แสดงให้เห็นว่าทั้ง 4 ท่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบ กับมาตรฐานการประเมินสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Kirkendall et al. (1980) พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการจับยึด (Osae waza) จำนวน 3 ท่า

n = 20

รายการประเมิน	การประเมินครั้งที่ 1		การประเมินครั้งที่ 1		r	ระดับการประเมิน
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ท่ากอดคอแนบกาย (Kesa gatame)	3.91	0.18	3.89	0.19	0.92	ดีมาก
2. ท่าคร่อมบนศีรษะ (Kami shiho gatame)	3.89	0.19	3.82	0.23	0.85	ดี
3. ท่าจับยึดด้านข้าง (Yogo shiho gatame)	3.91	0.15	3.91	0.15	0.88	ดี

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการจับยึด (Osae waza) ทั้ง 3 ท่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ระหว่าง 0.85 - 0.92

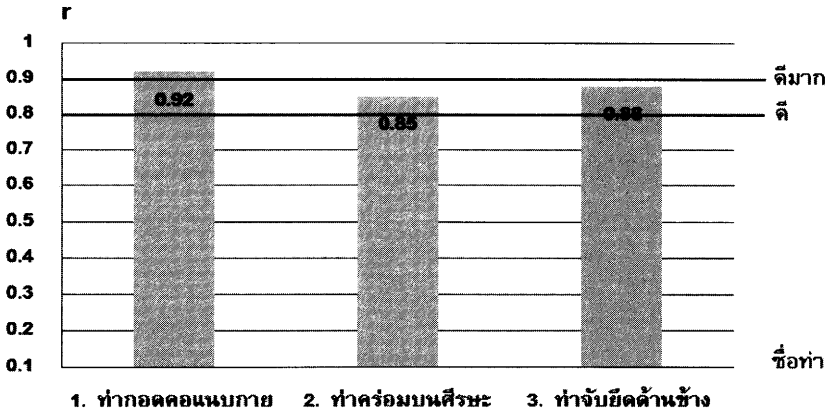

แผนภูมิที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะการล้ม (Ukemi waza) จำนวน 3 ท่า

แผนภูมิที่ 6 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินทักษะการจับยึด (Osae waza) ทั้ง 3 ท่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานการประเมินสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Kirkendall et al. (1980) พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

อภิปรายผล

จากค่าดัชนีความสอดคล้องจึงกล่าวได้ว่าเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถประเมินได้ตามจุด ประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด เนื่องจากเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโด ได้ผ่านการศึกษาจากคำอธิบายรายวิชา เอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดคุณลักษณะของทักษะที่ใช้ในการประเมินและแยกระดับอย่างเหมาะสม เรียบเรียงให้เห็นความแตกต่างของแต่ละระดับอย่างชัดเจน การพิจารณาแต่ละระดับต้องเริ่มจากระดับทักษะที่สมบูรณ์ โดยอธิบายการปฏิบัติทักษะอย่างมีรูปธรรมจึงส่งผลให้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าที่สูง ซึ่งหมายถึง สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด (พรรณี ลีกิจวัฒนะ, 2553) และเป็นไปตามคำกล่าวของบุญเรียง ขจรศิลป์ (2543ก) ที่กล่าวว่า เครื่องมือที่สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัดตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ที่กำหนดไว้ คือ คุณสมบัติทางด้านความเที่ยงตรง

จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อถือได้ของเกณฑ์การประเมินทักษะ ทั้ง 3 ทักษะ มีค่าตั้งแต่ 0.80-0.96 เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการประเมินสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Kirkendall et al. (1980) มีค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีถึงดีมากเนื่องจากได้ผ่านกระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือโดยการทดสอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างเดิมและแบบ ทดสอบเดิมห่างจากการประเมินครั้งที่ 1 โดยใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ และเพื่อให้การทดสอบมีความแม่นยำมาก ผู้วิจัยประเมินครั้งที่ 2 โดยใช้วีดีทัศน์ในการประเมินเป็นไปตามที่ Jonson and Svingby (2007) ที่กล่าวไว้ว่า การใช้เกณฑ์การประเมิน (rubrics) ทำให้แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น และการให้คะแนนมีความคงที่มากยิ่งขึ้น

จึงกล่าวได้ว่า เกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพทางด้านความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้อยู่ในระดับดีถึงดีมาก เนื่องมาจากกระบวนการสร้างเครื่องมือที่ถูกต้องตามหลักการและทฤษฎีของการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543ก) ที่กล่าวว่า "การวิจัยที่มีคุณภาพนั้นจะต้องเป็นงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ คือเครื่องมือที่มีความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) สูง" ซึ่งทำให้เกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ในการประเมินผู้เรียนในรายวิชายูโด รหัสวิชา 01175155 ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการสร้างเกณฑ์การประเมินในรายวิชาพลศึกษาอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ก่อนนำเกณฑ์การประเมินทักษะชายูโดทั้ง 3 ทักษะไปใช้ ผู้ประเมินควรมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอน รูปแบบของการปฏิบัติทักษะและเกณฑ์การประเมิน เพื่อการประเมินจะมีประสิทธิภาพสูงมากที่สุด

2. ก่อนนำเกณฑ์การประเมินทักษะวิชายูโดทั้ง 3 ทักษะไปใช้ ต้องชี้แจงให้นิสิตทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน เพื่อการประเมินจะสอดคล้องกับสิ่งที่ปฏิบัติมากที่สุด

3. ในการนำไปใช้ผู้สอนอาจพิจารณาทักษะที่จะประเมินร่วมกับผู้เรียนเพื่อสร้างข้อตกลงในการเรียนและเลือกใช้บางทักษะในการประเมิน

บรรณานุกรม

กรรวี บุญชัย. (2553). สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาการวัดและการประเมินทางพลศึกษาขั้นสูง, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 86-87.

กองบริการการศึกษา. (2555). คู่มือหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: http://eduserv.ku.ac.th/data_curri/gen- ed/2555/manual/doc_GenEd/std _gened.pdf. 17 ธันวาคม 2557

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543ก). วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : พีเอ็นการพิมพ์, 35-172.

_____. (2543ข). เกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment), วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 15 (2), 75-83.

บุญส่ง โกสะ. (2547). การวัดผลและประเมินผลทางพลศึกษา, กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 10-102.

พรรณี ลีกิจวัฒนะ. (2551). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 105-143.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1-2.

สุรีย์ แก้วเศษ. (2553). รูปแบบการพัฒนาครูในการประเมินตามสภาพจริงวิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ, 233.

Jonson, A. and G. Svingby. (2007). The use of scoring rubrics: Reliability, validity and educational consequences. Education Research Review, 2(2), 130-144.

Kirkendall, D. R., J. J. Gruber and R. E. Johnson. (1980). Measurement and Evaluation for Physical Education, Iowa : William C. Brown, 54.

Academic Journal Institute of Physical Education